

Značilna zadeva

Ljubljanski poslanec, minister dr. Albert Kramer nam je izročil zanimiv dokument, ki je tako značilen, da bi bilo škoda, ako bi ga prikrili naši javnosti. V ponedeljek 9. t. m. je prejel po pošti izjavo, podpisano od 63 mladih gospodov, ki pravijo, da so slušatelji ljubljanske univerze in da govorijo v imenu »slovenskih katoliških akademikov«. Pismo je datirano s 5. novembrom, na pošto pa je bilo dano šele v nedeljo, na dan volitev zvečer. Glasi se tako-le:

»Gospodu ministru za zgradbe dr. Albertu Kramerju, Ljubljana.

V Ljubljani ste postavili kot kandidat na državni listi Vi, gospod minister.

Ker nam ni dana možnost, da bi svoje glasove oddali katerikoli drugemu kandidatu, smatramo za nasilje vesti, če se nas katoličane moralno sili k volitvam za Vašo osebo, ki ste bili dolgoletni urednik »Jutro«, lista, ki je dosledno in stalno želelo preprečevanje in čustvo nas slovenskih akademikov in sploh slovenskih katoličanov. Vas kot kandidata po svoji vesti ne moremo voliti. Sicer nam pa tudi ustava jamči svobodo vesti in se torej čisto v smislu ustave vzdržujemo volitev.

Za slovenske katoliške akademike. — Sledijo podpisi.

Da nam ne bo zopet kdo očital, da mruvimo slovenščino, naj najprej ugotovimo, da je pismo reproducirano točno od besede do besede. Toda končno je forma tu postranska stvar; gre za smisel in vsebino. Oboje pa je jasno.

Podpisani gg. akademiki izjavljajo v nedeljo zvečer po volitvah g. dr. Kramerja, da zaradi tega niso šli na volišče, ker bi morali glasovati za njega, za njega glasovati pa ne morejo, ker je »Jutro« dosledno in stalno želelo preprečevanje in čustvo nas slovenskih akademikov in sploh slovenskih katoličanov. Res je morda »Jutro« kdaj želelo preprečevanje in čustva takih slovenskih akademikov, kakršni so nekaj dni pred volitvami priredili na univerzi ono žalostno demonstracijo, ki jo je najbolje čim prej pozabiti, da se nam ne bo treba vsem skupaj predlogi sramovati. V bivših ljutih strankarskih borbah je »Jutro« morda tudi dostikrat res zadelo ob preprečevanje in čustva onih slovenskih katoličanov, ki so cerkve in vero ponizovali za dekli svojih političnih strasti. Oni slovenski akademiki omladini pa, ki se zaveda svoje zgodovinske naloge v našem narodnem pokretu — in ta je hvala Bogu v ogromni večini — je bilo »Jutro« od nekdaj vnet prijatelj in zaščitnik.

Nihče tudi ne more trditi, da je bilo »Jutro« dosledno in stalno želelo ver-

ske preprečevanje in čustva slovenskih katoličanov. V ostalem pa podpisniki izjave vse te namišljene »Jutrove« grehe sami postavljajo v preteklost in jih dase niti oni ne morejo več očitati »Jutru«. Argument mladih gospodov, ki so se podpisali kot »slovenski katoliški akademiki«, proti dr. Kramerju je tem bolj piškav v trenutku, ko so kot kolegi dr. Kramerja kandidirali na isti listi odlični katoliški duhovniki in se sedaj pripravljajo z njim na iskreno sodelovanje v našem parlamentu.

Vendar pa ta stvar ni glavna in ne najbolj značilna v celi zadevščini. Mnogo bolj interesantno je, da so gg. podpisniki izjave v nedeljo, torej po volitvah, sporočili g. dr. Kramerju povsem drugačen razlog za svojo abstinenco, kakor smo ga imeli priliko slišati iz njihovih vrst pred volitvami. Ako »slovenski katoliški akademiki« v Ljubljani niso mogli iti volit, ker je bil kandidat dr. Kramer, zakaj pa so bili potem akademiki istega tabora najbolj vneti propagatorji volilne abstinence po drugih okrajih, kjer dr. Kramer ni kandidiral, in to celo tam, kjer so kandidirali nad vsak verski očiščeni katoliški duhovniki? Iz vrst, ki sedaj tišijo osebo dr. Kramerja v ospredje kot oviro za izpolnjevanje državljske dolžnosti, smo do nedelje slišali, da morajo volilci ostati doma zaradi užaljene svobode in demokracije ter da je bojkolet volitev narodna dolžnost zavednih Slovencev. Zdaj pa naenkrat slišimo, da bi bili mladi gospodje iz tabora, v katerem so fabricirali na tisoče abstinenčnih letakov in od koder so se razhajale širom Slovenije pravcate udarne čete, da pomagajo abstinenci do zmage, prav radi šli na volišče, a samo zaradi dr. Kramerja niso mogli!

Kje je sedaj resnica? Kje je sedaj po volitvah moralni pogum?

Ti dve vprašanji si bo po prečitani gori citirane izjave pač z nami vred postavila naša javnost in z njo zlasti vsi tisti, ki so zapejani ali ustrašeni, zunaj na deželi ostali doma, a niso imeli v svojem srezu za kandidata niti dr. Kramerja niti katerega drugega urednika »Jutro«. In poštena naša javnost bo na obe vprašanji tudi sama pravilno odgovorila.

Končno pa še eno stvar: Prepričani smo, da oni 63 akademikov ni imelo pravice se podpisati za »Slovenske katoliške akademike«. Poznamo namreč mnogo akademikov, dobrih Slovencev in dobrih katoličanov, ki se niso podpisali pod to izjavo, pač pa so se dali vpisati v seznam tistih, ki se v nedeljo možko in odločno oddali svoj glas, ne toliko za osebo dr. Kramerja, kolikor za veliko narodno in državno idejo, ki je bila 8. novembra postavljena pred plebiscit celokupnega naroda.

rifo, vendar so si premislili in se nekoliko umirili, vsaj na videz.

Kakor vse kaže, Macdonald ne bo lahko pridobil za redno delo ministrov in poslanec, ki so vse svoje življenje stali v borbi drug proti drugemu zaradi načelnih vprašanj, ki tudi danes stojajo v ospredje. Zato je zelo verjetno, da bo zbornica na brzo roko končala nedogotovljene zakone prejšnje vlade, podaljšala veljavnost nekaterim odredbam, ki jim doba v kratkem poteče, nato pa se bo odgodila, ne glede na »grozeči polom narodnega gospodarstva«. Ministri bodo morali med tem najti novo koalicijsko formulo, kajti dosedanja se je že med volitvami pokazala kot skrajno pomankljiva.

Naravno je, da je ta zapleteni položaj zelo po godu pri volitvah tako silno poraženim laburistom, ki črpajo iz njega novega poguma in že začinjajo zopet zbirati svoje razbite čete. Henderson in drugi voditelji delavske stranke so se odločili, da bodo temeljito revidirali strankin gospodarski program in ga podrobno izdelali zlasti v točkah, ki imajo neposreden praktičen pomen, kakor n. pr. sredstva za uravnoteženje državnega proračuna. Laburisti upajo, da bodo na ta način zopet pridobili za sebe one volilce, ki so pri zadnjih volitvah glasovali za konservativce, in računajo pri tem, da jim bo nudila veliko pomoč ravno nenotnost v vladnih vrstah.

Seveda poznajo to spekulacijo prav dobro tudi konservativci. Zato bodo gotovo storiili vse, da se ne bo posrečila, in bodo pokazali med raznimi nazori v svojih vrstah doseči take kompromise, ki njihovih volilcev ne bodo razočarali. Lahka ta natega ne bo; angleški državniki in politiki stoje pred tako težkimi problemi v notranji in zunanji politiki, da bo za njihovo zadovoljivo obvladovanje res treba največjih zmožnosti in najboljših moči, kar jih premore današnja Anglija.

Nagrajeni načrti za novi ljubljanski kolodvor

Mestno načelstvo v Ljubljani je v sporazumu z železniško upravo pripravilo natečaj za izdelavo generalnega načrta novega postojane postojla v Ljubljani. Natečaja se je udeležilo 17 projektantov. Ocenjevalna komisija je po temeljitom pregledu priznala nagrade naslednjim načrtom po temle vrstnem redu:

1. projektu z geslom »L. O.« (projektanta inž. arh. Josip Gonda in inž. arh. Andrija Baran) iz Sombora 30.000 Din; 2. projektu z geslom »Paralel - linija« (projektanta dipl. inž. Josip Pisman in inž. arh. Josip Selštel iz Zagreba) 20.000 Din; 3. projektu z geslom »12.270« (projektanta inž. arh. Andrija Baran in inž. arh. Josip Gonda iz Sombora) 15.000 Din; 4. projektu z geslom »Peron« (arh. Mihajlo Heclimović iz Zagreba) 10.000 Din in projektu z geslom »23« (projektanta inž. arh. Navinšek Emil iz Ljubljane) 10.000 Din; 5. projektu z geslom »Kolodvor« (projektanta inž. Milovan Kovčević in inž. Vlado Antokić iz Zagreba) 5.000 Din.

Vsi došli projekti so javno razstavljeni v dvorani direktorja državnih železnic v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 12. Priljubljen, vhod iz Kolodvorske ulice ob vogalu Kolodvorske in Pražakove ulice od vključno srede dne 18. t. m. dalje do vključno nedelje 22. t. m. od 9. do 15. ure.

Zahvala volilcem v logaškem srezu

Krasni uspeh nedeljskih volitev je v prvi vrsti zasluga zavednega našega obmejnega prebivalstva. Kot en mož se je strnilo v obrambo državne nacionalne misli in s tem nedvoumno poudarilo, da zahteva v svobodni državi ureditev gospodarskih prilik. Postavljen sem pred težko in odgovorno nalogo, biti zagovornik in delavec za ta srez. Prosim lepo vse sodelavce in volilce, da mi v predstoječem velevažnem delu ne odrežejo svoje pomoči in da me tudi v bodoče podpirajo s svojim dragocenim sodelovanjem pri ustvarjanju naše srečnejše skupne bodočnosti. S svoje strani pa obljubljam, da bom posvetil vse sile delu za dobrobit naroda in države in posebej se za dobrobit lepega logaškega okraja.

Dr. Stane Rape, narodni poslanec.

V kamniškem srezu

Kamniški srez je na dan volitev častno izvršil svojo domovinsko dolžnost do države. Število onih, ki so tega pomembnega dne v zgodovini naše mlade Jugoslavije sledili klicu kraja in domovine, je bilo tudi pri nas proti pričakovanju veliko.

Iskreno se zahvaljujem vsem onim, ki so mi tega dne izkazali svoje zaupanje, in jih zagotavljam, da bom zastavljal vse svoje sile za napredek in procvit države in kamniškega sresa. Tega ne izjavljam samo svojim volilcem, temveč tudi onim, ki so glasovali za moja dva sokandidata, kajti vsi trije smo se borili za isto idejo in glasovi, oddani enemu ali drugemu, so bili oddani za veliki program vsedravnega liste g. ministrskega predsednika Petra Živkovića.

Bratsko sodelovanje naj družijo vse sloje — kmeti, delavci, obrtniki, trgovci, in uradniki pri skupnem delu za dobrobit našega sresa. Na skupno delo vabim tudi one, ki so v tem boju zasedeni in zapejani ostali ob strani; gotovo bodo prej ali slej spoznali svojo zmoto in tudi oni naj s sodelovanjem pomagajo k ustvaritvi gospodarsko močne zedinjene Jugoslavije. Ogromno delo je, ki nas čaka. Za napredek našega sresa bo treba mnogo storiiti in ramena samo enega človeka so za to breme prešibka. Prosim tedaj vse one, ki jih ne vodita v politiki zavist in osebno nasprotstvo, temveč imajo pred očmi res dobrobit ljudstva, da me v mojem stremeljenju podprejo, ker le v skupnosti je moč in možnost uspeha.

Povodom izvolitve sem prejel iz sresa in od drugod toliko brzojavnih in pisemnih čestitk, da se ne morem vsakomur posebej zahvaliti. Vsem iskrena hvala!

Naj živi naš lepi kamniški srez, naša lepa Jugoslavija in naš vitezki kraj!

Kamnik, dne 13. novembra 1931.

Anton Cerer, narodni poslanec.

V novomeškem srezu

Veliki zgodovinski dan je za nami. Vsi krajevni volilni odbori in posamezni volilci ste v polni meri storiili svojo dolžnost in s tem dokazali državljansko zrelost. Zagotavljam vas, da bom imel pri svojem delu v Narodni skupščini vedno pred očmi koristi države kot našega skupnega doma, v nič manjši meri pa solidarnost interesov svojih volilcev iz krajev probujajoče se Dolenjske. Prosim pa tudi vas, da me še v bodoče vestransko podpirate z nasveti in utemeljenimi predlogi ter mi ohranite zaupanje, ki ste mi ga izkazali v nedeljo.

Anton Klinc, narodni poslanec novomeškega sresa.

V metliškem in črnomeljskem srezu

V nedeljo 8. novembra sta Vas klicala domovina in kraj. Vi ste se častno odzvali temu klicu in rekli ste z Vašimi številnimi glasovi: vedno za domovino Jugoslavijo!

Zahvaljujem se Vam v imenu svojem in v imenu svojega sodruka g. Evgena Lovšina, tako Vam iz domačega sresa metliškega kakor tudi Vam iz črnomeljskega za krasno volilno udeležbo. Izrazili ste s tem zaupanje meni, izvoljenemu narodnemu poslancu za oba sresa, in s celotnim izidom volitev v naši Beli Krajini dokazali, da Vas je večina in da bom lahko v Vašem imenu rekel na pristojnem mestu: Bela Krajina je bila, je in bo ostala jugoslovenska!

Posebno zahvalo izrekam dragim Zumberčanom in someščanom Metličanom, ki so šli volit složno kot en mož in mi izkazali to veliko zaupanje.

Bodite prepričani, da bom zastavljal vse svoje sile, opiraje se na Vaše številne glasove, da bo Bela Krajina v narodni skupščini o vseh socialnih in gospodarskih potrebah pravilno razumevana in temu primerno upoštevana.

Obenem izrekam tem potom svojo prisrčno zahvalo vsem onim številnim, ki so se me spomnili ob moji izvolitvi ter mi čestitali, ker se mi vsakemu posebej ni moglo zahvaliti.

Živela Jugoslavija!

Metlika, 12. novembra 1931.

Danilej Makar, narodni poslanec.

Dežuje že ves teden

Ljubljana, 14. novembra. Osem dni že skoraj neprestano dežuje. Po beležkah meteorološkega zavoda je v teh dneh padlo v Ljubljani za 113,4 mm dežja, kar predstavlja ogromne mase vode, ki bi Ljubljano visoko poplavlilo, če se ne bi sproti odtokale. K sreči so bili med deževjem kratki presledki, ki so omogočili, da so začele naraščajoče reke s potoki padati. Od sredi okoli 19.10 pa so se pojavljale silne plohe, kakor da bi se bil nad Ljubljano utrgal oblak.

Ljubljana je davi naglo naraščala. Samo danes je narasla za 25 cm višje. V Gruberjevem prekopu voda že kmalu ni tako visoko stala. Na »Špiču« je voda dosegla višino brega. Ljubljana je že v zgornjem toku pod Vrhniko prestopila bregove in poplavlila na daleč ravan, tudi pritok Bistrice je poplavljal polje. Iška se je spreminila v pravcati hudournik. Močno je narasla Iščica z Zelimljice. Pod vodo je cesta, ki vodi iz Skofljice na Ig. Nocoj je bil za silo še vzdrževan avtobusni promet, a jutri bo nemogoče voziti z avtobusom po tej cesti ter bo najbrže že dopoldne promet ustavljen, če bo deževno vreme trajalo še naprej s tako silo.

Zlasti hudo je na Barju, ki ga zaliva voda vzdolž in v šir. Vode so močno narasle. Ljubljana se komaj še drži v strugi, na gotovih mestih pa je že udarila čez travnike. Skozi mesto se v novo regulirani strugi vala vsa kalna in umazana. Tudi Savca je močno narasla. Višje gori na Gorenjskem se ni nevarna, pač pa se je razlila pri Zalogu. Močno so narasli tudi potoki Gradščica, Mali graben, Čurnovec in drugi. Stanovalci vasi ob Sori so v čedalje večjih skrbih.

Po poročilih iz Notranjske je Planinska dolina že vsa pod vodo. Večja povodenj je nastala tudi v Loški dolini, ker Golobina pri Danah ne more sproti požirati velikanske množine vode, ki jo donaja potok Obrh z drugimi malimi pritoki. Delna regulacija Karlovca na Cerkljskem jezeru je že pokazala svoje koristi. Velika Karlovca, ki je bila letos že do 100 m globoko zregulirana, naglo in sproti jemlje vase vodne mase in zato Cerkljsko jezero ni močno naraslo.

Tudi v kamniškem okraju so vode znatno narasle. Ponekod posek v okolici Trzinca, je Pštata zopet poplavlila polja. Bistrice in Nevčica sta močno narasli, a Nevčica je mirna in ne ruši, v Stranjah pa je Bistrica malo razorala bregovja, vendar zamenkrat brez večje škode.

V Ljubljani je tudi proti večeru še deževalo. Barometer se drži nad 760, ozračje je pa navzlic stalnemu deževju mlačno.

Konferenca o sokolskem tisku

Dne 13. in 14. t. m. se je vršila pod predsedstvom prve podpredsedne Sokolskega Saveza br. Gangla konferenca o saveznem tisku, katere so se udeležili poleg urednikov saveznih sokolskih listov še predsednik saveznega prosvetnega odbora br. dr. Vladimir Belajčić, savezni ekonom br. Branko Živković, savezni tajnik br. Ante Brozović in član savezne uprave br. dr. Riko Fux.

Na konferenci so se obravnavale vprašanja, ki se tičejo sokolskega tiska. Med mnogimi važnimi sklepi je konferenca pravi poseben poudarek potrebo, da se državi glavni savezni organ »Sokolski Glasnik« s svojo mesečno prilogo »Sokolsko Prosveto« premočrno smeri v duhu čiste sokolske ideje in da naj bo v njem tudi prostor za svobodno razglabljanje aktualnih sokolskih vprašanj.

Na konferenci se je nadalje tudi še poudarilo, da mora biti »Sokolski Glasnik« duhovni regulator vsega sokolskega življenja, dela in stremeljenj, ki naj stvarjajo duhovno edinstvo in državljansko zavest o odgovornosti in dolžnosti napram narodu in državi.

S posebnim veseljem je konferenca ugotovila len napredek naših mladinskih listov »Sokolica« in »Naše radosti« in njihov močan vpliv na vzgojo sokolske mladine. Tudi naš tehnični organ »Sokol« je na dostojni višini.

V smislu resolucije glavne skupščine se je sklenilo, da osnuje savezni prosvetni odbor skupno s tajništvom Saveza odtok za tisk s poročevalskim birojem v Beogradu, ki bo redno izdajal svoje bilten, in da se v prvi polovici decembra organizira propagandni teden za sokolski tisk.

Naposled se je sestavil uredniški odtok »Sokolskega Glasnika«, ki ga sestavljajo bratje Gangl, Čelar, Švajgar in Poharc. Sestava se bo predložila saveznemu izvršnemu odboru v odobrenje.

Obsojeni komunisti

Dvodnevna razprava. — Ostra sodba pred velikim senatom.

Ljubljana, 14. novembra. Velika porotna dvorana deželnega sodišča. Prazna in pusta, hladna, ker prepozno zakurjena. Po stenah brezizrazni okras iz štuk, tipični za francosko-josephinsko dobo, ko so to stavbo izdelali. Od zunaj se sliši trajno pelikanje dežja po kovinski strehi. Sedem obtožencev, med njimi dvojce mladih deklet, okrog dvajsetletnih. Veliki senat petorice sodnikov: predseduje dss. g. dr. Kralj, votanti vds. g. Mladic in sodniki gg. Baričević, Müller in Javoršek. Za sedem obtožencev šest braniteljev: dr. Knaflič, dr. Tekavčič, dr. Tomineš ml., dr. Tuma, dr. Šubic in dr. Lokar, tožilec dr. Fellacher. Razen njih v dvorani najprej en novinar, en sodni službenik, dva letničarja in dva žandarja. Kot priča je iz kaznilnice v Sremski Mitrovici priveden Jovan Veselinov, sovjetski emisar, ki je bil pred nekaj meseci zaradi organiziranja komunistov obsojen na 15 let robije pred sodiščem za zaščito države v Beogradu. Publika: Izprva le mati in sestra ene obtoženke, pozneje nek konfident.

Razprava poteka monotonno. Opoldne (v petek) se nabere okrog 15 poslušalcev, menda sorodniki obtožencev, popoldne jih je do 30. Obtožba očita dejanja po zakonu o zaščiti države, razne nelegalne organizacijske zveze, korespondiranje, razširjanje letakov, adrese in slično. Same romantične reči, o katerih se v spisih ne vidi, da bi bile konkretno kaj škodovala. Razprava traja v petek od pol 9. s kratkim opoldanskim odmorom do čez 20. Popoldne je zaslišal Veselinov, ki ne ve, ali nocoj mnogo povedati. Ko ga odvedejo, se prva obtožbenca prisrčno poslovi od njega. Proti koncu večerne razprave se javnost izključuje, ker se čitajo teksti nespametnih in kaznivih letakov. V soboto se razprava nadaljuje ob pol 9., monotonno kakor večer. Privede se še ena priča, ki pa ni prava. Na to se čitajo dokumenti, priloge. Zunaj neprestano naliva dež. Javni tožilec utemeljuje obtožbo v ogorčenem tonu, govori nad eno uro, nato izvajajo odvratniki. Govori trajajo do dveh, senatovo posvetovanje do treh, čitanje sodbe z razlogi do štirih popoldne. Ena obtoženka in trije obtoženci so oproščeni, ker jim ni nič bistvenega dokazano, ena obtoženka je obsojena na 18 mesecev robije, en obtoženec ravno toliko, drug obtoženec na 12 mesecev, vsi z izgubo častnih pravic za več let. Publike se je med tem nabralo okrog 60. Vsi močje poslušajo sodbo in razloge, nekateri se spogledajo. So večina starejši možje, sosedji, sorodniki, matere, le nekaj mladeničev je vmes. Javni tožilec prikladi revizijo radi oprostnih sodb, en obtoženec sprejme kazni, eden si pridrži premislek, eden prikladi revizijo in priziv. Potem odidejo, obsojeni v svoje dosedanje domove, drugi pa ven v dež in na svoje domove. V dvorani pogase luči in prezračijo — do prihodnjice.

Tedensko hmeljsko poročilo

Zatec, 14. novembra h. Na hmeljskem trgu je bila ves pretekli teden tendenca popolnoma mirna. Promet je znašal 700 stotov po 50 kg. Kupci so bili večinoma iz inozemstva. Zanimali so se pretežno za slabše kvalitete, prodanega pa je bilo največ hmelja srednje kvalitete. Zaloge pri producentih so ocenjene na 14.000 stotov. Zigosanega in odposlanega je bilo doseadaj 112.000 stotov. Cene od 180 do 370 Kč. Letošnja žetev je znašala v žatektem okrožju okrog 182.000 stotov, na hektar povprečno 20 stotov.

Vremensko poročilo

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, megleno, še nestabilno in zmerno hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Na južnem robu velike barometriške depresije, ki prehaja na severni del kontinenta, se je ustvarila ponovna sekundarna depresija, ki je prekrila vsu južno Evropo. Zaradi tega je bilo vreme nestabilno in slabo, deževno in megleno. Prevladovala je zmerna temperatura. Barometriški pritisk je ponovno padel za 2 do 5 mm, največ na zapadu. Davl je temperatura padla za 1 do 2 stopinji le v južnem Primorju in v srednji Hrvatski, v ostalih krajih pa je narasla za 1 do 5 stopinj, največ v zapadnih krajih. Vzhodnih delih države je bilo nebo napol oblačno, napol vedro, v ostalih pa docela oblačno. V Sloveniji je deževalo, vetrovi so bili močni, v severnem in srednjem Primorju je pihal široko, v Liki in na otokih pa je prevladoval močan južnjak.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Nesigurno.

Stopite v zvezo

z vsemi kulturnimi centri Evrope! — Prisluhnite godbi in govoru velemest, jemljite od zakladov kulture, ki so nakopičeni v njih.

Nabavite si prvovrsten

RADIOAPARAT!

Radioaparati »EUMIG 132« je aparat največje dovršenosti v tehničnem in estetskem pogledu. — Ima tri najmodernejše elektrone z zamreženo anodo, vdelani selektor (Bandfilter), magneto - dinamični zvočnik. Popoln priključek na izmenični tok.

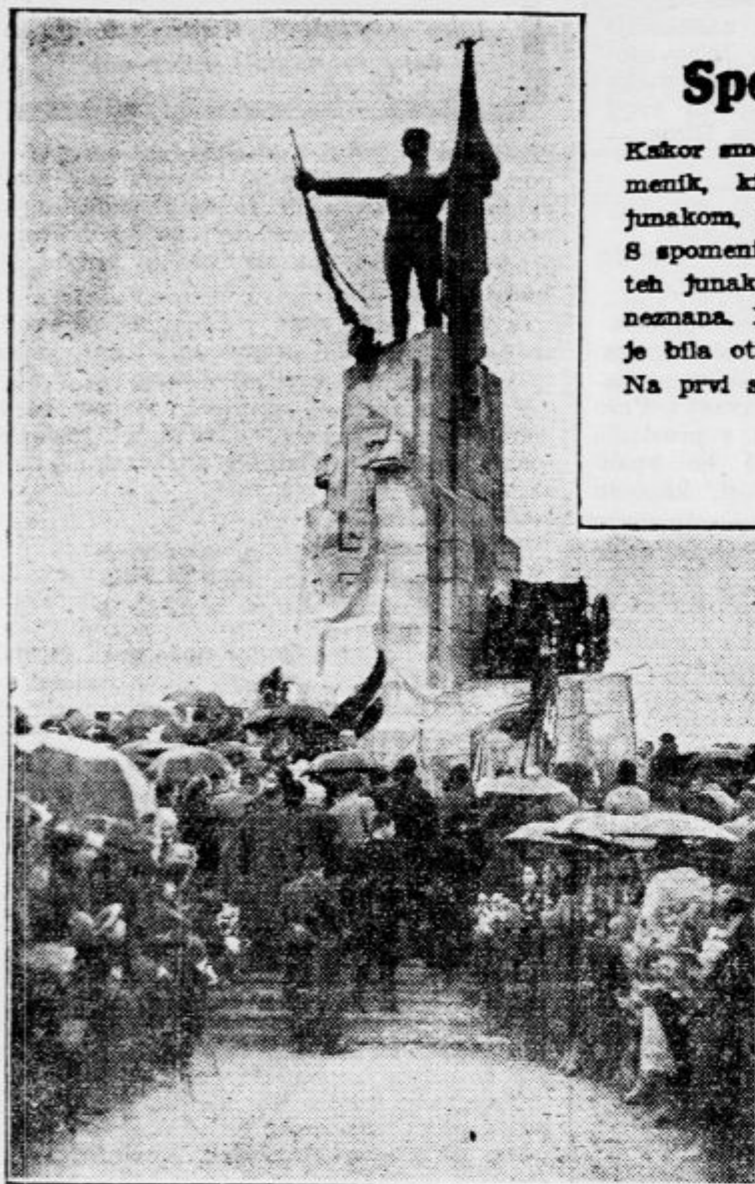
Cena Din 3.500

RADIO LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 5.

Naši kraji in ljudje

Spomenik padlim branilcem Beograda

Kakor smo poročali, so v Beogradu v sredo 11. t. m. na svečan način odkrili spomenik, ki ga je postavilo Udruženje rezervnih častnikov in bojnikov hrabrim junakom, ki so med svetovno vojno branili Beograd in padli za svobodo domovine. S spomenikom je združeno kostiše, v katerem se nahajajo zemeljski ostanki 5000 teh junakov, častnikov, podčastnikov in vojakov, katerih imena so v veliki večini neznana. Posvetitvi so prisostvovali tudi zastopniki zaveznških držav. Svečanost je bila odprta ob 11. ob prihodu Nj. Vel. kralja in kraljice in članov vlade. Na prvi sliki vidimo spomenik, obdan od množice, na drugi pa Nj. Vel. kralja in kraljico in člane vlade.

Nova operacijska dvorana v ženski bolnici

Velevažna moderna pridobitev našega zdravstva

Ljubljana, 14. novembra. Težki časi niso dopuščali, da bi se bil bolniški zavod v Ljubljani času primerno modernizirati. Še danes so ljubljanske bolnišnice prilično take, kakor nam jih je bila zapustila avstrijska era. Nekaj časa se je zdelo, da bi morala ljubljanska medicinska fakulteta s svojim moralnim vplivom in z ozirom na svoje velike naloge dati pobudo za razširjenje in izpopolnitev bolnice. Toda zgodilo se je tako, da so bolnišnice ostale v stanju, ki je komaj zadostno za provincialno mesto, nikakor pa ne primerno sedežu univerze.

Nekaj se pa vendar godi. Posamezni naši zavodi so se vsaj v pogledu tehnične opreme nekoliko renovirali. Med drugim je dobila tudi tukajšnja Državna bolnica za ženske bolezni novo operacijsko dvorano s potrebnimi priključitvami.

Ženska bolnica s porodnišnico in babiško šolo se je l. 1923. preselila iz absolutno neprimernih lokalitet v Splošni bolnici v poslopje nekdanje hiralnice na Stari poti. To poslopje je bilo sicer moderno zidano, v nekaterih oziroma celo luksuriorno zgrajeno, toda za namene ginekološke bolnice in porodnišnice se je moralo za silo šele adaptirati. Krediti pa so bili majhni in tako je poslopje ostalo samo zasilo pribežališče za naš bolni in porajajoči ženski svet. Novi bolnišnici je predvsem manjkalo svrhi primerne operacijske dvorane. Od januarja 1923 pa do danes so se morale vse lažje, težje in najtežje operacije izvrševati v mali sobici, za prvo sile prenovljeni in opremljeni, v kateri je bilo samo 90 m² zraka in katere tla so merila 21 m². V tej sobici, v kateri bi komaj našla prostora majhna družinica, so se odpirali trebuh, so se delali cesarski rez, so se radikalno operirale rakaste novotvorbe ženskih spolnih organov, so se ustavljale krvavitve po izvenmaternični nosečnosti, so se z nožem odstranjevale vse mnogobrojne in mnogovrstne bolezniške spremembe ženskih generativnih organov. V ozračju, nasičenem z etrom, kloformom, alkoholom, vodno paro, duhom in plini vročih človeških teles, se je gnetlo okoli operacijske mize 4 — 5 zdravnikov, tri sestre, večkrat po deset do dvajset učenc in pet do petnajst zdravniških pripravnikov. Zdravniki so vzdihali, sestre so po par mesecih stihale in oslabele. Nekaj številki naj pove, kakšno kesonosno delo se je v tem prostoru izvršilo: tu je bilo narejenih 150 cesarskih rezov, operiranih 200 izvenmaterničnih nosečnosti, eksstirpiranih 700 bolezniško spremenjenih maternic.

Danes je bila blagoslovljena in odprta nova operacijska dvorana, zgrajena po najnovejših principih, veljavni za tako prostore. Skromna svečanost se je odigrala v prisotnosti zdravniškega, uradniškega, strojniškega in tehniškega osebja bolnice. Po kratkem nagovoru primarija prof. dr. Zakarja, je dvorano blagoslovil bolniški kurat Slana.

Nova operacijska dvorana ima 199 m² prostora, njena tla merijo 48 m². Sodanjska soba je torej po kubaturi dvakrat večja nego prejšnja in po kvadraturi dvakrat. Na severni steni ima v obliki balkona ven pomaknjeno okno z 28 kvadratnimi metri.

V Ljubljano pride

All veste, da je najslavnejši komik!

Tla so pokrita s črnimi ploščicami, steno so obložene do višine 220 cm s temno-zelenimi ploščicami, ostali deli sten do pod stropa je temno-zeleno pleskan, strop sam je belo-emajliran. Na enak način je opremljena soba za sterilizacijo, ki ima 55 m² zračne kubature in pripravljala soba, ki ima 52 m² prostora. Operacijska soba in njene pritlikline so v temnih barvah. Tradicionalna bleščeča belina starejših operacijskih dvoran se je morala umakniti temnim barvam iz čisto praktičnih razlogov. Kar je namreč treba operaterju dobro videti, to je samo operacijsko polje. Očesa ne sme motiti prebleščeča okolica in v ta ne smejo slabiti tisočeri refleksi z vseh strani. Oko si na temnih ploščkah odpočije. Za nočne operacije je na razpolago moderna »pantophos«-svetilka.

Med operacijsko sobo in sobo za sterilizacijo je vžidana v steno moderna sterilizacijska naprava. V pripravljalni sobi so umivalniki za zdravnike, postavljeni tako, da operater pri umivanju rok lahko opazuje vse, kar se godi v vseh treh prostorih.

Nova operacijska dvorana v ženski bolnici je sicer moderna, morda daleč naprednejša, ni pa luksuriозна. Z vsemi prezidavami, instalacijami, sterilizacijo in drugimi potrebščinami je stala okoli 360.000 Din. V bolniških napravah se je v zadnjih desetletjih skušala uveljaviti razkošnost, razpisnost; zlasti operacijske dvorane naj bi bile nekaki muzeji dragocene materiala in dragih, potrebnih in nepotrebnih tehničnih fines. Edino gospodarsko pa je, da se tudi za operativne namene uporabljajo le take naprave, ki sicer popolnoma zadostujejo svojemu namenu, ki pa so obenem skromne in za naše gospodarske prilike ne predrage. Po tem načelu je zgrajena tudi operacijska

dvorana v ženski bolnici in ta princip bo moral veljati pri nas tudi v bodoče pri vseh novih bolniških stavbah in napravah. Vsi tisti, ki so pripomogli, da so se dovršili v ženski bolnici moderni operacijski prostori, so izdatno pripomogli k izboljšanju operativnih rezultatov in so ustvarili predpisom higijene odgovarjajoče prostore za paciente in personal.

Gradbena dela in vodstvo je imela firma »Gradidom«, oblaganje s ploščami je izvršil »Materijal«, pleskarska dela Ivan Brunčič, mizararska dela Senica, instalacijska dela Korn in mestna plinarja. Sterilizacijo je dobavila in montirala firma »Jugoslovenska Siemens«, mobilar eta dobavili firmi Siemens in Hlavka (Zagreb). Elektriko je vpeljal I. Bogataj. Pantophos-operacijska svetilka pa je delo firme Zeiss, Jena. — Drugo leto nameravajo dvigniti žensko bolnico za eno nadstropje, ker je že zdavnaj premajhna in pretesna, o čemer svedočita najbolj naslednji številki: leta 1900. je bilo v njej 200 porodov, lani pa že 1700.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

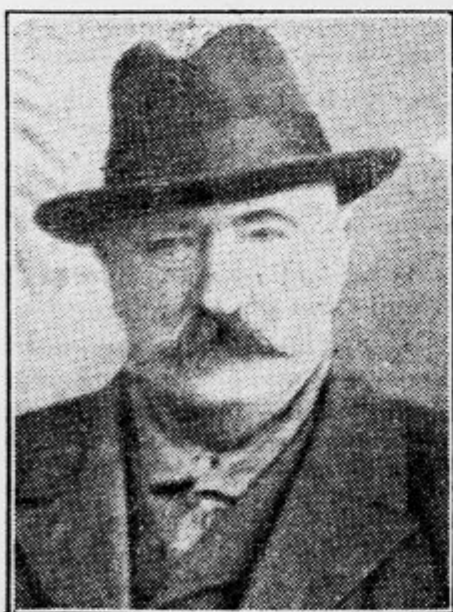
Trenchcoate, suknje, obleke, perilo I. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

80letnik, ki snuje perpetuum mobile

Novo mesto, 14. novembra.

Ne moremo prezeti 80 letnice se zdravca, a vodno skromnega starčka, trgovca z. Antona Paučiča. Kot sin lesnega trgovca se je rodil l. 1851 v Gatin pri žalni, kjer je že kot deček kazal veliko nadarje.

nost do trgovine. Ko je dorasel, se je podal v Ljubljano, kjer je imel trgovino s pomočjo in delničnimi pridelki. Iz Ljubljane se je preselil v Stražo, kjer je bil lastnik sedanjega Vinterjeve domačije. Od tu pa se je leta 1914. preselil z otroki v Novo mesto. S trudom svojih delovnih rok si je pridobil lepo trgovino in kupil v mestu par hiš in v eni izmed njih na Glavnem trgu izvršuje starjši sin Anton mesarsko in delikatesno obrt. Vsi ostali otroci žive skupno v prvi zajednici in pomagajo v lepi harmoniji drag drugemu.

Jubilant sam se je umaknil v sodeljeje, vendar pa še čili in vedrega duha pomaga otrokom pri poslovanju z izkušnostjo, ki si jo je pridobil v svojih dolgih letih. Sam po sebi je zanimiva osebnost. Že pred leti se je pričel ukvarjati z napravo večnega kolesa (perpetuum mobile) na katerem še sedaj z neverjetno vztrajnostjo deluje in grebuje ob že izdelanih načrtih marsikatero noč. Pri tem trudi je napravil navzlic temu, da nima niti ljudskošolske izobrazbe neverjetno veliko matematičnih formul in skie večnega kolesa na kroglih. Njegove načrte so imeli v rokah razni strokovnjaki, ki so se čudili starčkovemu prizadevanju in njegovemu zamisli. En načrt večnega kolesa, ki ga je jubiliat tehnično zelo do-

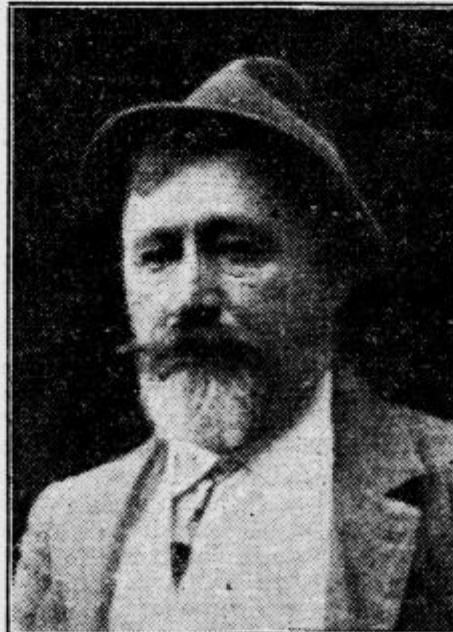
bro izvršil, je prevzel lani celo ljubljanski muzej in ga spravil v svoj arhiv.

Poleg vsega tega se naš jubiliat davi z astronomijo. Znanja so mu imena in avstva vseh kometov, katerih gibanje pazno zasleduje tudi v strokovnem časopisu. Najljubše štivo mu je naša revija »Zivljenje in svet« vse letnike ima lično vezane, da krasijo njegovo biblioteko. Iz »Jutrac«, ki mu je naročnik od prvega dne, pa pazno zasleduje potek vseh dogodkov doma in v tujini. Oslanemu jubilanu želimo, da nam ostane ohranjen še mnogo let!

Zadnja pot Jožeta Koširja

Kranjska gora, 14. novembra.

Včeraj so pokopali na borovškem pokopališču moža, ki je storil mnogo, mnogo za Kranjsko goro in ki je šel v najlepši možki dobi od nas in bi bil lahko storil še marsikaj, da ga ni ugrabila prerana smrt. Koliko ugleda in spoštovanja je užival, je pokazal pogreb, ki se ga je udeležila skoro vsa občina in zastopniki vse doline in mnogostevilni znanci od blizu in daleč. Neprizadana smrt planinskega orjaka je prenečela vse in filh užalostila,

saj je bil Joža Košir človek, ki v svojem življenju ni bil storil nikomur zalega, temveč samo dobrote na desno in levo.

Planine zastirajo črne megle, kakor da so se tudi gore odele v žalno obleko zaradi smrti svojega najboljšega sina. Pogrebne pesmi so zamrle sredi cvetega planinskega sveta, z zadnjim cvetjem posuti grob molči, v njem pa mrtvi mož, ki bo živel še dolgo v človeških srcih, tako dolgo, dokler bo živela človeška hvaležnost na svetu. Joža pa počiva, počiva...

Perilo, ki leži v omari, kakor novo...

Vsake gospodinje srce utrip-lje veselo ... belo, kakor sneg in dišeče po gozdu leži perilo v omari ... kakor novo je postalo v mehki, obilni peni terpentinovega mila Gazela. Fino terpentinovo olje, ki je pridejano temu milu, je pranje olajšalo in pospešilo.

TERPENTINOVNO MILO

GAZELA

pere zares čisto

GY. 33

Pestra skupina sarajevskih volilcev - muslimanov

Dasi se je tudi med bosanskim muslimanskim svetom od gotove strani vršila propaganda za abstinenco, je bila udeležba pri volitvah v nedeljo izredno številna. Pričujoča slika kaže, kako so se pred volišči v Sarajevu zbirale pestre skupine muslimanskih volilcev.

Ponovna omejitev obrata v jeklarni na Ravneh

Redukcija delavstva in znižanje plač uradnikstvu — Dela se samo širli dni v tednu

Guštanj, 14. novembra.

Preteklo je komaj 14 dni, ko je bilo v jeklarni grofa Thurna na Ravneh odpovedano delo 35 delavcem in je bil skrajšan istočasno delovni čas na 5 dni po 8 ur. In že je zadel uradništvo in delavstvo nov udarec. Zaradi stalnega padanja naročil tudi ostalo delavstvo nima več dela, zato je bilo vodstvo tovarne prisiljeno, ponovno omejiti obrat.

Oddelek za osti sploh več ne obratuje. Reduciralo se je še nekaj delavcev začasno, mlajše delovne moči pa so poslani za nedoločen čas na dopust. Kolikor jih je ostalo, bodo delali od 15. t. m. samo 4 dni v tednu. Zasluzek bo torej pičel. Če računamo povprečno 1 uro meзде po 5 Din, znaša tedenski zasluzek 150 do 200 Din z vsemi dokladi in če odštejemo zneske za bolniško blagajno, davek in pokojninski sklad, ostane mesečno čistih 600 do 800 Din. Zasluzek sicer že davno ne zadostuje niti za najnujnejše življenjske potrebe, vendar to ne bi bilo tako hudo, če bi vsaj vse delavstvo imelo take dohodeke.

Tudi uradnikstvu so bili znižani prejemki za 5 do 10% mesečno. Hude skrbi, kaj bo še prinesel čas, so se naselile po delavskih družinah. Zima je pred durmi, treba je nabaviti to in ono, a denarja ni. Ali je kaj upanja, da se bo to obupne razmere izboljšale v doglednem času, se povprašuje naše delavstvo, ki sprico še burje krize v inozemstvu tudi nima izgleda, da bi dobilo delo v tujini.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni bolezni zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Samo še danes! Monumentalno filmsko velodelo v nemškem jeziku režiserja TURŽANSKEGA

Usoda nesrečnega sina cesarja Napoleona Velikega. Lutka v rokah avstrijskega kancelarja Metternicha. Večne sanje o nekdanji slavi in moči. Beg iz zlate kletke in grandiozna vizija bitke pri Wagramu!

VOJVODA REICHSTADTSKI

V glavnih vlogah WALTER EUGEN-FOER — LIEN DEYERS — EDUARD KLÖPPER — ALFRED ABEL

Premiera ob 3., 5., 7., 9. zvečer.

Abonma 9. Najnovejši Foxov tednik

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Staranje je posledica pomanjkljive nege !..

Ce si hočete ohraniti mladost in lepoto, ostanite zvesti Crème Simon, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svežost. Rabiti morate ob enem Puder Simon in Milo Simon.

CRÈME SIMON PARIS

„Premembe in dopolnitve“ kazenskemu zakonu stopijo v veljavo 20. t. m. — Za javne klevete odslej za- tvor, neizpremenljiv v denarno kazen!

Kakor znano, so stari kazenski zakoni (avstrijski-hrvatski, srbski, ogrski, bos- herci, in dr.) zamenjani z jugoslovenskimi iz l. 1929 (kazenski zakon, postopnik, zak. o izvrševanju kazni odvzema svobode, in tiskovni zakon 1925-29). Reformirani zakoni so pri nas stopili v veljavo s 1. jan. 1930. Izkazalo se je za potrebno, da se ti novi zakoni zopet popravijo. Pravilni vobče nismo zadovoljni z načinom, kako so se novi zakoni sestavili, kako so se redigirali, in kako so razni šivali takorekoč na tihem svoje krpe na celoto in kako se je končno besedilo prenapeljeno izdalo brez nujno potrebnega končnega urejevalnega pregleda. Celotni svod kazenske zakonodaje Jugoslavije je zrel za tzv. veliko re- formo.

Iz drugih razlogov se pa zopet vplivne osebe mišljene, da je »velika reforma« se prerana in da bi morala poteci do nje še nekaj časa, ne le radi prakse, — ker je imamo v Evropi dovolj, — marveč da se takorekoč nekad navadijo na nove uredbe, in pa, da se »velika« reforma ne more v teku par let kar dvakrat izvesti. Zato naj pride »velika reforma« morda drugo leto ali še pozneje, za enkrat pa naj najnujnejše popravila »mala reforma«. Temu namenu v glavnem služi novela, zakon o izmenama i dopunama u krivičnom zakoniku, zakonu o postopku, zakon o štampi v izvrševanju kazni lišenja svobode. Ta dopolnilni, popravljajni in redakcijski zakon je izšel 20. oktobra t. l. v Služb. Novinah in stopi v veljavo dne 20. novembra.

Novela služi zgoraj označenim potrebam pravosodja. Na tem mestu se zato s po- edinimi predpisi ne bomo bavili. Le opo- zoriti hočemo na nekatere tudi za širše ob- činstvo važne predpise.

Najvažnejša je za prakso peč izpreme- njena določba § 71. k. z., t. j. o ublažitvi kazni. Kjer se namreč sodišče prepriča, da govori za obtožena ena ali več okoli- nosti, radi katerih se kazni ublaži, se sme to ublaženje izvršiti tako: 1. mesto smrtne kazni večna robija (težka ječa) ali vsaj robija najmanj 10 let. 2. Kjer je predpisa- na robija, se ublaži na najmanj 7 letno. 3. Kjer je predpisana kazen za dobo, čije naj- nižja mera je v zakonu odredjena, se sme izreči v tej najnižji izmeri; mesto starih nespretno sestavljenih točk 4. in 5. se gla- se nove: 4. kjer ni izrečena najnižja mera, se sme mesto robije izreči strogi zatvor a najmanj 3 mesece, mesto ječe zatvor naj- manj 1 mesec, mesto strogega zatvora sa- mo zatvor. 5. Pri prestopkih, kjer predpi- suje zakon zatvor sam ali zatvor in denar- no kazen, brez navedbe najnižje mere za- tvora, sme sodišče zatvor zamenjati z de- narno kaznijo (globo), ako se cilj kazni (tudi) s tem doseže.

Telesna poškodba z nožem, § 180, ne traja- na (manjša od § 179), kazni (po prvem jugsl. zak.) strog zatvor najmanj 6 mese- cev, (po noveli) brez noža zatvor do enega leta (brez najnižje mere) ali denarna glo- ba do 10.000 Din, z nožem ali drugim takš- nim orodjem (n. pr. ročico) strog zatvor najmanj 6 mesecev. Torej (po noveli) za prvi primer (brez noža ali opasnega orodja) možna uporaba § 71-4-5, mogoče najnižji za- tvor in prememba v globo, za drugi (no- ali orodje) zatvor (mesto strogega).

tem se razširi dopustnost pogojne obsodi- na več kot polovico primerov, kjer se se- pogojna obsoda ni mogla uporabiti.

Zelo važen je vpliv določbe § 71. novej- na »razlaganje častit, uvrde in klevet- Torej na primere, katerih je pri sodišču dravske banovine na leto mnogo tisoč (na 10 in 20!). Uvrde se kaznuje zatvorom do leta ali z globo, javno storjena z zatvorom — (§ 71-5) — torej možna zamenjava za- tvora v globo. Kleveta — zatvor do ene- leta, brez najnižje mere, izpremenljiva

zen, katere ni treba odsediti. Javna kleveta pa, zatvor enega meseca do leta in globa, torej z najnižjo mero, kazni neizpreme- njiva v denar! Z drugimi besedami: Kazen za javne klevete je odslej vedno zatvor, katere kazni se ne izpremeni v globo! Na- men te določbe je ostrije pobjanje oprav- ljanja, obrekovanja, sramotjenja, očitanja, neresničnih nečastnih dejanj, razširjanje domačih ali osebnih prilik, očitanje kaz- njivih dejanj ali prestane kazni, očitanje tudi resničnih dejanj rodbinskega ali pri-

Fašist na stolici goriškega nadškofa

(Dopis s Primorskega.)

Fašizem in Vatikan sta se torej zopet spravila in sprava je zahtevala žrtve. Va- tikan je žrtvoval fašizmu našo narodno manjšino!

Tisti Vatikan, ki je vse do zadnjih ča- sov zagotavljal, da bo do skrajnosti branil pravice naše primorske narodne manj- šine v cerkvi, edine pravice, ki jih je še imela naša narodna manjšina kot zvesta hčerka rimsko-katoliške cerkve, je zato, da bi rešil svobodo italijanskim katoliškim organizacijam, žrtvoval goriškega nadško- fa dr. Frančiška Sedeja, vrnega višjega pastirja, kateremu je še pred kratkim iz- rekel vse svoje priznanje. Pozval ga je, da se odreče svoji višjepastirski službi in na- pravi prostor drugemu, ki seveda ne bo opravljal te službe v duhu krščanske lju- bezni, temveč po željah in zahtevah fašiz- ma, stremčega za kar najhitrejšo in naj- popolnejšo raznaroditvijo naše narodne manjšine pod Italijo.

Za upravitelja goriške nadškofije je pa- pež imenoval Giovannija Sirottija, dose- dnega predstojnika škofijskega dijaškega semenišča v Kopru. In kdo je ta Giovanni Sirotti?

Sirotti, ki se je pred potahtlanjem svojega primika pisal za Sirottiča, pravil- no Sirotiča, je rodom iz Bala pri Rovinju in je bil pod Avstrijo italijanski izredist. Po vojni je postal ravnatelj dijaškega se- menišča v Kopru, ki je skupno tržaško- koprski in poreško-pulski škofijski. V seme- nišču je uvelodil popolnoma italijanski duh. Če se je zahtevalo od njega, da se Slova- nom da jo v zavodu pravice, ki jim pripa- dajo, je izjavljal, da se mora zavod varo- vati fašističnih napadov. Toda to je bil sa- mo izgovor. Njemu je šlo le za to, da se raznarodni čim prej in čim popolneje kar največ slovenskih gojencev. Ker se mu pa to ni posrečilo, je začel z nasiljem. Po prefektihi, samih italijanskih bogoslovcihi, je prepovedal slovenskim in hrvatskim di- jakom uporabo njihovega materinega je- zika celo v odmoru in na izprehodih. Kdor se ni pokoril, je bil kaznovan s stra- danjem. Nekaj gojencev je bilo zaradi tega celo izključenih iz zavoda.

Skoraj celo leto je trajal ta teror, ki se s potem nekoliko ublažil, pa zopet po- trl s pomočjo profesorjev, pri čemer se posebno odlikuje »profesor« za hrvatski jezik, neki Damijan, dalmatinski begunc, prvi sodnik. Ta stori vse, kar more, da se dijakom pristudijo njihovi materini je- ziki. Tako je v resnici dosegel, da ni na- gaja dijak v zavodu, ki bi znal brez po- slovkov pisati pismo v svojem jeziku. Med profesorji seveda ni niti enega Slovenca ali enega Hrvata.

V semenišču se propoveduje in izpove- je samo v italijanskem jeziku. V šolskem letu 1930.—31. je bilo v se- menišču 71 italijanov in samo 36 naših di- jakov, 10 Slovencev in 26 Hrvatov. Za na- dštevstvo so postavljeni trije prefekti, bogo- slovc, vsi Italijani. Kljub ponovnim od-

vatnega značaja (kjer dokaz resnice ni do- puščen). Ravnotako treba paziti pri obče- vanju z uradnikom, n. pr. stražnikom, ali svedokom, kjer prav tako poleg dosežane ostre kazni določa za javni delikt novela s § 71 in 302 nepremisljivosti zatvorne kazni v globo. Seveda bo moderna sodna praksa v času čestih slučajih uporabljala določbe o pogojni sodbi, vendar to ne iz- premeni ničesar na načelni novi določbi, da je za javne klevete in za žaljenja javnega lužbenika uvedena neizpremenljiva zatvor- na kazen. (Moderna zakonodaja, tudi po vojni, hoče zatvorno torej fizično kazen omejiti na čim manj primerov in jo čim česte zamenjati z globljenjem, torej premo- ženjsko kaznijo.) Izpremenjene in konciz- neje so določbe o tatvinah in nekaterih drugih imovinskih delikih. Novellirane do- ločbe postopnika in zakona o izvrševanju kazni so redakcijskega značaja. Tiskovni zakon (ki je poostren še s k. z. samim in kjer je vsaka kleveta javna!) je izpreme- njen z novelo v določbi, ki prav za prav ni bila potrebna stvarno, ampak le glede na nepravilno tolmačenje pri nas. Že po do- sedanjih določbah je sojenje po tiskovnem zak. spadalo pred senat, ne pred poedinca. Dasi ni o tem dvoma, so pri nas hoteli menda dokazati, da »ne znajo delati zakono- vne, in so se — edini v državi in kot iz- jemniki — postavili na stališče, da sodi ti- skovne zadeve poedinca. Ta anomalija je sedaj odpravljena, tiskovne zadeve so iz- rečno odkazane tričlanskemu senatu. Zato so pa tzv. zadeve tiskovne policije prav ta- ko izrečno odkazane poedincom.

Za široko publiko važne so torej nove do- ločbe: 1. tiskovne zadeve senata, 2. jasnej- še določbe o imovinskih delikih, zlasti gle- de tatvin, 3. določbe glede preteopov, po- škodbe noža; nekatere olajšave; 4. poostre- nje in neizpremenljivost zatvorne kazni z globo pri javnih klevetah in pri napadih na državna oblastva; 5. zvišanje primerov, kjer je uporabljiva pogojna kazen in kjer je možno ublaženje kazni.

Dr. V. K.

nikov le to napako, da je Slovenec, ki je hotel čuvati svojemu narodu njegove pra- vice, kolikor mu daje za to pravice in dolžnosti njegov vzvišeni položaj.

Vatikan je s to žrtvijo ter imenovanjem Sirottija za upravitelja goriške nadškofije vsakogar globoko sklonil svojo zapovedo- valno glavo pred fašizmom. Jugoslovenska narodna manjšina pa je tako proti svoji volji odsekane tudi od drugega Rima — Vatikana.

Predavanja Jadranske Straže

Ljubljana, 14. novembra.

Kakor vsako leto bo tudi letos Jadranska Straža v Ljubljani priredila cikelus propa- gandističnih in poučnih predavanj. Prvo predavanje bo v soboto 21. t. m. v prostorih restavracije »Zvezda«. Predaval bo znan strokovnjak v pomorski literaturi, kapetan

KMETIJSKI VESTNIK

Vpliv gnojil na okus zelenjave

Nekateri naši zelenjadarji, ki pridelujejo zelenjavo, so mnenja, da je potrebno, ako hočejo pridelati zelenjave v obilni meri in dobre kakovosti, posluževati se kolikor največ mogoče gnojne zemlje ne glede na vrsto gnoj. Nastane vprašanje, ali ima to ali ono gnojilo gotov vpliv na kakovost razne zelenjave, ako smo na primer gnojili obilo z dušičnatimi gnojili, to je s stra- niščno ali gnojno, ali uporabljali samo hlevski gnoj, kompost in umetna gnojila.

Nedvomno je dober hlevski gnoj pri pridelovanju zelenjave na vrtu ali na polju podlaga vsemu gnojenju. Glavno je, da je gnoj dobro preperel in da ga pravočasno podkopljemo, da ga potem more zelenjava pravočasno izrabiti. Tak gnoj vpliva naj- bolj na kakovost kakor tudi na količino zelenjave, posebno ako smo uporabljali po- leg tega še razna umetna gnojila, to je 40- odstotno kalijevo sol in superfosfat ali Tho- masovo žlindro. Mnogi vrtnarji se pohva- lijo tudi z nitrofoskatom, ki ga sedaj v je- seni ali pa zgodaj pomladi obenem isto- časno podkopljemo s hlevskim gnojem in dobro pomešajo z zemljo.

Glavno načelo pri rabi umetnih gnojil tudi na vrtovih je namreč, da se ne sme nikdar enostransko gnojiti, recimo samo s čilskim solitrom ali superfosfatom. Tako enostransko gnojenje zelenjave povzroča običajno, da je zelenjava slaba v mnogih ozihih. Večkrat se vidi, da zelena, ki je bila gnojena samo z dušičnatimi gnojili, tvori samo bobotno zelise brez gomolja. Slično je tudi pri krompirju, korenju. Pa tudi pri zelenih rastlinah se ne tvori glave, kakor bi bilo želelo. Značilno je, da se taka zelenjava zelo slabo drži in je silno podvržena kvaru. Včasih opazujemo, da cvetca (karfiola) sploh ne dela glav, tem- več pozele le bobotno listje, ker je bilo pre- več enostransko gnojeno z gnojnicjo, ozira- ma s stranišnico. Opaža se pa tudi, da je vpliv takega gnojenja tem slabši, čim po- znejše se to izvaja.

Pravilno moramo torej gnojiti vsem vr- tim rastlinam, ki rasto daljšo dobo in iz- rabljajo vsa gnojila, že v jeseni, odnosno zgodaj pomladi. Tekoča gnojila uporablja- mo pomlad, čim so gredice obdelane in sa- dike posajene. Na vsak način se mora s tem zalivanjem prenehati, ko so rastline že na pol razvite.

Idealen gnoj za vrtno rastline si napra- vimo tudi sami. Predvsem je skrbeti, da imamo vedno na vrtu dovolj velik kom- postni kup, na katerega spravljamo v teku leta razne odpadke, smeti, pepel, listje in drugo. Kompost moramo vsaj vsako četr- tletje dobro prekopati in temeljito pre- mešati in obenem zaliti s stranišnico ali gnojno in stlačiti. V novjšem času pri- mešavamo takemu kompostu zlasti pri tre- tjem prekopavanju tudi 40% kalijevo sol in Thomasovo žlindro. Na 100 kg komposta primešamo vsaj pol kg 40% kalijeve soli in pol kg Thomasove žlindre in to v jeseni ali zgodaj pomladi. Mnogi primešavajo tu- di mešano gnojilo nitrofoskat, in to na 100 kg zopet 1 kg. Na ta način dobimo že v teku enega leta prvovrsten domač, na re- dlinh snoveh obilen preperel in v vseh po- gledih popoln gnoj, ki je posebno dober za zelinate rastline (zelje, ohrov, rožnati ohrov, karfiola, kolerabe) pa tudi za so- lato, paradižnike, buče, kumarce, koren-

Pravkar je izšel v založbi Tiskovne za- druge roman Josefa Conrada

Senčna črta

ki ga je napisal mornar-pripovednik, a poslovenil Otton Zupančič.

Penkala

epne in anodne baterije dajejo jako svetlobo. trajaj dolgo in zato so najbolj zahtevane 320

g. Rudolf Crnić, urednik Jugoslovenskega pomorca v Zagrebu. Snov njegovega preda- vanja bo, kako je prišlo do katastrofe pa- nika Titanica. Predavatelj se bo v svojem predavanju ozri tudi na eplošne vzroke po- morskih katastrof.

G. Crnić je že znan v Ljubljani po svojih prejšnjih uspešnih predavanjih. Ker je tu- di vsebina letošnjega predavanja zelo zani- miva, opozarjamo narodno javnost na to prireditve. Pred predavanjem nastopijo znani glasbeni umetniki z izbranimi toč- kami.

stvo in gomoljnice. Kdor noče tega gnojila primestavati kompostnemu kupu, naj ga pa trosi posebej istočasno, ko se kompost pod- kopava. Glavno je namreč, da pridejo gno- jila pravočasno in dobro premešana v zem- ljo. Fr. K.

Raba želoda za krmo

Letos je želod izredno dobro obrodil. Po- nekod so ga v precejšnji meri tudi že na- brali z namenom, da ga bodo odprodali, od- nosno da ga bodo porabili za krmo. Ker pa ima želod take cene, da bi se izplačal za prodajo, hočemo malo opisati kako se žel- od obnese za krmo. V tem pogledu je nam- reč še precej nejasnosti.

Proti rabi želoda kot krmilo nimamo kaj pripomniti. Biti mora želod samo dovolj svež; ne sme biti obleden, celo plesen ali drugače pokvarjen. O tem se lahko prepri- čamo, ako ga razdrobimo in dobro pregle- damo. Želod, ki smo ga svezera nabrali v gozdu, se ne drži dolgo, zaradi tega ne ka- že, da bi ga dolgo hranili, če ga poprej dobro ne posušimo.

Želod sušimo na ta način, da se odstrani- jo luskinke, ki so neprebavljive in zelo zmanjšujejo krmilno vrednost, zlasti če je želod umazan od zemlje ali peka. Ako ni- mamo posebnih priprav, da bi ga izluščili, se priporoča, da ga s mlatenjem, masčenjem ali tolenjem pripravimo tako, kakor želi- mo. Glavno je, da odstranimo lupino. Po- tem ga šele sušimo v ne pretopih peceh ali sušilnicah. Včasih ga tudi v zračnih in su- hih prostorih razprostremo v tankih pla- steh, da se presuši. Nikdar ga pa ne smemo sušiti tako, da bi porjavel ali celo počrnel. V takem stanju je popolnoma neuporaben.

Hranilna vrednost želoda pa je zelo raz- lična, kar je odvisno ne samo od debelosti, temveč tudi od tega, kako je posušen in drugače shranjen. Na splošno računamo, da ima želod naslednje sestavine:

vode	olupljen		neolupljen	
	svetl	posušen	svetl	posušen
40.0	15.0	50.0	15.0	
škrobnatih snovi	46.3	65.4	36.3	61.6
maščobe	3.3	4.6	2.4	4.1
vlakn. snovi	4.3	5.9	6.8	11.6
beljakovinskih snovi	4.5	6.5	3.3	5.7
rudnih snovi	1.9	2.6	1.3	2.0

Iz navedenega je razvidno, da vsebuje žel- od največ škrobnatih snovi, odnosno oglji- kovih hidratov (to je škroba in nekaj slad- korja) medtem ko je vsebina beljakovina- stih snovi zelo majhna. Prebavljivost in vrednost različnih snovi, posebno škrobnat- ih, pri posušenih in olupljenih plodovih, je zelo velika in se ocenjuje na 75 do 80 odst. pri neolupljenih pa 65 do 70%. Kolikna prebavljivost beljakovin pri neolupljenih je 3 in pol do 4 odst. pri olupljenih pa 4 do 5 odst. Ker vsebuje tudi posušen želod pre- cej črsovinastih snovi ga moramo vedno krmiti pomešanega s krmilno peso, repo, korenjem ali tropinami, odnosno otrobi. Želod, ki ni dobro sposoben za sveže krmilje- vanje, je priporočljivo pred rabo prekuhati in to vodo odlijati. Plodove, ki so plesnivi ali počrneli zavrnemo.

Želod lahko pokladamo vsem živalim, in sleer najboljše v obliki zdroba. Pri konjih in goveji živali računamo na dan in glavo kvečjemu 2 kg. Kakor pri vsakem novem krmilu, je paziti pri želodu še bolj na to, da ga pričnemo po malem pokladati in da živali nanj privadimo postopno.

Najbolj izrabijo želod svinje. Na eno ži- val računamo pol do 1 kg. Pri ovcah in kozah zadostuje pol kg na dan in glavo. Vse to velja na neolusčene in posušene plo- dove.

V mnogih krajih krmijo s želodom tudi kokoši. Trdi se, da kokoši po njem precej dobro nesejo. Na 1 kokoš je vzeči na dan kvečjemu 10 gramov želoda, ki ga mešamo med ostalo krmo.

V nekaterih deželah prodajajo tudi želo- doro moko kot krmilo. Treba pa je pri nakupu previdnosti. Večkrat prodajajo nam- reč slabo posušeno blago, pomešano z zem- ljo.

se pisal v zadnji nedeljski številki »Ju- trac«.

Najvažnejše pa se mi zdi lovstvo iz sta- tišča, ker človeka združuje s narodo. V današnjih časih suhega materializma člo- vek kaj rad pozabi na moč stvarstva. Od- daljuje se od vsega lepega: nič, prav nič mu ni sveto na svetu. In prav lovstvo je tisto, ki izboljša človeka v narodo. Priro- da kaže človeku svoje čare, svojo neskon- čno moč in ga tolaži: nudi mu razvedrilo.

Lovstvo, ki temelji dandanes prav na drugi podlagi, kakor ono naših dedov in pradedov, je vezano na nove predpise. Da- našnji lovec bi ne smel biti samo strelec in uničevalec, marveč v prvi vrsti goji- telj.

Gozdovi, skrivališča divjadi, se redčijo in ožijo, človeške naselbine se pa širijo od dneva do dneva. Lovsko orodje so izpopol- nili tako, da bi lahko v nekaj letih uni- čili vsjo divjad. Dolžnost lovcv je, da ne gojijo samo zase, marveč za vse prijatelje prirode. Važna dolžnost lovcv kot prija- teljev divjadi je pa tudi ta, da pouče vse nasprotnike lovstva, koliko je ta ali dru- ga divjad koristna, kako škodljiva in kako je možno preprečiti škodo, ki jo povzroča divjad. Lovci je lahko največji zaščitnik ali pa največji prijatelj prirode. Gošar.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Lovstvo v današnji dobi

Malokaj se je v zadnjih letih tako zelo spremenilo kakor baš lovstvo. Prav to je povod, da se mnogi naši člani zelene brat- vosti kar ne morejo sprijazniti s za- htevatv in načinom pravičnega lovstva v sedanji dobi.

Lovstvo se je spreminjalo z napredkom človeške kulture že od pamtiveka. Prvi povod za lov pri pračloveku je bila goto- vno potreba prehrane, spremljana z ob- rambo pred zvermi, ki so ogražale člove- ški rod. V kasnejši dobi, ko je človek iz- boljšal orožje, se mu ni bilo več treba bati nevarnih zverí in tudi s prehrano je bilo lažje. Saj je imel udomečene živali, ki so mu nudile mleko in meso. Lov je postal v veliki meri zdrava zabava. V srednjem ve- ku je bil lov gosposka zabava. Lovili so kralji, graščaki in sploh prosti. Visoka ar- istokracija si je pridržala tako zvaní »vi- sokí lov«, od Nemcev nazvan Hohejagd, ostali pa so smeli izvajati nizki lov. Tla- čani so se smeli udeleževati le kot po- magalci, ki so gonili gospodi divjad. Le v redkih primerih so smeli voditi lovske pse. K visokemu lovu so pristevali jelena, bi- vola, divjega petelina, gamsa, kozoroga, gozdnega jereba, dropljo. Srnjad, zajce, poljske jerebice in roparice razen medve- da so smeli loviti ostali lovci.

V tisti dobi je bil lov po večini običajno brezsrčno klanje in pobijanje. Toda časi so

se spremenili. Z drugimi človeškimi pravi- cami so si pridobili nekdanji tlačni narodi tudi lovske pravice. Loviti je smel in sme vsakdo, ki je zadosti star in ni obremenjen s hibi, ki bi mu onemogočile pridobiti si potrebne lovske pravice. K tem spada danes lovska karta, orožni list in pa po- goj, da sme loviti v enem ali več loviščih. Brez tega bi bila dandanes že popolnoma uničena vsa naša lovišča.

Dovoljenje za izvajanje lova ali kakor to imenujemo na kratko »lovstevce«, pa so naši predniki pojmovali precej slabo. S pravico izvajanja lova je prešel na naše ljudi čuden pojem o lovstvu. Večina je mi- silila, da lov obstoji samo v streljanju in izkoriščevanju. Živali niso cenili kot delo stvarstva. Mnogo pa je bilo ljudi, ki so smatrali lovstvo kot ostanek iz tistih dni, ko so bili naši dedje še tlačani in so zato sovražili lovce in divjad. Lovcem iz tiste dobe ni bilo prav nič za gojitve divjadi. Postreli so pač vse, kar jim je prišlo pred cev in se posluževali celo raznih dru- gih sredstev za njeno uničevanje. Divjad, posebno srnjad, je imela zavetje v drža- vni loviščih in v loviščih nekaterih vele- posestnikov. Lovci iz pretekle dobe so po- streli največ divjadi v zimskih mesecih takrat, ko je zapadel sneg in je prišla pro- sit hrane v njih lovišča. Saj je bilo ta- krat najlažje!

Če je kdo gojil divjad v tisti dobi, pa bodisi iz sportnih ali tudi gospodarskih in- teresov, so ga smatrali za zapravilca ča- sa in denarja. Kljub temu pa so se lovci kaj radi pobahali, če so ustrelili kaj red- kega ali velikega seveda ne glede na to, ali je bilo to škodljivo za lov ali sploh v škodo prirodi. Način streljanja je bila po- stranska stvar. Zelo važno pri vsakem lo- vu pa je bilo tudi to, da so love dobro za- lili. Prišlo je tako daleč, da so smatrali steklenico skoraj za važnejšo kakor puško in morda težje pogrešali žganje kakor pa smodnik. Pa tudi brez velike pipe si ni- smo mogli predstavljati »jagrac«.

Ker so se le naši ljudje, ki se niso straj- nali s takimi nímrodli, so se le-ti postavi- lili in izdajali kot dobrotniki človeštva. Kar so ustrelili, so ustrelili zato, da so rešili kmeta škodljivca zajca in jazbeca, gozdarja srnjaka, gospodinjjo pa skobca in lisice. Če si je kdo drznil zavrniti take love in jih opozoril, da koristijo človeku tudi divje živali, pa bodisi na ta ali drugi način, so ga že zasmehovali, da nič ne ve in ne razume. Mnogi so računali tudi z do- hodki, ki jim jih je donasal lov v tisti dobi. Kaj rado se je zgodilo, da so mejili s svo- jim loviščem na kako goščo lovišče. Za svoj lov so plačevali deset goldinarjev, za divjačino, ki so jo postreli, ko je prihla- jala iz sosednih lovišč, so jo prejeli po 20 goldinarjev. No, to je bil že »škef«, ki je donasal Seveda v to navadno niso vra- čunali ne pičlate in ne časa, ki so ga po- tratili za take dobičkanose posele. Tako

je bilo pri nas do tiste dobe, dokler ni bilo ustanovljeno naše lovsko društvo, ki je začelo polagoma spreobračati naše lov- ce.

Daleč pred nami pa so bili zavedno že Angleži, ki so gojili lov iz čisto sportnega stališča. Nemci in deloma tudi Prusi. Rusi so lovili največ zaradi dragocene kožuho- vine, ki jim je donasala ogromno bogastvo. Pred leti je bilo lovstvo precej visoko raz- vito tudi pri Francozih, je pa kasneje zo- pet začelo propadati. Italijani so bili znani, da so hoteli zatreti vse, uničevali so celo ptice pevke.

V popolnoma drugo smer je krenilo na- še lovstvo kmalu po svetovni vojni. Povod temu je bilo, da so naša lovišča silno tr- pela med vojno, posebno pa takoj po vo-jni. Nepoklicani so z lahkoto dobili orožje in tudi municije ni manjkalo. Lovski paz- niki so bili vpoklicani v vojske in tako ni bilo nikogar, ki bi bil čuval našo divjad. SLD je bilo prisiljeno napeti strune in za- htevatv stroge odredbe, kakor so jih imele nekatere države že pred vojno. Pa ne sa- mo z zakoni in odredbami pričelo je tudi s poukom med lovci.

Sele v novjši dobi so jeli razmišljati ne- kateri, kaj je prav za prav lovstvo za člo- veka. Ugotovili so, da je važno iz gospo- darskega stališča, ker donasa mnogo de- narja z zakupninami, nadalje za indus- trijo, ki je vezana z lovstvom, in pa divja- čina kot važna človeška prehrana. Kako važno je pa lovstvo za človeka kot sport,

Dražo Gorup & Co.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 16

DAMSKA IN MOŠKA PO NAJNOVEJŠIH MODELIH
EN GROS EN DETAIL 12815

KONFEKCIJA

Nekdanje borovško martinovanje

Zgodovina in zle posledice starega slovanskega običaja

Kranjska gora, ob Martinovem Zadevu borovških planinskih pašnikov je prišla popolnoma na mrtvo točko, dasi so jo poizkušali nekateri pred kratkim časom zopet oživiti. Vse to je bilo celo javnost zasledeno. Seveda izgleda na prvi pogled vsa stvar tako kompromitirana, da bi jo bilo težko izvesti, osebno ker se nahaja večina pašniškega terena na ozemlju, ki so ga zasedli Italijani. A v resnici je ves ta projekt lahko izvedljiv, ker so planinski pašniki okrog Vršiča še vedno last borovške občine in bi bilo treba samo krepke roke, da uredi vso zadevo, ki je velike važnosti za vse borovški kot. A dokler splošna uvidenost ne prevzame iskreno vseh ljudi, bo življenje na sijajne čase borovškega planšarstva samo še v spominu najstarejših vaščanov, in ko še ti pomrjejo, bo tudi konec teh skoro že nejasnih spominov.

Martinovanje se dandanes domisli le še malo, dasi je prav to igralo v predvojnih časih še precejšnje vlogo v borovškem življenju. Nedelja po svetem Martinu je bil planinski praznik, izrecno planinski praznik, ki so ga Borovci obhajali v povsem drugačnem pomenu nego drugod po slovenski zemlji. Bil jim ni to praznik prerojenja mošta v vino, temveč praznik ločitve od planin in vselega, svobodnega pastirovanja. To praznovanje je segalo daleč v dobo slovanskih bogov, v čedenje pastirskega Velesa, ki ga je sicer krščanska vera pregnala, a ni mogla zatreči obredov, s katerimi so ga častili borovski predniki, ki so bili bogati in jako spretni živinorejci. Živino so sicer že pred prihodom jeseni prignali s planin v dolino, kjer so jo pasli po travnikih in seno-žetih, dokler ni zmanjkalo pašne, kar se je navadno dogajalo sredi novembra. Ta dan so praznovali pastirji z največjo slavnostjo in pridružilo se jim je vse selo, gospodari in siromaki. Pirovanje se je zavleklo pozno v noč ob vselem in živahnem planinskem rajanju. Bog Veles je zaključil planincem leto, dasi so ga drugod zaključili šele Božiči.

Tega praznovanja krščanska vera ni mogla odpraviti in ga je prenesla na sv. Martina, čigar god je praznovala skoro ob istem času. Nemoteno so pastirji še na-

dalje obhajali vsako leto svoje slavje, dasi se je to v teku let prilagodilo naukom krščanske vere; nikakor pa niso opustili naravnih običajev, kakršne je predvidevalo staro pogansko praznovanje. Ti običaji so se ohranili v polnem obsegu skoro do tedaj, ko so Borovci iz nerazumljivih razlogov opustili živinorejo in cvetoče planšarstvo. Pastirski stan je tedaj popolnoma propadel in je prešel v roke malih, ne-boglenih pastirkov.

Toda ti pastirski nikakor niso bili voljni, da bi se odreli martinovanju in pravice, ki so jih imeli prav tako kakor nekdanji veliki pastirji. Nu, teh starih pravic jim ni odrekal noben gospodar, ker je bil prepričan, da so pastirjem te pravice zanjame v starodavnem zakonu. In tako se je moglo dogoditi, da so zasedli gostilno otroci, ki niti šoli niso odrasli in so popivali ob potuhi svojih gospodarjev. V vzgojnem in moralnem pogledu seveda tako praznovanje pastirskega praznika ni bilo nikakor priključno, ker je rodilo jako žalostne posledice. Toda zlo se nikakor ni dalo odpraviti, ker je bilo preveč ukoreninjeno in je imelo pri odraslih ljudeh preveč potuho. Tudi šolsko oblastvo se je moralo držati napram zlorabljanju tega starega pastirskega praznika skrajno pasivno. Zakaj dogodilo se je celo, da so pijani in podivjani pastirji dejansko napadli svojega učitelja, ki jih je prišel svariti, naj se ne vdaajo razvratnostim. Kako daleč so prišli taki negotovosti v poznejšem življenju, si lahko mislimo, a obenem si lahko predstavljamo merilo duševne kulture, ki jo je mogla vas doseči v takih razmerah.

Vojna je napravila konec borovškemu martinovanju, posebno onemu, ki se je razpaslo v zadnjih predvojnih letih. Cesar nam ni treba biti žal. A če bi se oživilo rilni spet planinski pašniki v oni meri, kakor pred sto leti, bi se brez dvoma spet uvedlo praznovanje pastirskega praznika, ker Borovci ljubijo najbolj izmed vseh naših ljudi stare običaje. Prepričan pa sem, da bi to Velesovo ali Martinovo praznovanje doseglo prav isto višino in isti planinski sijaj, kakor ga je imelo pred sto in sto leti.

J. V.

Gamejski gasilci ob društvenem jubileju pred svojim domom

Prostovoljno gasilno društvo v Gameljnah nad Ljubljano je pred kratkim obhajalo svojo 30letnico. Pri tej priliki je bila tudi blagoslovitev nove motorne brigadne, dobavljene od tvrde Zupan v Ljubljani

Boj proti jetiki v Beogradu

Žalostne slike v stanovanjih — »Srednji« sloj daruje največ

Beograd, 13. novembra. Poročali smo o žrtvah, ki jih daje naša prestolnica svoji najhujši, najzavratnejši sovražnici — jetiki, ki med vsemi boleznimi pobira najvišji odstotek beograjskega prebivalstva. Danes bomo kratko opisano, kako si Beograd poleg vsega državnega in občinskega skrbitstva skuša tudi sam pomagati v odporu proti tej strahotni morili.

Jetika ima pač svoje glavno leglo v onih periferijskih kolibah, po katerih se na ozkem prostoru nekaj kvadratnih metrov gnete cela kopicca ljudi, starih in mladih, v zatohlih, brezračnih dvorišnih duplih, ki ne zaslužijo imena človeških bivališč. In ker naša prestolnica ne more v nekaj letih svojemu skokoma naraščajočemu prebivalstvu, čigar velikanski porast gre predvsem na račun neimovitih slojev, dati primernih stanovanj, se vse te mase stiskajo v stanovanjih, ki bi jih druge ne hoteli uporabljati niti za hleve in svinjake. Da so taka stanovanja prava gojišča jetike, je pač umljivo samo po sebi. In je takih stanovanj tudi še po nekaterih starih ulicah v samem središču mesta.

Predstavljajte si samo družino: mati bolna, oče že več časa brez dela, štiri majhni otroci, in vse to stanuje v takem dvoriščnem stanovanju, v eni sobi s kuhinjo. V kuhinji z razbitim oknom, pred katerim se neprenehoma suši perilo, spita oče in mati, v sobi pa štiri otroci. Ta soba pa se izdaja še v najem samcem, ker bi drugače ne bilo moč plačati stanarine. Razumljivo je, da se je ta jetika zagrizla že v vso družino. In takih primerov je v Beogradu na stotine in stotine, pa še mnogo hujših. Kako naj se pomaga takim revežem?

Beograd ima celo vrsto dobroteljnih, človekoljubnih društev in ta društva so se združila v skupni odbor, v katerem imajo odločilno besedo Liga proti tuberkulozi, Rdeči križ in Beograjsko žensko društvo. Odbor si je nadel nalogo, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi skuša zavreti jetiko nadaljnje pustošenje. Ima svoj dispensar, v katerem delujeta dva zdravnika, ki imata seveda dela čez glavo. Vsak prijavljeni primer se preišče takoj na mestu. Pri težkih primerih je seveda treba iti na dom, ki je večinoma na skrajni periferiji mesta. Vsepopoved pa take ali podobne razmere, kakor sem jih omenil zgoraj. Največ se

pomaga, ker so ljudje do skrajnosti ubožni, s hrano, živili, drvmi. Največkrat je treba družino razdeliti, zlasti otroke vzeti iz legla bolezni in jih izročiti v oskrbo usmiljenim ljudem, ki sami nimajo otrok. In Beograjčani so v tem pogledu v resnici zelo milosrdni. Težko bi se dogodilo kdaj, da bi človek, ki le količjak zmore, odbil tako prošnjo odbora. Resnica pa je, da tisti, ki imajo zelo veliko, ne dajejo preveč radi. Zato pa so tem dorežljivejši tako imenovani »srednji« sloji in v disperziji se zlasti v zgodnjih dopoldanskih urah vrste žene, ki prihajajo s trga in polagajo tu svoje prispevke, po »banko«, dve, pa tudi več in se opravičujejo, da več ne morejo. In kaj pravite za dijaka visokošolskega, ki se preživlja z — žaganjem drv (!), pa je prepustil svoj honorar 300 Din odboru za pomoč jetičnim!

Kdor v resnici pozna bedo, tudi dejanski čuti z revežem, in je pač le res preznačilno, da tako veliko bedo poznajo le velika, bogata mesta: v velikem, bogatem Beogradu, bogata mesta: v velikem, bogatem Beogradu z njegovimi legli jetike se lahko prepričate o obeh teh dveh resnicah.

Brezje napredujejo

Brezje, 14. novembra.

Pod gornjim naslovom je »Slovenec 7. t. m. objavil daljši članek. Zadeva, s katerim pisec operira so deloma resnične deloma pa zelo dvomljive narave. Mnogo se disputira o Tujskoprometnem društvu na Brezjah in o njegovem karitativnem delovanju. Vrsti se superlativi za superlativom. Ker pa stvar ni taka, kakor odseva v luči »Slovenčevega« članka, je potrebno, da javnost izre objektivno sodbo.

Prvi ustanovni občni zbor omenjenega društva je g. Fredl razpustil, drugi se ni vršil, ker je bil najavljen v zasebnih prostorih, česar pa sresko načelstvo ni dovolilo, tretji se je pa vršil takorekoč tajno, kajti vabljeni so bili le nekateri zaupniki pripravljalega odbora in to s posebnimi vabilili na dan obnega zbora, kljub temu, da pravila določajo objavo 2 dni (48 ur) pred vršitvijo. Razpust prvega, prepoved drugega in »tajna« vršitev tretjega obnega zbora jasno kažejo tendenco, posebno še če se ozremo na posledice, da se je vas razdelila s tem v dva sovražna tabora. Fundament je bil slab, da naravnost moralno kvan- In tega ne zabrisajo materialni uspe-

hi, pa makar bili še tako sijajni.

Kar se tiče nadaljnjega udejstvovanja, bi razdelil delo Tujskoprometnega društva omenjeno v dotičnem članku v 3 poglavja. Prvič: odprava mostnine. To je večinoma minus. Ne moremo se ozirati na takozvane formalne argumente, češ da je način pobiranja mostnine nekaka zastarelost, ki modernemu času ne ustreza. Dejstvo je, da je most po odpravi mostnine vedno slabši, ni pa človeka, ki bi se brigal za popravila. Kdor se je potrudil za odpravo mostnine, naj stvar izpelje do konca in se pobriga da ne ostane na sedanjih stopnjah, sicer grozi nevarnost, da bomo čez leto dni okoliške vasi odrezane od postaje. Potem pa z bogom tujski promet, kajti na novi most še zdaleka ne moremo računati.

Drugič: poprava stopnic. Edino pozitivno delo! Tretjič: Avtomobilski promet okrog cerkve. Upošteva se s pisem članka v »Slovenec« vred pleteto kraja, ne moremo odbravati drdvanje motornih vozil okrog božjepotne cerkve, kajti stitni ropot motorjev moti službo božjo in vernike. Za to smo bili mi vsi, ne samo Tujskoprometno društvo. Kar se tiče zasebnih popravil in modernih naprav, je treba poudariti, da so to dela zasebne iniciative, ne pa T. p. društva.

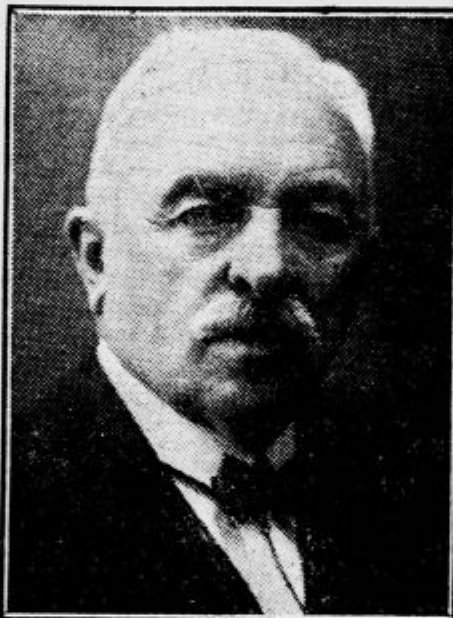
V opisnem je torej obsežno v glavnem vse delo Tujsko prometnega društva na Brezjah z moralnega in gospodarskega vidika. V nacionalnem pogledu je pa pokazalo 8. novembra, ko se je celotno članstvo z odborom in predsednikom vred trdno oprijelo abstinence, vso svojo podjetnost. Besede g. Narta Velikonje so, žal, padle na nerodovita tla.

Otmarske

Novo mesto, 14. novembra.

To nedeljo praznuje v krogu svoje gledne rodbine svoj 70. rojstni dan g. Otmarske, veterinarski inšpektor v pokolu. Rojen meseca novembra 1861 v Ljubljani na Poljanah je kot sin Marije rojene Golobovčeve z Vrhnike, in Pavla Skaleta, živinozdravnika in ravmatelja podkovne šole v Ljubljani, absolviriral realko, živinozdravniško šolo pa na Dunaju. Vstopil je leta 1886 v državno službo pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu, kjer je služboval nad 40 let, a od leta 1926. uživa zaslužni pokoj.

Tudi po upokojitvi je naš ljubljani še vedno delaven ter z vso verno ljubeznijo službo mestnega živinozdravnika. Kot podpredsednik Olespeval. društva je že nešteto let eden najpožrtivnejših delavcev za pro-

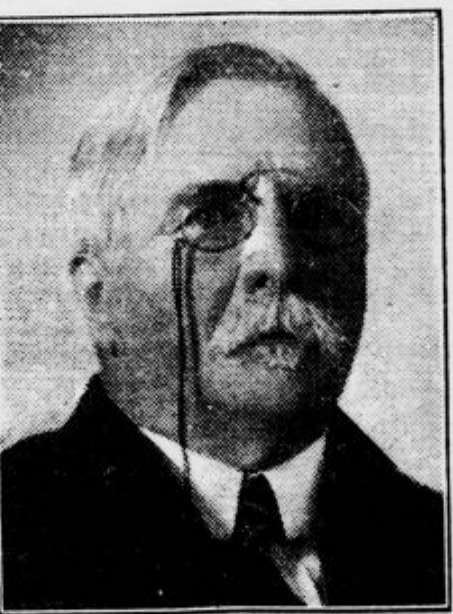

ovrt našega mesta. Bil je ustanovni član novomeškega Sokola, pri katerem še sedaj aktivno deluje kot nadzornik odbora ter ima za sokolski razvoj zelo lepe zasluge. Že dolgo let je odbornik mestnega občinskega sveta in odbornik mestne hranilnice. Veliko let pa je bil tudi tajnik Dolenjskega pevskega društva in Narodne čitalnice, tukajšnjim naprednim društvom je podporni član.

Jubilant je kremenit značaj, ki združil in pred nikomur ni klonil. Vedno je stal in še stoji zdrav in krepak v prvih naprednih vrstah. Izbral si je bil za svojo družico Novomeščanko, sedaj že pokojno Alojzko Mayerjevo, ki mu je rodila troje otrok. Sin Otmarske je notarski kandidat, hčerka Milica soproga sodnega svetnika Viktorja Kobeta, Slava, bivša učiteljica, pa gospodinja doma, vnuka Miloš in Miladna razveseljujeja jesem njegovega življenja. Čestitkam k njegovim sedemdesetletnici se pridružuje tudi naša želja, da bi v zdravju in zadovoljstvu obhajal še visoke obletnice rojstva.

Leopold Punčuh 75-letnik

V zaščitno svoje rodbine praznuje danes svoj 75letnico znan narodni in kulturni delavec v Dolenjem Logatcu gosp. Leopold Punčuh, središči šolski nadzornik v p. in bivši dolgoletni župan v Gornjem Logatcu. Rojen v Idriji je po študijah na ljubljanski

realni in učiteljski nastopil svojo prvo službo v Košani pri št. Petru na Krašu, nato pa na Colu nad Vipavo. V obnih krajih je razvil v šoli in izven nje najvišnje delovanje, kot navdušen pevec se je udeleževal v tej dobi družabnega in narodnega dela v Vipavski dolini.

Leta 1889. je bil premeščen kot nadučitelj na novo ustanovljeno šolo v Spodnji Idriji. V desetletni dobi tamošnjega službovanja je poleg lepih uspehov na šolskem polju, kjer je oral ledino, vzbudil zanimanje kmetovalcev za umno sadjerejo in kmetijstvo. V kratkem času so ustanovili vzorno kmetijsko podružnico z lepo drevesnico. Oživil je družabno življenje, v novem Bralnem društvu je vodil pevski zbor, prirejal igre in oskrbel lepo knjižnico. Leta 1889. je bil imenovan za nadučitelja v Gornjem Logatcu. Tudi tu se je posvetil narodnemu delu. Veš v občinskih poslih, katere je vodil kot tajnik še tudi na prejšnjih mestih, je bil izvoljen leta

Pri neprijaznem vremenu

zahteva Vaša koža še posebno skrbno nego z

NIVEA-CREME

da ne postane hrapava in raskava. Najbolje je, če vsak večer obraz in roke temeljito nadrgnete. Toda tudi podnevi, preden odhajate na prosto, lahko uporabljate Nivea-Creme, ker taista popolnoma prodrje v kožo, tako da se koža prav nič ne svetli. Nivea-Creme Vam da mladostni izraz.

Izgledali bodete mladi in sveži.

Razlika naprem luksuznim kremam:

Nivea-Creme najvišji učinek — cena nizka.

NIVEA-CREME

Din 5.00 do Din 22.00

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j.,
Maribor, Gregorčičeva ul. 24

1909. Logatcu za župana in je to mesto obdržal do imenovanja 1924 za sreskega šolskega nadzornika. Ob vzornem sodelovanju naprednih in zavednih Gorenjelogotčanov je občina srečno prebrodila vse težave vojne, italijanske okupacije in poznejše razmejitev z Italijo.

Ob upokojitvi po 47letnem službovanju se je jubilant preselil k svoji hčerki učiteljici v Dolenji Logatec. Tudi tu je našel prehitro svoje delo v sokolskem društvu, v katerem je prosvetar. Svojo življenjsko družico, blagopokojno gospo Antonijo, je poiskal iz narodne rodbine Zgurjeve iz Vipave, s katero sta vzgojila ob trdem delu in z največjim samozatajevanju obilno družino. Trem sinovom sta dala akademsko izobrazbo in se danes v službah pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, v Strojni tovarnah in livarnah v Ljubljani, odnosno pri našem poslaništvu v Varšavi, tri hčerke so učiteljice v Logatcu, Novi vasi in v Beogradu, najstarejša hči pa vodi gospodinjstvo. Gosp. Punčuh je bil vedno zavezan prištam napredne stranke, agilno se je udeleževal pri vseh naprednih borbah in kljub visoki starosti tudi še danes ne zamudi prilike, da bi se ne udeležil tega ali onega zborovanja, kadar je treba manifestirati za narodno, napredno ali sokolsko idejo. Zavednemu in zaslužnemu možu želimo še mnogo zadovoljnih let!

Škofjelški obrtniki v tečaju za luženje

Pretekli teden je bil zaključen v Škofji Loki tečaj za luženje, ki ga je posevalo 33 mizarjev. Predavanja je vodil g. Adolf Dolak, dočim je bilo upravno vodstvo v rokah Obrtne zadruge z agilnim predsednikom g. Pavlom Okornom na čelu. Tečaj je v vsakem pogledu izvrstno uspel

Poslednja opica na Gorenjskem

Živeja je od pomladi v prirodi in so jo imeli za peklensčka

Bohinj, 12. novembra.

Spominjate se poročil od pomladi, ko so si štiri opice zaželele zlate prostosti in pobegnile iz vlaka na jeseniški postaji. Ker je pač človek podedoval lovsko strast že od davnih pradedov, se je seveda tudi takrat na Jesenicah takoj pričel lov za ne-navadnimi begunkami. Samo dve opici so ujeli. Ena, ki je splezala na streho in se oprijela električnega voda, je ubila na mestu, dve pa sta se odpeljali z brzavolom. Baš v trenutku, ko se je vlak pomaknil s postaje, sta namreč opici skočili nanj in sta baje še s kosmato ročico pomahali zasledovalcem v slovo. Ena od teh nenavadnih potnic je prišla celo do Podbrda, kjer so jo vlovili železničarji. Le za četrto članico nenavadne družbe ni bilo ne duha ne sluha.

Pretekli mesec in ljuče so že čisto pozabili na eksotične begunka. Ali stoji! — Lahko si predstavljate, kako se je začudil orožnik, ko je proti koncu poletja na samotni cesti v Soteski med Bledom in Bohinjem opazil pritlikavega potnika, ki je bil za takratno vročino odet v naravnost dragocen kožuh. Preden pa ga je mogel legitimirati, je mali potepuh jadno pobegnil v gozd. In še bolj se je kmalu nato začudil drvar, počivajoč v opoldanski uri gorl pod skalnat Črno prstjo, ko je nepričakovano skočila pred njega čudna pošast, stoječa na zadnjih krakih. Z drobnimi kosmatimi ročicami ga je prosila kruha, toda to je bilo že kar odveč, saj je cel kos padel prestrašenemu drvarju iz rok. Čudna prikazen je kruh takoj pobrala in zopet izginila. Drvar ni niti malo dvomil, da ga je obiskal pravi peklensček. Le to ga je motilo, da ni imel rožičkov. Mnogo se je govorilo o drobnih prikaznih gotovo bi bili na tistem nesrečnem kraju postavili znamenje, da se ni tni razčistila vsa zadevščina ob Bohinjskem jezeru, v hotelu pri Sv. Janezu.

Tu so se v postnem lokalu zadnji čas vrstile drobne tatvine. Tat pa ni odnašal kakih denarnih pisem in tudi blagajne ni navrtal. Gospodinci poštarici si kratkoma mesta mogli raztolmačiti, kam so izginile sladkarije, ki sta jih po kosilu pustili na poštni mizi. Oddaljili sta se za dobro uro, zaprli vrata, le zamreženo okno je bilo odprto. Kdo neki bi bil prišel v pisarno? Začuden sta bili tudi naslednje dni, ko je nekdo ogledal rumene kutine na visoki omari. Ko sta poštarici ostali nekoč čez poldan v pisarni, sta vendarle imeli priliko videti tatu. Na mrežo okna se je povzpelo droben možiček, pokukal v pisarno, se nekoliko popačil in smuknil nazaj. Na krik poštaric so prileteli drugi in videli opico, kako je splezala po strelovodu na streho in izginila v podstrešju. Hiteli so za njo, našli pa so le njeno posteljo na skupaj zneženih vrečah. Bila je prava uganka, kam se je opica skrila. Šele po par dneh se je zopet pojavila v poštni pisarni. Od dneva do dneva je postajala zapuščena, odnašala je hrano, ki so ji jo poglagali, toda prijeti se ni dala. Ker je niso mogli dobiti z rokami, so ji nastavili past. V zaboju so položili hrano. Poštarica, ki je na dolgi vrvi držala kvišku pokrov zaboja, je pa bila skrita za omaro.

Poslednja pot Lovra Sušnika

Škofja Loka, 14. novembra

Kakor bi tudi nebo hotelo položiti grenke solze sočutja, je včeraj popoldne deževalo, ko smo polagali v grob plemenitega rojaka g. Lovra Sušnika. Pogreb sam je bil najlepši dokaz spoštovanja, ki ga je užival blagi pokojnik v mestu kakor tudi v vsem škofjelškem okraju. Prijatelji in znanci so prišli od blizu in daleč, da počaste spomin ljubljenejega pokojnika. Posebno številno so bili zastopani gospodarstveniki, ki so imeli v osebni ravnanju g. Sušnika svojega veselika in svetloca.

Malo pred 15. so se pričele zbirati pred hišo žalosti na Mestnem trgu množice meščanov in okoličanov, zastopniki društev, organizacij in vsakovrstnih ustanov, ki jim je bil nepozabni pokojnik v oporo in pomoč. Čim je duhovščina opravila pogrebne molitve, so sokolski pevci pod vodstvom br. Adamiča intonirali močno »Usliši nas«. V žalnem sprevodu so za križem stopali številni nosilci vencev in šopkov. Posebno krasna sta bila ogromna venca vrtnic, nageinov in krizantem, ki sta ju poklonila svojemu najboljšemu šefu, kakor je bilo napisano na traku, uradništvo Ukrajne hranilnice in posojilnice in zavod sam. Cvetlice, ki so bile pokojniku najboljše prijateljice v življenju, so ga spremljale tudi sedaj. Močni četi Sokolov so sledili gasilci z duhovščino. Za krsto pa so se poleg globoko užaloščenih svojcev vrstile vrste pogrebcev: zastopana je bila malone prav vsa Škofja Loka. Korporativno so se udeležili pogreba člani nadzorstva in načelstva Ukrajne hranilnice, Vodovodno društvo, pododbor Gremija trgovcev, Gostilničarska zadruga, škofjelški občinski zastop, pridobitniki in dolge vrste ostalega meščanstva. Zveza slovenskih zadrug je bila zastopana s tročlanskim deputacijem.

Na pokopališču se je od delavnega pokojnega ravnatelja poslovil v lepih besedah ločkar g. Burdych, ki je poudaril, da si je pokojnik s svojim delom za narodno gospodarstvo, razvoj Ukrajne hranilnice in Vodovodno društvo pridobil trajnih zaslug, ki mu dajejo med možmi daleč zelo častno mesto. Ponovno se je uili dež, ko je zadonela krasna Vilharjeva »Zalostinka«, ki je privabila marlikomo solze v oči. Poslednji pozdrav Sokolov, trikratni upogib prapora, in zemlja je sprejela telesne ostanke vrliga meščana, ravnatelja Lovra Sušnika.

Za in Miklavža

Božič

za dame prekrasne PLAŠČE
in toalete kot najbolj za-
ljubna darila

za gospode krasne suknje in
obleke izgotovljene ali ele-
gantno po meri izvršene

ugodno in res kaj dobrega pri

Fr. Lukič, Stritarjeva ulica.

Domače vesti

• **Odklikovanje.** Z redom jugoslovenske krone 5. razreda sta odklikovana kot rezervna oficirja gg. Franjo Košca, učitelj v škofiji Luki, in Pavel Hafner, sin škofjeleškega župana! Čestitamo!

• **Letošnje knjige Vodnikov družbe** se razpošiljajo po naslednjem vrstnem redu: včeraj ustanovnikom; v ponedeljek 16. t. m. in torek 17. v Ljubljani in srezu ljubljanske okolice (prosimo gg. poverjenice v Ljubljani in srezu ljubljanske okolice, da vzamejo knjige za svoje člane med uradnimi urami v družinski pisarni na Miklošičevi c. 16); v ponedeljek 16. t. m. vse poštne in železniške pošiljke za vse sreze bivše marijanske oblasti; istega dne dobre knjige člani, ki so jih naročili direktno v družbi pisarni osebno med uradnimi urami, osebno po pošti; v ponedeljek 23. t. m. se odpošiljajo vse osebne, poštne in železniške pošiljke za vse sreze bivše ljubljanske oblasti in vse kraje izven dravske banovine. Pri tej priliki prosimo one gg. poverjenike, ki še niso dopisali svojih nabitih pol, da te takoj pošljejo družinski pisarni Družbina pisarna.

• **Imenovanje v državni, oziroma bano-** vinski službi. Imenovani so: arhivski uradnik Bronislav Lovrečič pri upravi policije v Ljubljani v 9. položajni skupini; Viktor Demšar za državnega cestnega nadzornika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Kranju; Ivan Kosmos za državnega cestnega nadzornika-uradniškega pripravnika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Novem mestu; Andrej Rihčaršič za državnega nadzornika-uradniškega pripravnika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Mariboru; Josip Siekovec za državnega nadzornika-uradniškega pripravnika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju. Marija Gril za sestro-pomočnico v 10. položajni skupini v drž. za vodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani; Jospina Hočevar za sestro v istem zavodu; Pavla Jazbinšek pa za sestro-pomočnico v zdravstvenem domu v Cerkljah. Ostavko na službo sta položila dr. Josip Prodan, sekundarni zdravnik na Gorniku, in Darinka Stefan, zvančnica pri sreskem načelstvu v Celju.

PRI BOLEČINAH

povzročeni v sled prehlajenja posebno pri bolečinah v hrbtu in pri trganju, je blagodejno drgnjenje s stari domačim sredstvom in kozmetikom, Fellerjevimi Elsastudom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsastud 245, Savska banovina.

• V železniški službi so napredovali v 3. položajno skupino: za blagajnika vzhodnih listkov in prtljage: Fišer Izidor, Niki Edita in Krasovec Marija; za brozavce: Sterman Elizabeta, Debeve Vida in Škerbec Ivan; za strojevodje: Strajnar Ernest, Burger Emilijan, Stajer Alojzij, Karčič Janez, Jenčič Rudolf, Jese Ernest, Kokot Ivan, Babnič Alojzij, Toplak Jakob, Rebec Ivan, Rafaj Gabriel, Kastelic Jožef, Dular Jožef, Rupert Viktor, Hajnrihar Alojzij, Završnik Karol, Osetkar Venčeslav in Makovec Ferdinand; za poslovođje: Leban Francišek in Novak Vincenc; za nadzornike električnih naprav: Erjavac Rafael; za tehnike: Osetkar Franc, Tojeršič Franc, Stajndl Josip, Krivce Viktor in Kovačič Ervin; za nadzornike proge: Kompare Alojzij, Napokot Ivan, Janež Anton, Ronko Franc, Lukežič Franc, Lekan Alojzij, Rožič Blaž, Mlakar Albin, Božiček Maks, Arhar Anton, Valand Blaž, Kalisnik Janez, Drovnik Emerik, Cimperman Jakob, Stančič Stanislav, Jordan Andre, Glazar Franc, Bužan Ivan, Tomšič Alojzij, Divjak Jožef, Koželj Franc, Jelenc Francišek, Novšak Ivan, Globčnik Lovro, Bregant Anton, Dvoršek Josip, Buhmajster Konrad, Kralj Viktor, Erste Alojzij, Lovrič Celso, Rozman Alojzij, Dvoržak Karol, Bajec Rudolf, Crnkovič Julij, Obersnel Franc in Skapič Karol; za nadzornike brozjava: Gobec Martin, Lenasi Benjamin, Wagner Anton, Rant Ivan, Zupanc Peter, Salamon Franc, Pavlin Josip, Pavlin Vinko in Višnar Karol; za nadzornika signalov: Požgaj Fra-

njo in Pipan Alojzij; v 10. položajno skupino: za pomožne oficirje: Majdič Ivan, Kos Franc, Vovk Francišek, Pleš Jožef, Gobec Ernest, Kramar Josip, Blanič Jožef in Stajner Karol; za pomožne prometnike: Gabriel Karol, Repe Janez, Kulčar Janez, Trojnar Franjo, Zupančič Josip, Jenko Janez in Klopčar Izidor; za pomožnega vlakovodjo: Goleš Rozalija; za pomožnega vlakovodjo: Olstrej Jožef; za pomožni strojevodji: Lončarič Jožef in Suša Anton; za pomožnega poslovođjo: Taučer Alojzij; za pomožnega nadzornika proge: Skalar Josip, Jeras Pavel in Štefala Anton; za pomožnega nadzornika brozjava: Pešl Rudolf.

• **Nov advokat v Višnji gori.** Advokatska zbornica v Ljubljani razglašala, da je bil 11. t. m. dr. Gajmir Tomišek vpisan v imenik advokatov s sedežem v Višnji gori.

• **Jože Rus, kralji dinastije Sveladičev.** Najstarejši skupni vladarji Hrvaštvo in Srbob 454—614. Pravkar je izšel v Ljubljani zgodovinski spis, ki postavlja v novo luč mnoge zamotane probleme najstarejše jugoslovenske zgodovine. Tam, kjer so o izreke dosedanje zgodovinske metode, je prišel naš znan geograf in zgodovinar dr. Jože Rus raziskavati z zemljepisnimi metodami. V svojem obsežnem spisu »Kralji dinastije Sveladičev« nudi znanstvenemu svetu, pa tudi vsakemu drugemu čitatelju, ki ga zanima najstarejša jugoslovenska zgodovina, izsledke svojih raziskavanj. Dr. Rus je uspel, da je z uporabo gotok zgodovine razložil najtemnejše strani prvega dalmatinskega letopisa popa Dukljana. Po pisčevem dokazovanju bo treba temeljito revidirati dosedanje pojme o izvoru in pomenem značaj prvotnih Hrvaštvo. Ki niso bili Slovani, marveč Goti z ozemlja zgorje Visle na sedanjem Poljskem. V knjigi dr. Rusa je še cela vrsta drugih novih izsledkov, trditve in podmeti, ki bodo brez dvoma široko odmevale na vsem področju jugoslovenske zgodovinske vede. Vse znanstvenemu značaju in namenu je delo dr. Rusa »Kralji dinastije Sveladičev« spisano živo, sveže in lahko umljivo ter odpira čitatelju široko in daljne vidike v življenju naših davnih dedov ob njih prihodu na sedanja tla. Okusno nastojena in opremljena knjiga (208 strani velike 8°) stane s poštno vred 63 Din. Na roka se pri: Založbi »Luce«, Ljubljana, po pred. 171.

• **Službeni list dravske banovine** objavlja v 71. številki med drugim: pravilnik za izvrševanje zakona o dobrovoljni gladi podobenja zemlje in gladi kolonizacije, pravila o opravljanju profesorov izpitov, pravilnik o brezplačni in zračni vožnji na železnih in ladjah v državni eksploataciji in uredbi, s katero se delo na izpreminja zdravniški red za letovišče Bled.

• **Razid društva. Uduženje vojnih invalidov,** kraljevi odbor v Domžalah, se je po sklepu izrednega občnega zbora zaradi nezadostnega števila članstva prostovoljno razšlo.

• **Prof. dr. Gustav Hoffer, dolgoletni prvi** asistent klinike za bolezni vratu, nosa in ušesa na Dunaju, je kot naslednik prof. Zangeja prevzel v Gradcu enako kliniko. Ordinira dnevno razven soboto od 15. do 17. v Gradcu, Elisabethenstrasse 54. Tel. 45-17.

• **Zveza planinskih društev Jugoslavije.** V Zagrebu se danes sestane redni kongres Zveze planinskih društev kraljevine Jugoslavije. Združenih je danes v tej zvezi deset planinskih društev na teritoriji naše države, ki imajo nad 30.000 članov in 90 podružnic. Zveza planinskih društev je po svojem številu in po svojem delovanju ena največjih in najmočnejših kulturno-socijalnih organizacij v naši kraljevini.

• **Zdraviliška taksa za Bled.** Kakor znano, mora vsak tujec, ki prenoči v blejskem zdraviliškem okraju, plačati zdravniško takso. Za tuje pa se ne smatrajo lastniki vil, ki ne stanujejo stalno na Bledu. Zdraviliška taksa je dnevna in znaša glasom izpremenjenega zdraviliškega reda v času od 1. septembra do 31. maja za osebo in noč 3 Din, v času od 1. junija do 30. junija za osebo in noč 5 Din, v času od 1. julija do 31. avgusta v Parkhotelu in hotelu Toplice-Belvedere za osebo in noč 8 Din, v vseh drugih podjetjih, vilah in prirediteljih hišah pa 6 Din. Oproščeni so plačevanja zdraviliških takse posamezniki tujih držav, dalje zdravilniki, otroci izpod 10 let in službovalci. Polovico zdraviliških takse plačajo člani zdravniške rodbine, jugoslovenski državni uradniki in njih družine, ako bivajo v privatnih hišah, ter družine novinarjev in vojnih invalidov, ako je bil njih poseljav zdraviliške takse oproščen. Oproščeni morejo biti s posebnim sklepom zdraviliškega odseka posamezni novinarji, vojni invalidi, sorodniki na Bledu bivačih domačinov in sorodniki lastnikov vil.

• **Drobne koroke novice.** Celovški Slovenci imajo znameniti izbruh, ki je globoko zasedla v njihove vrste. Pokopali so te dni 76 let starega Riharda Merlina, bivšega veletrgovca. Njegov starši so izhajali iz St. Lenarta in so mu že v mladosti vcepili ljubezen do svojega slovenskega naroda. Dokler je vodil veletrgovino še sam, je imel samo slovenske nameščence. V Libuči pri Pibberku je preminil 86 let stara Breznikova mati. Slučaj je nanesel, da je istega dne umrl tudi njen sin Matvoz. Oba so položili v skupni grob. Pri Podklostru je gozdarski delavec našel človeško okostje. Ugotovilo se je, da je bil to italijanski podčastnik, ki se je v marcu 1928 ustrelil.

• **Slovenski kandidati v Clevelandu.** Pri mestnih volitvah, ki se bodo vršile v bližnjih dneh, bo prišlo v poštev tudi nekaj slovenskih kandidatov. Za mestnega sodnika kandidira Ivan Mihelič, ki je že dva termila bil član mestne zbornice. Slovenski kandidati za councilmane so: Franc Zurec, Anton Vehovec, Viljem Kenik, Franc Mervar in Josip Šiškovski. Razen zadnjega, ki je socialist so vsi demokrati.

• **Naši v Ameriki.** Slovenska naselbina v Jolietu je nedavno dobila svojega prvega slovenskega odvetaika v osebi g. L. V. Kuharja. Mnogo zanimanja so v Clevelandu povzročile slike, ki jih je g. Anton Grdina posnel letos v stari domovini ter jih

razstavil v prostorih slovenske šole na BHS Rd. — V Clevelandu je nedavno preminil Janez Meše, star 53 let, rojen v okolici Velikih Lašč. V Ameriki zapušta dva sinova in tri hčere in brata, v starem kraju pa dve sestri. Istotam je umrla znana Slovenka Marija Klaus, rojena Ivanc, v visoki starosti 82 let. Doma je bila iz župnije Sv. Gregor na Dolenskem. Zapušta moža, dve hčerki in sina. Za pljučnico je v Clevelandu umrl rojak Martin Stembal, star 51 let, rodom z Iga pri Ljubljani. Tri tedne poprej mu je umrla žena. V Clevelandu je oival 19 let. Istotam je preminil vdovec Franc Strojtn, star 75 let. Doma je bil iz Malaga Lipovca. V Ameriki zapušta dve hčeri v starem kraju pa sestro in dva brata. V Pittsburghu je preminil Franc Lavrič na poslednjo operacijo, kateri se je moral podvreči. Star je bil 54 let.

Čuli ste stokrat, gospoda draga, da ga nad zdravje ni večjega blaga. Srečen pač je človek vsak in vesel, če bo le živce močne imel.

Kako brez boleznih se človek pretne: tedaj, kadar jemlje Ovomaltine. Kdor torej vsak dan sredstvo to rabi, živci so zdravi mu, in nikdar slabi.

• **Jadranska straža.** Izšla je november-aka številka »Jadranske Straže«, odlične revije o lepota in problemih našega morja z naslednjim zanimivim vsebino: Pogoj naše pomorske moči; Znanstveno raziskovanje morja v službi ribarstva; Pomorsko kraljestvo kot vojno sredstvo; Historično-antropološka raziskovanja o Italiji; Letošnja letovišča Jadranske Straže na našem Jadranu; Francosko vojno brodolovje v operaciji pri Dardanelah dne 18. marca 1915; Severni solnično morje; Čuvanje sveta; nadalje: družbene vesti, življenje naših izselencev ter članek g. Lupša-Vukica, Težko stanje jugoslovenskih izselencev v Južni Ameriki. — Vsem, ki se zanimajo za naš Jadran, to odlično in lepo ilustrirano revijo toplo priporočamo.

• **Novi grobovi.** V visoki starosti 85 let je preminila v Mariboru zasebnica ga. Neža Hallecherjeva. Pokopali jo bodo v ponedeljek ob 15. na magdalenskem pokopališču. Dalje je umrla v Mariboru štiri in polletna hčerka brisavskega mojstra Zdravica Polgečkova. Pogreb bo v ponedeljek ob 14.30 na magdalenskem pokopališču. Žalostnim našo sožalje!

Vi ste že od nekdaj ljubitelj priznane Radenske zdravilne vode, ker ste se uverili, da ni samo izredno okrepčilo ali dodatek k sadnim sokom ali vinu, temveč tudi jako koristna za redno prebavo. Vedite pa tudi, da to niso edine vrline Radenske zdravilne vode, temveč da se s čudovitim uspehom uporablja tudi za zdravljenje prehlada v grlu, nosu in dihalih. Ako Vas napade tak prehlad, tedaj grgrajte ter pijte v požirkih segreto Radensko zdravilno vodo in Vaš prehlad bo hitro ozdravljen.

• **Gradba carinskih skladišč na Sušaku.** Prihodnji terek prično na Sušaku podiranje sedanjega skladišča na Karadjordjevi obali. Čim bo to skladišče porušeno, pričnejo gradnjo novih carinskih skladišč.

• **V Novem Sadu preveč stanovanj.** V Novem Sadu je po statističnih podatkih približno 800 praznih stanovanj po večini v starih poslopih. Vzrok visokemu številu praznih stanovanj je v tem, da se je po ustanovitvi dunavske banovine v Novem Sadu, kjer je središče banske uprave, zgradilo preveč novih hiš.

• **Popravila galoš in snežnih čevljev** sprejema in jamči za vse barve Gumiklinika, Dunajska cesta 9.

NE ZAMUDITE UGODNOSTI!

Globoko znižane cene in še velik popust pri vsem manufakturnem blagu

JOS. SNOJ, Ljubljana

Blago za dame PLAŠČE po najnižjih cenah 14010

Novost!

Izdelujem, barvam in preoblikujem vse vrste moških in ženskih klubov.

Specijalno preoblikovanje moških trdih klubov samo pri

352 a Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 51.

ANT. KRISPER

MESTNI TRG

DAMSKE SNEZKE 78°.

gumijaste Din

DAMSKE PLAŠČE za zimo

v veliki izbiri od Din 220.— naprej a fino kožuhovino od Din 380.— naprej otroške plašče od 2 let naprej v vseh velikostih od Din 90.— naprej elegantno in solidno izdelane v lastnem salonu, nudi

F. Goričar, Sv. Petra c. 29.

Posebni oddelek za damsko konfekcijo. Predno kupite drugod, oglejte si pri nas vobvezno! 14005

Miklavž pride v kratkem!

Sporočite nam že sedaj svoje želje in naročila za RADIO APARATE, GRAMOFONE in gramofonske plošče, sportne predmete — foto aparate.

JUGOŠPORT

DALMATINOVA ULICA 13.

14000

MIKLOŠICEVA CESTA 34.

• **Po požaru uničena stanovanjska** o-slojpa v Spuhlji pri Ptuj so že zopet zgrajena. Začasno so še v sirovem stanju, vendar pokrita, toliko da imajo nesrečniki vsaj čez zimo streho. Dobri sosedje so jih v tem pridno podpirali s tem, da so opravili brezplačne vožnje. Posednik Rosenfeld se še nahaja v bolnici zaradi opeklin, ki jih je dobil ob požaru. Stanje se mu pa je že precej izboljšalo, tako da bo v kratkem že lahko zapustil bolnico.

• **Okradli so petindvajset cerkva.** V vsi Nustru v savski banovini je bil te dni aretiran Jovan Geršič v trenutku, ko je vplnil v tamkajšnje rimokatoliške cerkve. V preiskavi je priznal, da je v družbi s ključavničarjem Josipom Redo in Jovanom Srako okradel tudi cerkev v Petrovaradinu. Ta tola pa je v zadnjih treh letih oplenila petindvajset cerkva. Za Srako in Redo se je izdala tirailica.

• **Tudi čebele krađejo.** V Dravogradu ima železniški uslužbenec g. Lužnik na vrtu lep čebelnjak. Ko je to dni šel nadzorovat čebele, je na veliko presenečenje ugotovil, da sta mu bila čez noč ukradena 2 najlepša in najtežja panja. Vse poljevalce so ostale do-slej brezuspešne.

• **Najmanj enkrat na teden je potrebno,** da se črevesje temeljito očisti. Tudi pri normalni prebavi se zbira v prebavnih organih toliko nepotrebnega balasta, toliko neprebavljivih snovi in povzročiteljev razkrajanja, da je potrebno tudi onim ljudem, ki imajo redno prebavo, od časa do časa očistiti črevesje od teh nepotrebnih snovi. Že v stari dobi se ni brez vzroka smatralo za dobroga zdravnika onega, ki je znal predpisati dobra sredstva za izčiščenje. »Qui bene purgat, bene curat«, se glasi star prigorov. Med mnogimi sredstvi za izčiščenje dajo zdravniki, kakor tudi publika prednost Artinovim dražejem. Dva do 3 zrnca Artina, vzeta zvečer, povzročijo drugo jutro normalno in izdatno izčiščenje in se človek pri tem niiti ne zaveda, da je v to svrhu zaužival kaka sredstva.

• **Znak časa se vedno krca v tem,** da se sleherni izkusa kar najbolj prilagodi položaju. V trgovini pa še najmanj. Vendar imamo trdke, kakor je Trgovski dom Stermeck v Celju, ki vedno sledi razmeram in temu primerno urejuje tok trgovine. Kot posledico tega opažamo, da je pri tej trgovski znatno nereden nakup vseh potrebščin, posebno obleke in perila, pa tudi v drugih v manufakturno in konfekcijsko stroko spadajočih predmetov. Svetujemo vsakomur, da si podjete Trgovski dom Stermeck ogleta, ker to je res pravovrstno organizirano podjetje v naši državi. 14001

• **ITO» zobna pasta najboljša.**

• **Darujte podpornemu društvu slepih,** Ljubljana, Pod Trancu 2-11.

• **Pravkar je došla velika pošiljatev** najnovejših enč in galoš. Požurite se, dokler je izbira. — Žibert, Ljubljana, Prešernova ulica.

• **Med zaljubljeno pristen vseh vrst,** ter čebelarke potrebščin naš prodajalca Čebelarstva društva, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4. (poleg gostilne Novi svet).

• **Obleke in klubke kemično čist,** barva plesira in lika tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

• **Zavedno občinstvo vabimo na svečano** proslavo sanacije sokolskega Tabora in na njegovo akademijo, ki bo danes. Spored: ob 11. dopoldne svečana seja uprave. Pol ure kasneje se odrknejo spominski plošči Čehoslovanskega občestva in Mestni hranilnici Ljubljanski Akademiji, ki se prične točno ob 20. se otvorijo s Fučkovim korlačno »Fanfare«, ki jo bo izvajala društvena godba. Nato sledi Leopoldova »Zlata Prah«, potpuri čeških pesmi (društvena godba). Po godbenih točkah nastopi moški naraščaj z borilnimi vajami s palico, ženski naraščaj bo izvajal »Valček« (Sestrica), člani pa vrhunske proste vaje. Zatem zapoje mešani zbor »Ljubljanskega Zvonca« »Zabučale gore« od Adamiča in »Pa so fantje proti vasi šli« od Prelovca. Po pevskih točkah bodo izvajale članice »Deveterice«, moški naraščaj nastopi na lestvi člani pa na drugo, nakar zapoje moški zbor »Ljubljanskega Zvonca« in »Slovenec, Srb, Hrvat«. Pri sklepi telovadnih točki »Jugoslavij« (simbolizirana telovadna scena) nastopijo člani in članice. Po akademiji, ki se konča ob 22. se pričeta ples in prosta zabava. Dolžnost vsakega narodnega človeka je, da se udeleži te svečane prireditve Sokola I. Zato danes vsi na Tabor!

• **Posetniki Akademije Sokola I. na** Taboru obveščamo, da se lahko poslužijo cestne električne železnice. Za to večer bo postajališče tudi na križišču Sv. Petra ceste in škojle ulice.

• **V delavski prosvetni večer.** V sredo 18. t. m. prirediti »Svoboda« in »Zarja« v dvorani Delavske zbornice V. delavski prosvetni večer. Godba »Zarja« bo zaigrala pod vodstvom kapelnika Dolmarja Abiovo pesem »Prijeteljem lastavkam« in Georg duet »Zlate sanje«. Klarinetist Ravbar Milutin zaigra klarinet solo, fivastik Viktor Čampa pa arijo iz »Traviate« na flauto. Koncertna pevka Stefanija Vukova zapoje Chopinovo »Želja« in Čajkovskega arijo Tatjana iz opere »Evgenija Onegin«, konservatorist Drago Burger Hilda-chovo »Domovini«, Čajkovskega »Na ples« in arijo Lenskoga iz opere »Evgenija Oneginac«. Konservatorist Drago Žagar zapoje Ljadovo »Iz mojih solz«, Dvofakovo »Sokolu dajte kletko« in Straussovo »Ljubim te«. Baritonist de Maké zapoje Rachmaninovo »Vse mine«, Wranglovo »Ljubezen sen« in Davidovo »Zakaj sem te spoznal«. Po koncertnem delu sledi predavanje s sklopičnimi slikami o Skandinaviji. Predaval bo Ciril Štukej in na modernem epidiaskopu pokazal mnogo lepš slik. Koncertni del večera se bo prenašal po radiju in ob 8. do 9. zvečer tako rekot delavska ura, na kar opozarjamo delavstvo izven Ljubljane.

• **Spominska slovesnost ob priliki 13** letnice smrti Ivana Cankarja bo v Delavski zbornici 12. decembra.

• **D. S. J. F. priredi v ponedeljek 16.** t. m. v zbornici predavanje. Predaval bo g. prof. E. Sptorski o temi: Kaj so pravne vede. Vabljeni vsi juristi.

• **Današnji mladinski koncert.** Danes dopoldne točno ob pol 11. v veliki dvorani Uniona koncert mladinskega pevskega zbora iz Trbovlje. Vod pod vodstvom dirigenta učitelja g. Suliga. Na programu bo 16 dvoglasnih in troglasnih mladinskih zborov deloma a capella, deloma s spremljevanjem klavirja. Zastopani bodo razni slovenski skladatelji, najbolj med njimi Adamič. Glasovni material je prav izvršen, mladinski zbori sami pa brezhibno našudirani, kar dokazuje velik uspeh vseh dosedanjih javnih nastopov tega mladinskega zbora. Vstopnice se bodo dobivale od pol 10. ure dalje pred vhom v dvorani. Pripominjamo, da so stojšča vsa razprodana, sedeži pa se dobe od 8.—30 Din. V predprodaji so tudi programi s tiskanim besedilom zborov po 2 Din. Obisk najtopleje priporočamo.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Danes ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri

Premiera veseleznacije:

„BELI AZIJAT“

Skrivnosti kitajske četrti ameriškega veleposla. Ljubezen otmene dame in skrivnostne vodje Kitajcev. Cene Din 4.— in 6.—

• **Danes mladinska filmska predstava** a filmogrami v kinu Matic. Danes v nedeljo ob 11. dopoldne bo predvajala ZKD filmski program za smeh in zabavo. Na spore in sta izvrstna komika Stan Laurel in Oliver Hardy v izvrstni štiridejanski komediji »Vesela noč«. Film bo izval mnogo prijaznega smeha. Poleg tega je na programu burka enodejanka »V finem klubcu« nato zvočni teodnik in čudovito lepa revija izdelana v naravnih barvah. Vsa ta spored je zelo skrbno izbrana in bo nudil mnogo prijetnega razvedrila odraslim kakor tudi mladini. Cene globoko znižane. Vabimo vse na obisk tega veselega sporeda.

• **Šentjakovski gledališki oder ponovi** drvi ob 20.15 Alsbeg-Hessejevo »Predkavoc«, ki je imela sinoči tako lep uspeh. Režija in zasedba ista kakor pri etnočni premijeri. Blagajna se odpre ob pol 20. Prihite in napolnite malo dvorano!

Kako postanem dober godbenik?

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru štev. 101-B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico! 311

• **Na Rupovem vijoličnem koncertu,** ki bo v okviru večerov komorne glasbe Nar. žel. glasbenega društva »Slog« v Ljubljani ponedeljek 18. t. m. ob 20. v veliki dvorani kina »Ljubljanskega dvorca«, so na sporedu skladbe naših največjih kompozitov, kakor Händla, Mozarta, Ramea-Korzakova, Ravela, Debussyja, Schuberta in Wleniawskega, kar nam daje garancijo največjega užitka. Na klavirju ga bo spremljal profesor konservatorija g. Ravnik Janko. Vstopnice po 2 do 6 Din v predprodaji v Pugljevji trafikli, plačala Pokojniskoga zavoda na Miklošičevi cesti.

• **Poročila sta se vseučiliški profesor** g. dr. Milko Kos in gđ. Mira Platnerjeva. Bilo srečno!

• **Akademski pevski zbor bo imel v** petek 20. t. m. ob 20. v balkonski dvorani univerze svoj redni občni zbor. Ker so na sporedu važne stvari, je dolžnost vsakega člana, da se zbora zanesljivo udeleži. Odbor.

Če glava Te boli od piva in vina, Vzemi 2 tableti ASPIRINA.

Vaše zdravje je vredno več kot 100!

Pri Žibertu v Prešernovi ulici dobite snežke že od 70.— do 260.— Din

13915

Akademija

SOKOLA I NA TABORU

DANES! OB 20. URI DANES!

PO AKADEMIJI PLES

Najcenejša gospodinska knjiga je

„PRIPRAVLJANJE MLEČNE HRANE“

od št. Humekeve. Vsebuje 103 recepte za pripravljane mlečnih jedi in tri polne brezmesne jedilnike. Zahtevajte jo po knjigarnah ali pa pri Centralnem mlekarskem društvu v Ljubljani. 13902

Blago za zimske suknje

kamgarn in športni ševilji za obleke. Pliš in volneno blago za plašče in obleke. Najnovejši baržuni in flanele.

NAJUGODNEJŠI NAKUPI

A. Žlender

LJUBLJANA, Mestni trg 22

ELIZABETH ARDEN

V veliko veselje nam je, da Vam moremo sporočiti, da se je

ga. Mr. Ph. Slavka Borčič

voditeljica našega parfumerijskega oddelka vrnila iz Berlina z obiska tamkajšnjih salonov Elizabeth Arden na Linnejevski cesti 5, kjer je dobila strokovnjaški pouk o znanstveni metodi Elizabeth Arden pri uporabi doma. Tam so ji razložili, kako mora vsaka žena doma gojiti svojo polt, da si jo ohrani nežno, kako spozna razne lepote nedostatke in jih odpravi, kako naj si izbere in rabi v svoje individualne namene potrebne Venetian lepote preprate. Vljudo Vas vabimo, da obiščete naš oddelek in vprašate damo za svet. Naša želja je, da bi naše cenjene odjemalke iz tega pouka in njenega znanja imele osebno korist.

ELIZABETH ARDEN

Depot
DROGERIJA „ADRIJA“

Mr. Ph. Slavka Borčič

Ljubljana, Šelenburgova 1.

Iz Maribora

— Iz gledališča. Danes ob 15. bo prva popoldanska predstava vesele operete »Cirkuska princesa«. Ob 20. pa se ponovi pri znižanih cenah zgodovinska žaloigra Mayerling. Odlična člana ljubljanskega dramskega gledališča, režiser g. Ciril Debevec in g. Emil Kralj, gostujeta v torek v vojni drami »Konec poti«. Posetnikom, katerim se bo nudil izreden umetniški užitek, priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji.

— Gusslarski večer. V ponedeljek 16. t. m. ob 20.15 nastopi narodni pevec Milovan Barjaktarović pod okriljem Ljudske univerze. Včeraj pa je pel po raznih šolah, kjer je mladina z izrednim zanimanjem poslušala njegove pesmi.

— Martinova gos ni v mestu preveč slabo zagajala. Ta in oni Martinek se ga je dobro nacukal, da tako ostane zvest svojemu patronu. Po gostilnah so že začeli s kričavo reklamo za pečeno in kravice, ponujajo poceni vino, a mimo vseh teh dobrot gredo premnogi, ker v žepu ni cvenka.

— Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49, telefon 2358, lastnik in vodja kirurg dr. Mirko Černič, je najmoderneje opremljen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Halac«, enterocleaner.

— Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden lekarna pri Orlu Minafik na Glavnem trgu.

— Sobotni trg. Slabo vreme ni pokvarilo na dobro založenem trgu kupčije. V splošnem so cene padle. Kmetje potrebujejo denar, zato prinesejo na trg vsega v izobilju. Pripeljali so 14 voz krompirja, 42 voz zelja in 3 vozove čebule. Cene krompirja 0.80 do 1.50, zelja 0.50 do 0.75 (glava 1—2), čebule 4—5 Din za kilogram. Sadržja so pripeljali na 14 vozov in so bile cene jabolkam 2.50 do 5, hruškam 4 do 5 in grozdju 3 do 8 Din za kg. Poleg tega je bilo tudi na tržnih stojnicah mnogo sočivja in sadja. Med povrtnino je bilo največ endivije in motovila. Cene zmerne.

Na perutinarski trg so prinesli okoli 1500 skupno 1354 kljunov. Prodajali so piščance par po 16 do 60 kokoši komad 30 do 40, purane 40 do 80, gosti 40 do 80 in race 16 do 25 Din za komad. Divjačine niso prinesli. Mleko so prodajali liter po 2.50 do 3, smetano 10 do 12 din in jajca komad po 1.25 do 1.50. Špeharji so pripeljali na 39 vozov 142 zaklanih svinj in so bile cene slanini 13 do 15, svinjini pa 13 do 14 Din za kg. Mesarji so prodajali govedino po 6 do 14, teletino 8 do 16, svinjino 10 do 16 in ovčje meso 8 do 10 Din kg. Bilo je 8 vozov sene, 5 vozov otave in 3 vozove stame. Cene senu 80 do 90, otavi 65 do 80 in slami 65 do 70 za 100 kg. Tržno nadzorstvo je zaplenilo 4 tehtnice, ker niso bile v redu.

— Obrtno gibanje v Mariboru. Tekom meseca oktobra je bilo v Mariboru izbranih 17. na novo izdanih pa 27 obrtnih pravic.

Radio Maribor r. z. s. z. s. Miklošičeva ul. 2. Zaloga: žarnice, radioaparati, zvočniki, sestavni deli, drobni material po najnižjih cenah.

— Iz policijske kronike. Stara beraška garda, Lojze, Jaka, Karl, Tone in Miha, je stala spokorno pred strogim višjim policijskim nadzornikom zaradi prepovedanega beračenja. Vsi izpovedo eno in isto prejšnjo: tudi vsi enako kazni, ki pa se jih ne prime dosti. Višji policijski nadzornik je dober človek in pozna njihove manire, saj so njegovi stari, nepobojljivi znanci. — V zakatni gostilni je izsledilo bistro detektivno oko nevarnega in že dalj časa zasledovanega tata, brezposelnega žagarja iz Mozirja Alojzja Brinovskega, ki ga je policija izročila sodišču. Nadalje je bil aretiran mrkovogled Anton M., ki ga imajo zadnje čase na pikl, da je nevaren tudi lastnin. V policijske zapore je moral tudi Ivan R., katerega je stražnik zasledil v Trubarjevi ulici, ko je prenašal neke zavitke in se sumljivo oziral. R. bo najbrž prav in ga bodo izročili sodišču.

— Nezgode. V Slovenski ulici se je zgrudila 76-letna mestna uboga Josipina Razboršková zaradi oslabelosti in so jo z reševalnim avtom prepeljali v bolnišnico. Zasebnica Marija Kozarjeva iz Smetanove ulice se je po nesreči hudo vrezala na levi roki in je morala iskati pomoči na reševalni postaji. V Jurčičevi ulici je dobil hud živčni napad 32-letni delavec Matija Grilec iz Rač. Padel je tako nesrečno, da se je hudo potelkel na glavi in oblezel nezavesten. 36-letno Terezijo Žiljkovo so napadli v Gregorčičevi ulici krčm, da je omedlela.

— Roparski napad. Hlapec Jurij Bek si ni mislil, ko sta krenila včeraj popoldne iz Vlahovičeve gostilne z neznanom po cesti proti Sv. Petru, da ga bo doletela taka nesreča. Med potjo sta se na neznan-čvo prigravarjanje stopila v krčmo, kjer se nista dolgo mudila. Hlapec Jurij je nekoliko vinjen kmau zaupal svojemu spremljevalcu, da gre iz bolnišnice, kjer je moral plačati oskrbnino, pa da mu je še navzlic temu ostalo 1000 dinarjev, ki jih je čez polje težko zaslužil pri gostilničarju Remšuhu na Pobrežju. Ko sta prišla do mesta, kjer se navadno ruši Meljski hrib, je njegov spremljevalec nenadoma zgrabil hlapca in ga podrl na tla, mu s silo odvajal listnico in zbežal. Hlapcu se je komaj posrečilo, da je roparju iztrgal iz rok tri stotake. Ostalo gotovino pa mu je ropar odnesel. Zadevo je ubogi hlapec takoj prijavil žandarmeriji, ki vestno potvrdjuje za roparjem.

— Bloški. Grajski kino od danes dalje »Deviški Jakob«. Unlon kino, do ponedeljka »Cesarica Elizabeta«.

— Licitacija tova. V soboto 23. t. m. bo na ereskem načelnstvu za levi breg v sobi 28. listneča lova občin Kamnice in Breznice za dobo do 31. marca 1935.

Iz Hrastnika

— Kino Narodni dom predvaja danes ob 15. in 20. film »Veseli vdovec«.

— V sokolski telovadnici postaja od dne do dne živahnjeje. Vsi oddelki se a vso marljivostjo pripravljajo na akademijo, ki se bo vršila v nedeljo 20. t. m. Vadiitelji in vaditeljice imajo mnogo dela posebno pa načelnik br. Volk.

— V steklarji vlada že vedno huda kriza. Steklarji delajo samo po 7 dni na 14 dni in je zaradi tega njihov zaslužek minimalen. Potrebno je, da jim merodajni čimhitelji prisikajo na pomoč, ker so se tudi steklarji pri zadnjih volitvah izkazali kot dobri državljani.

— Pri volitvah so se, kar je slučajno v zadnjem poročilu izostalo, 100 odst. izkazali vsi uradniki in delavci komično tovarno. Vsa čast.

Namakarje
s "Henko"
je enostavno in poceni!

Namočite perilo zvečer v Henkovi raztopini

in zjutraj je razmočena vsa

nesnaga. Oglejte si Henkovo

raztopino po uporabi!

Strmelj bodete, koliko ne-

nage vsebuje ta raztopina.

Tudi za omehtanje trde

vode in čiščenje vobče je

„Henko“ jako priporočljiv.

Henko soda za pranje
in čiščenje

Iz Celja

— Mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode, ki bo imel koncert v nedeljo 15. t. m. v Ljubljani, bo nastopil s »svojim programom« v nedeljo 22. t. m. ob pol 4. popoldne v »K« dvoran Ljudske posojnice v Celju. Že danes opozarjamo na to prireditel, ki bo nudila lep glasbeni užitek. Stega dne dopoldne ob 11. bo v isti dvorani matineja za učence narodnih in srednjih šol.

— Pogreb kapelnika Kubište, ki je nenadoma umrl od kapli zadet v petek zjutraj, bo danes ob pol 16. iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču. — V celjski javni bolnici sta umrli 63 letni brezposelni delavec Matevž Deželak iz Doblatine, občina Marjagradec pri Laškem in na davici lletni Branko Pečnik, sin mizararskega pomočnika iz Arje vasi.

— Zanimivo predavanje »Jadranske Straže«. Mestni odbor »Jadranske straže« v Celju bo priredil pod okriljem Ljudskega vsehčišča v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v risalnici deške meščanske šole v Vodnikovi ulici predavanje »O razvoju jugoslovenske trgovske in vojne mornarice«. Predaval bo kapitan g. Rudolf Crnić. Njegova zanimiva predavanja so znana v vsej naši državi. Tudi med Slovenci je že večkrat predaval, tako v Mariboru in Ljubljani, kjer je imel tudi letos meseca marca 3 lepo uspeša predavanja. Predavanje, ki naj ga Celjani posetijo polnoštevilno, bodo pojasnjevali krasne skloptične slike.

DANES VSI

na Martinovo zabavo v gostilno »Livača« pri Skalnatih kletih. 13979

— Sokol. Danes se bo vršila v Celju zbor društvenih načelnikov in načelnice celjske Sokolske župe. Obnavljale se bodo smerice za delo v bodočem letu in razne druge aktualne zadeve. Sklepi zborovanja bodo podlaga za bodoče tehnično delo v organizaciji. Z veseljem je treba ugotoviti, da sokolska misel med narodom, zlasti pa med mladino, močno napreduje, seveda pa se pri tem tudi stalno veča in množi delo. Za predsednika prosvetnega odbora celjske Sokolske župe je bil od Saveza SKJ imenovan br. Milan Fabjančič, profesor na celjski realni gimnaziji. Glede na skrajno neugodne gospodarske razmere je celjsko Sokolsko društvo sklenilo, da letos ne bo priredilo običajnega Miklavževega večera. Vendar pa bo svoje najprejše pripadnike obdarilo s praktičnimi darili. Zato naj naša zlasti imovitejša javnost po svojih močeh izdatno podpre to lepo socialno akcijo.

— Drugo planinsko predavanje bo priredila prihodnji ponedeljek 23. t. m. ob 20. v risalnici deške meščanske šole v Vodnikovi ulici Savnjska podružnica SPD. Predaval bo član zimakosportnega odseka SPD v Mariboru g. Vales o našem Pohorju, Kozjaku in Koroščih. Zanimivo predavanje bodo ilustrirale krasne skloptične slike.

— Nesreče. Predvčerajšnjim popoldne se je ponesrečil v kemlini tovarni v Gaberju 34 letni tovarniški kovač Martin Krajnc iz Gaberja. Nekaj stroj, pri katerem je bil zaposlen, mu je razcepil kazalec leve roke.

— V petek zvečer je padla po nesrečnem naključju v posodo z vrelim lugom 16 mesečna delavčeva hčerka Marica Plahutova iz Bovš pri Volniku. Dete je zadobilo strašne opekline po nogah, zlasti je težko raskodovana leva noga. Stanje deklice, ki je bila kakor Kraljica prepeljana v bolnico, je zelo resno.

— Avtobusna zveza Celje-Laško vzpostavljena. Celjski mestni avtobus, ki je z 9. oktobrom zaradi popravila in renovacije ceste Celje-Laško ukinil vožnjo na tej poti, bo pričel danes z rednimi vožnjami po starem voznem redu.

— Le še nekaj sroček za šrebanje drž razredne loterije, ki bo v četrtek 19. in petek 20. t. m. je na razpolago v podružnici »Jutra« v Celju. Pohitite za nakupom!

— Mestni kino bo predvajal danes ob 17. in 19. in pol 21. ter jutri podobno ob 17. in 19. zvočno filmsko opereto »Gospa se zabava«. Snovi je bil kino zaprt.

Iz Kamnika

— Gradba smučke akademice se bo pričela že drugi teden. Načrti so bili predloženi zimsko-sportnemu podsavezu v odobrenje, ta jih pa je poslal inž. Hanssona v izjavo. Obeta se, da bo skakalnica res prvovrstna. Kamnik bo s tem dosti pridobil.

— Iz društev. Včeraj, v soboto, bi se imela vršiti prva igra letošnje sezone v Čitalnici. Igra so pa preložili na prihodnjo soboto. 1. december, sokolski praznik, bo lepo proslavljen z akademijo. Nastopijo telovadni oddelki, poje »Lira«, igrali pa nam bodo tudi lepo igr »V noči revolucije«.

— Skratinka. V četrtek proti večeru je izločni avto iz Ljubljane odpeljal v ljubljansko bolnico sinčka župana g. F. Kratnarja, pri katerem je zdravnik ugotovil skratinko. To je v kratkem že tretje obolenje. Šolske prostore so razkužili.

Iz Ptujja

— Mestno načelnstvo razpisuje mesto magistratnega sluga dnevnika. Prošnje je vlagati do 30. t. m. Prednost imajo godbeniki.

— K notici o Salaju in njegovi družini se doznavamo, da sta oba prenočevala meseca oktobra v tukajšnjem Kossarjevem hotelu pod imenom Postružnik Alojz in Anica kot brat in sestra. Ko je stražnik v noči 11. oktobra kontroliral v hotelu prijavince, se je posebno zanimal za gori navedena, ki pa sta bila še odsotna. Ko sta se Postružnik, odnosno Salaj, in njegova družica vrnila v hotel, jima je o tem pripovedovala sobarica. Očitno v strahu sta jo iz hotela popihala že na vse zgodaj ob 4. zjutraj. Hotelirju sta ostala dolžna za šestdnevno bivanje 192 Din.

— V naglici sta pozabila tudi na svoje kovčke, ki jih je policija zaplenila in našla v njih nekaj obleke, perila in šop korespondence.

Tvrdis Standard Oil Comp of Jugoslavija je prevzela bencinsko črpalko pred magistratom v njem katero upravlja njen glavni zastopnik za srez Ptuj

R. TONEJC

ki se cenj. občinstvu vljudo priporoča. Bencinska črpalka obratuje po dnevi in ponoči. Poleg bencina imam na zalogi tudi avtooleje, olje za poljedelske stroje, petroleje, kolomaz in druga mazila. 13977

— Po sporočilu elektrarne Fale bo danes prekinjen električni tok od pol 8. do 14. — Velika kriza se posebno pozna pri našem kmetu. V petek je bilo pripeklanih na trg nekaj nad 30 vozov zelja, ki so ga zelo malo prodali. Kmet pridelkov ne more prodati in tako se mu kupijo rubežni, kar nam pričuje sodna deska. Družbeni oklici se lepjo že na tretjo desko. Lansko leto je bilo na sodišču vloženih do konca leta 2426 prošenj za eksekucijo na preminine z uradnimi vred, dočim jih imamo letos do slej že 2408, a smo šele sredi novembra.

— Gospa Petek Ida je otvorila novo trgovino s steklom in porcelanom v Panonski ulici in se cenj. občinstvu vljudo priporoča.

— Nepoboljšljivi mladoletnik je Franc C. iz Ptujja, ki je že dvakrat okradel svojega očeta. Tako mu je pred 14 dnevi izmaknil 250 Din gotovine, 6. t. m. pa moško kolo, in z njim pobegnil. Te dni pa ga je stražnik g. Pestotnik zasledil, ko je v Osterbergerjevem hotelu popival, seveda brez belica v žepu. Stražnik ga je odvedel na stražnico, pa mu je nepridiprav medtem ušel v neko stransko ulico. Stražnik ga je zasledoval do parka, kjer ga je zopet ujel in odvedel v zapore. Pri zaslišanju je nepridiprav izpovedal, da je kolo skril v Brecljevski gostilni. Izročil je bil sodišču, ki ga je izročilo očetu v strahovanje z grožnjo, da bo v ponovnem primeru oddan v prisilno delavnico.

u. — Predavanje dr. Kugyja v Ljubljani. Turističnemu klubu »Skala« je uspelo, da je slovečega alpinista dr. Julija Kugyja pridobil za predavanje v Ljubljani. Dan predavanja še ni določen, vendar se bo vršilo že v prav kratkem času. O najnovejši knjigi tega zaslužnega člana slovenskih planin je priobčilo včerajšnje »Jutro« lep članek iz peresa našega uglednega alpinista dr. J. C. Oblaka. Nastop dr. Kugyja bo brez dvoma vzbudil splošno pozornost.

u. — Podružnica kola jugoslovenskih sester Moste-Sv. Peter priredi 22. novembra ob pol 16. veliko dobrodelno tombolo v telovadnici osnovne šole v Mostah. Ker je čisti dobiček namenjen božični za revno šolsko mladino iz Most in šentpeterskega okraja, naj občinstvo prav pridno kupuje tablice, ki so samo po 2 Din. Dobitkov bo 120 in 3 tombole. Glavni dobiček bo živ prešič. Tablice se dobe: v trafikah šušteršiš, Ciglarjeva ulica, trafikah zraven Jezerška, Zaloška cesta, trafikah pri cerkvi sv. Petra in v trgovini Rahne, Selo, Klešnik, Zelena jama, trgovina Hirs v Mostah. Prodajajo jih pa tudi vse oddornice.

u. — Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«. Zaradi prezaplenosti orkestra smo preložili Simon Gregorčičovo akademijo na nedeljo 13. decembra.

u. — Seja občnega odbora Jadranske Straže se bo vršila v torek 17. t. m. ob 20. v prostorih restavracije »Zvezdec«. Vabljeni!

u. — Društveni prostori Jadranske Straže v Ljubljani se nahajajo v poslopju Pokojniškega zavoda, Gledališka 8. Poslovne ure vsak dan od 4.—7.

u. — Pevkam in pevcem Ljubljanskega Zvona. Drevi ob pol 15. vsi v društvu!

u. — Naznanilo. Telesnokulturno društvo »Atena« v Ljubljani naznanja, da bo imelo svoj redni 31. občni zbor 24. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne Emone. Vabimo cenjene članstvo k obilni udeležbi.

u. — Danes Martinova goska. Savski Tivoli čez črnuški most, levo.

u. — Kot darove za stradalajo v Beli Kraljini in drugih pasivnih pokrajlinah so poslali Rdečemu križu v Ljubljani: nemnožnana 20, sresko načelnstvo iz Kočevja 750.15, sresko načelnstvo iz Gornje gradla 65, šola od Sv. Lovrenca na Dolenskem 91, šola iz Dobrove pri Ljubljani 157, šola iz Šenkovega turna 20, sresko načelnstvo iz Logatca 111.25, krajevni odbor RK iz Ptujja 324.50, krajevni odbor RK iz Guštanja 84, krajevni odbor RK iz Bleda 556, prior Valerijan Učak 100, nabiralna pola Evgena Lovšina 304, bivši minister Niko Zupančič 100 in sreski kmetijski odbor za Maribor desni breg 4000 Din. Iskrena hvala!

u. — Zanimivo novost smo opazili v pasali palače Viktorija na Aleksandrovci cesti. Vsa cvetličarna Herzmansky je obložena s posebnim materialom. Ugotovili smo, da so plošče iz marmornatega stekla, ki so ga dobavile in montirale na stene tovarne ogledal in brušenega stekla »Kristal« d. d., Maribor. Sličen material smo opazili tudi v novi kavarni »Viadukt« na Smartinski cesti in v cvetličarni Korsika v palači Dunav. Izvedeli pa smo, da so z marmornatim steklom obložene stene kopalnice in umivalnikov hotela Toplice na Bledu in stopnišča privatnih hiš v Mariboru. Prednosti tega materiala pred keramičnimi ploščicami za oblaganje sten so jako velike in mnogostranske. Opozarjamo na današnji oglas tvrdke »Kristal« d. d. Maribor 14004

u. — Novi obrtniki in trgovci v Ljubljani. V obrtni register mestnega magistrata je bilo v oktobru vpisanih 40 novih obrtnikov in trgovcev, in to: Josip Bantan, izdelovalec reklamnih vrvic in travkov, Marija Trost, šivilja, Karol Parizek, mizar, Regina Plapper, delikaterna trgovina, Marija Kopač, sejmarija z galerijami, Maks Rojcek, trgovska agentura, »Dalmacija«, veletrgovina z vinom, Franc Zajc, avtotakši, Julija Sedlar, šivilja, Ljudmila Turk, prevoznništvo, Marin Barbič, trgovina z vinom, Franc Lubas, izdelovanje harmonik, Ante Sugič, trgovska agentura, Ivana Ropret, modistinja, Janko Snoj, trgovina z opako, Pavlina Kolman, izkuh, Jožef Janežič, čov-

u. — Vlastina povrhnjica. Šoferju Adamu Levickemu je ukradel te dni nekdo iz avtobusa črn usnat povrhnjak s črno sukneno podlogo, vreden 900 Din. Tatvina je bila izvršena na vožnji iz Tacna v Ljubljano in je tat najbrže izbral priložnost, ko se je šofer dospel v Ljubljano, odstrani za hip od vozila.

u. — Zasledovan žepar. Policijska zasleduje že dalje časa 26 letnega Vinka S., doma iz D. M. v Polju, ki je izvršil več šepnih tatvin. Fant si je prilastil med drugim tudi 600 Din vredno zlato uro, ki jo je prodal te dni po Rožni dolini. Ure pa tam ni mogel oddati in jo je spravi pozneje najbrj v denar kje v mestu. S. se zna pred varnostnimi organi previdno skrivati.

u. — Plesna valja Ljubljanskega Sokola bo drevi točno ob 20.

u. — Advokat dr. Mojzer Anton se je preselil s svojo pisarno iz Beograda v Ljubljano v palačo »Grafike«, Masarykova cesta 14/II.

u. — Naznanjam cenjenim damam, da sem preselila svoj modni atelje iz Križevniške ulice 2 na Mestni trg 3/II. (poleg magistrata). Cenjenim damam se priporočam za nadaljnjo naklonjenost. Priporoča se T. Segar, modni atelje, Ljubljana. 1466

u. — Dobro in cenene nogavice dobitte pri Ferdu Kobaldu, Miklošičeva cesta, palača »Grafike«.

Iz Škofje Loke

u. — Novo vodstvo SPD. Zaradi smrti odvetnika dr. Franca Jorale je prevzel vodstvo škofjeloške podružnice SPD vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka iz Ljubljane.

u. — Hrastnica se popravlja. Naš apel s katerim smo opozorili na neznosno razmere v Hrastnici, je imel uspeh. Most so prenesli na pripravni kraj in tudi pot so pričeli za prvo silo urejevati. Ker je kamenja, proda in drugega materiala dovolj pri roki, gre delo še precej hitro izpod rok. Upati je, da bo razrvana pot do zimo vsaj za silo popravljena

POSILATI V POSTNIH ZNAMKAH

MALI CENIK DIN 8-

VELIKI CENIK DIN 10-

NOVITETE PUK: F. N. SUPERPOSED, BOCK, SIMSON, REMINGTON AUTOMAT KAL. 20, REMO IN DRUGE. — VELIKA IZBIRA. NIZKE CENE.

Iz Litije

i— Poslanec g. Mrovlje o svojem bodočem delu. V četrtak zvečer se je vršil na »Pošti« velik sestanek domačinov in okoličanov. Zivahno aklamirani so poročali novi poslanec o smernicah svojega dela za napredek litijskega kraja. G. Mrovlje je za svoje poročilo žel pristržno pritrjevanje vsega številnega občinstva. G. Mrovlje je povabil v vse večje kraje našega sreza in se bo vabilom v kratkem tudi odzval.

i— Otvoritev gledališke sezone. Drevi ob 20. bo otvoril naš Sokol letošnje orodsko sezono. V režiji br. Bena Pečnika bodo odigrali »Namisljenega bolnika«. V glavni vlogi nastopi učitelj br. Vidic in sestra Tončka Zelnikarjeva. Prvič pa se bodo predstavili naši publiki s. Danka Jenkova in bratje Potokar. Smuk in Anželi. »Namisljeni bolnik« je znano orodsko delo velikega francoskega dramatika. Pridite!

i— Pomoč pasivnim krajem. Pod okriljem tukajšnjega Rdečega križa se je organiziral iz vseh litijskih kulturnih in socialnih organizacij, šol in uradov meddruštveni odbor za pomoč pasivnim krajem. V omenjeni sklad bodo priredili v soboto 21. t. m. ob 20. akademijo, ki bo v litijem Sokolskem domu, v nedeljo 22. t. m. ob 10.30 promena koncert na tukajšnjem Glavnem trgu, narodne dame pa bodo razpečavale odkupne znake. Prihodnjo nedeljo ob 15. pa bo v Smartnem igru v isti namen. Pozivamo vsa dobro misleča srca, naj podpirajo prireditve »Odbora za pomoč pasivnim krajem«, ki si je stavil nalogo, da pomaga našim najbednejšim in podpre najbolj potrebnim državljanom.

Iz Trbovelj

t— Kino Sokol predvaja danes ob 16. in 20. uri Rih. Tauberjev zvočni film »Velika atrakcija« in Foxov zvočni tehnik.

t— Narodni poslanec prof. Pavlič med volilci. V petek je sprejel v rudniški restavraciji narodni poslanec Pavlič deputacije prebivalstva, ki so se zglasile pri

njem ves dan. Prišli so staroupokojenci, ki so pri nas med vsemi reveži največji siromaki, dalje invalidi, delavci, obrtniki in trgovci pa tudi zastopniki kmečkega stanu. G. poslanec se je razgovarjal z vsem o načinu, kako bi se dali njihovi interesi najuspešneje zastopati. Izjavil je, da hoče ostati v stalnem stiku z volilci in da se bo, kadar parlament ne bo zasedal, stalno mudil v okraju.

Iz šoštanja

i— Sokolski oder. Dramski odsek našega Sokola pripravlja v režiji šolskega upravitelja g. Martina Vrečka Nušičevu štiridejansko veseligr »Gospa ministrovka«. Glavno vlogo igra gđ. Marica Trobejeva, pa tudi ostale vloge so zasedene z vigranami diletantki, tako da se nam obeta dovršena igra. Upriporitev bo prihodnjo soboto in nedeljo.

Iz življenja na deželi

LESCE. Včerajšnjo soboto se je izselila iz Lesc gospa Marija Srajeva, ki je bila blizu 40 let voditeljica pošte na Lescu. V vsej fari in še daleč izven nje so poznali dobro družinsko mater in vzorno upraviteljico, ki si je s svojo kulturno uspešnostjo v uradu ter s prijeto domačnostjo izven njega znala pridobiti največje simpatije. Že nad sto let stara Srajeva rodbina se je po večini pečala z važno in odgovorno pošto službo. Zlasti v volnem času je bilo mnogo težav, ko je nebroj vojaštva tabirilo v Lescu. Gspa Srajeva je kot vzgledna mati vzgojila dva sinova in hčerko. Sin Janko ostane v Lescu kot starijšina poštnega urada, drugi sin dr. Anton Sraj pa je na uglednem mestu pri banski upravi. Hči Marija se je nedavno preselila v Ljubljano k poštini upravi, prej pa je tudi ona službovala v Lescu in jo imajo vsi v dobrem spominu. Mati bo zdaj pri svojih dveh v Ljubljani preživljala jesen življenja. Obžalujemo nen odhod, toda če še mora biti tako, li izražamo vse spoštovanje in zahvalo. Zadovoljni pa smo, da sin ostane na starem mestu in da se bo ime ugledne Srajeve rodbine v Lescu ohranilo. — Ivan Azman, župan.

VISNJA CORA. Pri zadnjih volitvah se je naša Višnja gora izredno izkazala. Volilo je nad 90 odst. volilnih upravičencev. Tolikšne udeležbe do sedaj še ni bilo za beležene pri nobenih volitvah. Višnjegorci so pokazali, da so zavedni državljani. Okolica je odrezala slabše. V noči od srede na četrtek je nekaj pred 3. uro zjutraj zadivil močan vihar. Med hudim nalivom se je usula tudi precej debela toča, ki je udarjala ob okna s tako silo, da so marsikje ustaiali s postelji v mnenju, da je kaj hujšega. Manjkalo tudi ni treskanja, ki je razsvetljevalo temno noč. Po pol ure trajajočem divjanju so se elementi zopet umirili in le rahel dežek je še do jutra škrotil zemljo. — V soboto zvečer je priredil Sokol v št. Vidu pri Stični odhodnično svojem starosti dr. Andreju Jenku, znanemu sokolskemu delavcu. Odhodnice so se udeležili tudi sosednja društva, predvsem Višnja gora, ki šteje dr. Jenka med svoje dobrotnike. Še izza časa snovanja in ustanovitve Sokola v Višnji gori.

VELENJE. Danes zapuša naš kraj šef železniške postaje g. Joško Lavrič, ki odide

v istem svojstvu v Škofjo Loko. Prišel je pred petimi leti v Jesenice, se je v času svojega bivanja v Velenju splošno priljubil. Spravil je takratne zrahljane razmere na naši postaji v vzoren red. V obvešanju s strankami ga je dila vrljnost in korektnost do vsakega, pogrešali pa bomo v njem tudi prijetnega družabnika. Za železniške službenice odhaja z njim dober in pravičen starešina, voditelj in svetovalec v stanovskem in zadrugnem pogledu. Na novem službenem mestu mu želimo čim več uspehov in zadovoljstva. Do končno veljavne zasedbe je prevzel vodstvo postaje gosp. Trojar.

GUSTANJ. Otvoritev Sokolskega doma je določena na 22. t. m. Zgradba ostane letos zaradi zakasnelosti v sirovem stanju. Sedaj izvršujejo le še notranja dela in razne napeljave. Vsi oddelki Sokola se za to slavnost marljivo pripravljajo že nad 2 meseca v šolskih prostorih, da na dostojen način praznujejo otvoritev in izletnico obstoja naše sokolske družine. Program slavnosti je naslednji: ob 12. slavnostna seja ob prisotnosti vsega članstva, pozdravni govor staroste in zastopnikov, vpisovanje v spominsko knjigo, nato odhod na pokopališče k grobovom junakov, katerih sokolski ostanke počivajo tu, govor, žalostinka »Vigred«, ki jo zapoje domače pevsko društvo, nato razhod. Ob 16. bo slavnostna akademija, pri kateri bodo sodelovali z izbranimi točkami vsi oddelki, nato pevske in orkestralne točke. Ob 20. se prične družabni večer.

KONJICE. Dobili smo v tgu drugega urarja Škorjanca Josipa iz št. Pavla v Savinjski dolini, ki ga vsakomur priporočamo. — »Narodna poslanca«. Nušičevo komedijo v 3 dejanjih, priredi Sokolsko društvo Konjice to nedeljo ob 15. v telovadnici deške osnovne šole pod režijo br. Nemca Ivana. Med odmoru igra polnoštevilni sokolski tamburaški zbor. Vabimo občinstvo iz Konjice in okolice k mnogostevilni udeležbi. Kdor se hoče dobro in pošteno zabavati, naj danes popoldne ne ostane. — Praznik ujednjenja proslavi Sokolsko društvo s svečano akademijo 30. t. m. ob 20. v telovadnici deške osnovne šole. 1. decembra pa bo manifestacija za ves srez v dvorani Narodnega doma. Ta dan tudi prvič nastopi novoustanovljena godba na pihala »Dravinja« pod vodstvom g. Metelke.

Po volilni zmagi manifestacija za delo

Minister dr. Kramer in drugi poslanci med ljubljanskimi volilci — Složno delo se bo nadaljevalo na osnovi gospodarske in socialne solidarnosti

Ljubljana, 14. novembra. Na skromno notico v časopisu se je zbralo nocoj v veliki dvorani Kazine že ob 20. toliko zastopnikov vseh slojev ljubljanskega prebivalstva, da je direktor Jug, ko je otvoril večer, upravičeno lahko rekel, da je to najlepši sopek domovini in jugoslovenski misli. Ravno tako, kakor so zadnji nedeljni manifestirali vsi od intelektualca pa do delavca in bajtarja za jugoslovensko idejo in za ureditev naše domovine v slogu in miru, tako je bilo tudi v lepi dvorani vse pomešano: trgovec in obrtnik poleg delavca, uradnik poleg kmeti iz okolice, skrajna rečeno: vse, kar tvorijo naš narod.

G. direktor Jug je otvoril večer ter pozdravil najprej ljubljanskega poslanca ministra dr. Kramerja, za njim pa vse druge navzoče poslance: župnika Barjeta, Krejčiča, inž. Pahernika, Gajčka, Mohoriča, Pustoslemška, dr. Rapeta, Zemljčiča, Komana in Mrovljeta. Pozdravil je tudi vse one, ki so priglasiili svojo kandidaturu zaradi jugoslovenske ideje in tako sledili klicu domovine, a za enkrat niso bili izvoljeni. Ta pozdrav je v prvi vrsti veljal navzočemu prof. dr. Rožiču, ki je bil od vseh burno pozdravljen. Tudi vse prej našete poslance so vsi pozdravljali, posebnostno prosično pa še župnika Barjeta. Nadaljnji pozdrav je veljal banu dr. Marušiču, županu dr. Pucu in navzočim damam. Med tem, ko je govornik pozdravljali prej navedene, je stopil v dvorano minister Pucelj, katerega so vsi burno pozdravljali.

Lepo je označil govornik, da je današnje slavje v prvi vrsti posvečeno domovini in jugoslovenski misli. Sedaj vidimo, da smo bili vsi za eno in isto, nismo pa prej niti prav vedeli drug za drugega in smo se zato čudili, ko smo videli, kolike uspehe je dosegla ta ideja. Od sedaj naprej so potrebni med nami trajni tesni stiki. K nedeljskemu triumfu je mnogo pripomogla naša mladina, posebna zahvala pa gre malim neznanim borcem, ki so se v težkih razmerah zoperstavljali najhujšemu nasprotnemu terorju ter se odzvali klicu domovine. Zvestoba za zvestobo mora biti od danes naprej naša geslo.

Ob zaključku svojega govora je direktor Jug pozdravil še dr. Ravniharia, ki je stal vneto na strani vseh, ki so delali za zmagajo jugoslovenske ideje in pa direktorja dr. Borka, starega borca za jugoslovensko idejo.

Minister dr. Kramer je v uvodu svojega govora poudarjal velike zasluge direktorja Juga in dr. Pestotnika, ki sta stala na čelu vseh volilnih organizacij, ki so storile vse, kar so mogle, in so po svoji požrtvovalnosti tudi dosegle nepričakovane uspehe. Tudi župan dr. Puc je s svojim grandioznim optimizmom in s svojo energijo pripomogel v največji meri do tega, da stoji Ljubljana po relativnem veljavi volitev med prvimi volilnimi okraji v državi, med velikimi mesti pa je daleč prva. Pri tem ni šlo za zmagajo kandidata, temveč za zmago ideje. Volilni rezultati v dravski banovini so v državi napravili najgledljivi vtis. Na eni strani so popolnoma pokopali separatistične težnje, na drugi strani pa se je z njim afirmiral močno v vsej državi naš del jugoslovenskega naroda. Po majniški deklaraciji v Sloveniji še ni bilo take manifestacije. Ta zmaga pa nam nalaga tudi dolžnosti, kakršnih še nikdar ni bilo. Priporočila sta si jo uvidenost in treznost slovenskega ljudstva, nacionalni instinkt je zmagal proti terorju. Sokoli in gasilci imajo velike zasluge pri tej zmagi, z njimi pa omladina in to vsa, ne samo akademski.

V bodoče pa ne sme biti vojne, maševanja, temveč začetni se mora vojna pridobivanja. Ta zmaga je pokazala prave predstavnike slovenskega ljudstva. In ti predstavniki imajo voljo in tudi nalogo, da iz vrst premaganih pridobijo vse, ki so dobre volje. Ta zmaga nalaga zato tudi velike dolžnosti.

Idejo, ki je sedaj zmagala, je treba organizirati v vsedrjavno fronto na podlagi pravega jugoslovenstva. Poleg te pa so še druge naloge. Odkrito smo govorili pred volitvami in odkrito govorimo tudi sedaj, da je gospodarski položaj težak in da je treba s štednjo in delom popraviti stare grehe, da vrnemo državi kredit, ki ga za služi in potrebuje. Izvoljeni bodo storili vse, da se oddolžijo velikemu izkazanemu zaupanju. Ne sme pa se pozabiti, da nas čakajo v bodočnosti težka pota, ki jih bomo premagali le s treznostjo in delom. Če ste prepričani, da smo pošteni, potem se zavedajte, da je v današnjem položaju odgovornost ne samo naša, temveč tudi naša. Za vsakega velja poziv: Če si Jugosloven, delaj in pomagaj, ali pa reci, da nisi. Če homo sloveni, nam za vedno ostane tudi zmaga.

Za ministrom dr. Kramerm je govoril župan dr. Puc, ki se je v imenu volilcev zahvalil predgovornikom za besede priznanja. V svojem nadaljnjem govoru je poudaril, da je rezultat sedanjih volitev predvsem ta, da se je končno in definitivno rešilo vprašanje jugoslovenstva. Naša naloga je sedaj, da še bolj okrepmo jugoslovensko misel, ki nam je dala in ohranja svobodno državo. Armada, ki se je zbraja preteklo nedeljo, mora ostati složna tudi v bodoče. Politike maševanja ne bomo pozabili, vedeli pa bomo, kdo so oni, ki nečesto sodelovati pri dograditvi naše velike domovine. Omi del našega ljudstva, ki se pri zadnjih volitvah ni oglašil, moramo pridobiti z ljubeznijo. Na žalost je tudi del inteligence v nedeljo izostal. To pa zaradi tega, ker so naši nasprotniki znali vzbuditi misel, da jugoslovenstvo nasprotuje slovenstvu. Vedno pa smo dolejši dokazali, da so naša, ki so bili za Jugoslavijo, znali tudi vedno delati za slovenstvo.

Enako pristržno in oduševljeno kakor oba predgovornika je bil pozdravljen g. minister Ivan Pucelj, ki je povzel besedo. V svojem temperamentnem, s šaljivimi vstavki, a tudi žgočimi satiričnimi opazkami na naš »abstinenčni« prepletenem govoru je očrtal pomen in značaj nedeljskih volitev in doseženega zmagoslavja. Volilne rezultate obeležujejo enodušnost in sloga vsega naroda, njegova globoka državljanska ljubezen in njegovo iskreno zaupanje v narodnega kralja. Govornik je nato

podčrtal tudi zgodovinski greh, ki so ga voditelji abstinence storili nad državo, a tudi našo ožjo domovino. Narod je zato tudi izrekel svojo sodbo nad njimi.

Odično vlogo kmečkega prebivalstva pri novem narodnem in državnem pokretu je poudaril g. Jelovec z Vrhnice, ki je prošil vse poslance, naj imajo to dejstvo vedno pred očmi in posvetijo svojo skrb zlasti interesom in potrebam kmečkega stanu.

Z dolgotrajnimi ovacijami je bil sprejet poslanec g. župnik Janko Barle, ki je v lepih besedah podčrtal, da se že sedaj vidi, da je dobro delo rodilo dobre sadove. V našem narodu je mnogo skritih zakladov, ki jih je treba samo dvigniti. Eden največjih zakladov pa je ljubezen našega naroda do domovine. Toda naše ljudstvo dosega ni bilo dovolj vzgajeno v tem duhu. Vzgojili so ga v duhu, da je izveličavna samo ena stranka, ki so jo vedno istovetili z vero. Nedeljske volitve pa so jasno pokazale, da se je naše ljudstvo za vedno otreslo tega mišljenja. Pokazalo je toliko politično zrelost, da bi se mogel marsikak inteligent učiti od pripravega človeka.

Ob zaključku leta se krasna manifestacija še nadaljuje in se vrsti še govornik za govornikom.

Zlata poroka v Logatcu

Logatec, 14. novembra.

V Dolenjem Logatcu praznujeta danes v krogu svoje rodbine ugledni trgovci in posestniki Anton De Gleria ter njegova soproga Marija, zlato poroko.

Jubilant je vse svoje življenje posvetil družini in javnemu življenju. Ustanovil je mlekarstvo zadrugo, ki jo vodi še danes z največjim veseljem in uspehom, za kar mu je hvalen ves okraj. Pri posojilnici zavzema častno mesto predsednika. Jubilant vodi istočasno tudi blagajniške posle Lovskega društva in to že nad 40 let. Kakor je sam od ustanovitve član Sokolskega društva v Dolenjem Logatcu, tako je tudi vso svojo rodbino vzgojil v sokolskem duhu. Pri delu ga je pridno podpirala zvesta življenjska družica, vseskozi marljiva gospa jublantka. Vzgojila sta 7 otrok. Najstarejši sin Anton gospodari na očetovem domu in je tudi gospodar Sokolskega doma ter se udeležuje pri posojilnici. Drugi sin Viktor je sreski živinozdravnik v Ljubljani, Stanko je zobozdravnik v Kranju, Joža pa je zdravnik na Bledu in županu je v tem našem najlepšem letovišču. Hči Minka je poročena z uradnikom KID na Jesenicah, Mara in Draga pa z višjima uradnikoma državnih železnic v Ljubljani. Jubilantoma iskreno čestitamo tudi mi in želimo obema, da bosta obhajala tudi še demantno poroko tako srečna in čila kakor sta danes!

Lepa kulturna prireditev v Kranju

Kranj, 13. novembra.

V sredo 11. t. m. je gledališki oder »Narodne čitalnice« v Kranju uprizoril v tej sezoni že tretjo premiero. To pot je bila igrana Savoirjeva komedija »Osmo žena«, ki je polna duhovitih domislekov in zdravega humora. Pohvalno moramo omeniti izbornu uspeho režijo g. Boža Plahute, ki je zasedel vse vloge z najboljšimi močmi in skrbel tudi za zelo okusno opremo scene.

Od posameznih sodelujočih gre polno priznanje povsem nositeljem treh glavnih vlog Mone, Browna in Huberta. Vloga Mone je podala gđ. Mila Lunderova, ki je šele v letošnji sezoni stopila na gledališke deske, tako prikupljivo in odlično, da se more upravičeno kosati z rutiniranimi igralkami in se razkriva kot mnogo obetajoč talent. Brown gosp. Doreta Kerna je bil vsebinski primerno dostojanstven in umirjen ter podan z globokim občutkom. Lahkomiselnega Huberta, ki je predvsem središče humorističnih in komičnih situacij, je s svojo znano rutino produciral g. Teddy, pri čemer je treba še pohvalno poudariti, da ni nikdar prekorachil mej decentnosti. Tudi vse ostale vloge so bile nastudirane in igrane prav dobro.

Predstava se ponovi v nedeljo ob 4. popoldne, nakar opozorjamo osebno okoliško občinstvo, kateremu se bo v današnjih resnih časih gotovo prileglo par ur smeja in zabave.

Dovoljena shranišča za vino in žganje

Beograd, 14. novembra. Z odlokom finančnega ministrstva je odobreno shranišče za žganje trvdki Joško Pevcnj v Podsmreki pri Ljubljani in shranišče za vino trvdki Vlado Nožar v Škofji Loki.

Aretacija šestkratnega morilca

Beograd, 14. novembra. Iz Sofije poročajo, da se je policiji posrečilo prijeti morilca Zdravka Mladenova iz kraja Narice, ki je izvršil 6 umorov, tri osebe pa hudo ranil, in ki ga je iskala vsa sofijska policija s pomočjo orožništva.

Prijeti izsiljevalci

Beograd, 14. novembra. Znani beograjski trgovec Marko Konforti je prejel pred dnevi pismo neke razbojniške družbe, ki mu je grozila, da bo ubila njega in njegove otroke, ako ne pošlje v gotovem času na določen kraj po svojem vajencu 12.000 Din. Po daljšem obotavljanju je Konforti prijavil zadevo policiji, ki ji je uspelo, da je z njegovo pomočjo izsledila izsiljevalce ter jih po krajšem boju aretirala.

Katastrofa na morju

Berlin, 14. nov. s. Vlačić »Irolac« se je včeraj po večernem iskanju zopet vrnil v svoje pristanišče Brest, ni pa našel nobenega sledu o parniku »Giorgio«, ki je zšel pri rtiču Finistere v hudo stisko. Zato je domnevano, da se je 18. moč posadke, ki je neki drugi vlačilec ni mogel rešiti, najbrže našlo smrt v valovih.

Korak naprej

k uresničenju svojih želj s srečko drž. razredne loterije.

Samo še nekaj dni jih bo mogoče dobiti v vseh podružnicah »Jutra« in v

Zadružni hranilnici r. z. z o. z.

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ST. 19

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Zabetek ob 20.

Nedelja, 15. ob 15.: Vest. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Prilije in prvo nadstropje. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 16.: Dve nevesti. D.

LJUBLJANSKA OPERA.

Zabetek ob 20.

Nedelja, 15. ob 15.: Madame Butterfly. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Viktorija in njen huzar. Opereta. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 16.: Zaprtlo.

Torek, 17.: Laterna. B.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Nedelja, 15.: Preiskava. Repriza.

Nedelja v Narodnem gledališču. V draml se ob 15. uprizori »Vest«, ki je brez dvoma ena najboljših dram našega let, repertoarja, zvečer pa Nestrojeva veseligr s petjem »Prilije in prvo nadstropje«. Obe predstavi sta po znižanih dramskih cenah. V operi bodo ob 15. peli izredno priljubljeno Puccinijevo opero »Madame Butterfly« polno prelepih in nedosežnih mlili melodij. Glavno in naslovno vlogo poje ga. Gjungenac, ostale vloge ga. Kogejeva in ga. Ramšakova ter gg. Banovec, Janko, Mohorič in Magolič Dirigira kapelnik dr. D. Svara. — Zvečer ob 20. uri pa se ponovi Abrahamova opereta »Viktorija in njen huzar«, ki je bila pri nas tako izredno toplo sprejeta, z gospo Poličevo v naslovni partiji. Ostala zasedba običajna: z go. Ribičevo, Gostičem, Jankom in Zupanom na čelu. Opero dirigira kapelnik dr. Svara. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene. — Opozorjamo, da poslujeja danes v opernem gledališču dve blagajni, obe v glavnem vходу. Operna na običajnem mestu, dramska pa pri posebni mizi. Sprejemajo se tudi telefonska naročila na št. 2231.

Pri današnjih predstavah operete »Viktorija in njen huzar«, ki bo ob 20. v naši operi, bo pela ulogo služkinje namesto obolele ge. Španove ga. Ramšakova. Ostala zasedba kakor pri premijeri. Za predstavo bodo veljale znižane cene.

Sokolske vesti

Sokol Vrhnika. V ponedeljek 16. t. m. bo predavanje ob 20. v šoli. Predavala bo sestra Nuša Rapetova o voditeljih slovenskega Sokolstva.

Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«

v Ljubljani je v okviru svojih rednih tedenskih članskih sestankov priredilo v četrtek zvečer rapalski večer. Na programu so bile recitacije, govor in predavanje. Predsednik je v govoru poudaril pomen in važnost teh obležit, mimo katerih ne more vredeti in zvest sin svojega naroda. Očrtal je pot mladine v bodočnost, zahvalil se je primorski mladini, ne zato, ker je izvršila svojo volilno dolžnost, kar se zahteva samo ob sebi od vsakega iskrene Jugoslovena, temveč zato, ker je vršila požrtvovalno in vztrajno tudi ono podrobno delo od moža do moža, ki se ga drugi povsod izogibajo. S tem je mladina dokazala svoj idealizem, ki ga nima samo na jeziku, dokazala je, da hoče še nadalje po poti jugoslovenske ideje, ker vidi samo v njej uresničenje svojih teženj. Prepričani smo, da se bodo tudi merodajni krogi in vsa jugoslovenska javnost odzvala klicu primorske mladine, kadar jo bo ta pozvala na pomoč. Zvestoba za zvestobo!

Z nepremagljivo voljo in železno vztrajnostjo dela primorska mladina. Človek stopi z zadoščanjem v njen krog, ko ona zue njeno resno in smotreno delo. Dostojno se spominja vseh žalostnih dni svoje domovine in svojece. Ta resnost privlači tudi starejše rojake, ki odobravajo njeno delo in ustvarjanje in pridno pristopajo k društvu, da ga čim bolj podprejo. Dejstvo je, da je »Tabor« danes središče vseh mlajših in delavnih moči, ki jim je prava dolžnost delati za narod. Društvo namerava v kratkem času prirediti večer, ki bo posvečen primorski ženi in svečano akademijo ob priliki 25. letnice smrti Simona Gregorčiča.

Vztrajno delo primorske mladine zasluži vsakakor več zanimanja naše javnosti in tudi več vsestranske podpore.

Škofjeloški okoliš za stradajoče brate

Škofja Loka, 14. novembra.

»Pomagajmo nesrečnim pokrajnam, ki jih taretta beda in pomanjkanje, so dejala zlata srca, ki jim ljubezen do bližnjega ni prazna beseda. Starološki občinski zastop je sklenil uvesti nabiralno akcijo v vseh 32 vaseh domače občine. Ker pa bi šlo za denarne prispevke v dobi sedanjih obih gospodarskih težkoč precej trdo, so sklenili občani zbrati predvsem raznovrstnih poljskih pridelkov.

Prvotna misel, da se bo zbral en vagon hranil, je bil ob dobrosrčnosti darovateljev kaj kmalu ovržen. Kmetovalci so radodarno prispevali krompir, repo, zelje, korenje in drugo. Skladovnica darov se je višala in je dosegla ob zaključku svojih 30.000 kg. Blago so te dni naložili v 3 vane, ki so jih odposlali našim ožjim rojakom v Belo Krajino, letos tako hudo prizadeto.

Vzpredno z nabiranjem pridelkov v starološki občini je uvedla krajevna organizacija Rdečega križa v Škofji Loki zbirko denarnih prispevkov. Okoliški kraji in tudi Škofja Loka sama je klicu bednih pravilno razumeja in darovala po svojih močeh. Znesek 1865 Din se je že odposlal, več sto dinarjev pa se bo še zbralo.

Napor starološke občine pod vodstvom župana Antona Hafnerja je bil najlepše poplačan. Prav tako niso bile zaman brige Rdečega križa pod vodstvom predsednika Avgusta Blaznika Vemo, da so imeli gospodje mnogo posla, da so mogli pripraviti stradajočim tolik dar. Najlepša zahvala vsem sotrudnikom je pač zavest, da so se človečanskemu pozivu častno odzvali.

Dom in svet

Lepa knjižica je zrcalo duše, zato sezi te po romanu velikega bengalskega pesnika Tagoreja: Dom in svet

ki ga je izdala Tiskovna zadruga v mojsterskem prevodu V. Levstika.

KRALJESTVO MODE

Ze desetletja nismo videli v modnih re-
čeh tako presenetljivega in popolnega uspe-
ha kakor ga letos beleži moda jerseya...
Začelo se je z maloštevilnimi pletenimi
vestijami in jumperji, danes pa pleteni mo-
deli ne smejo manjkati v nobeni garderobi
elegantne žene.

To priljubljenost smemo pripisovati dej-
stvu, da se moda pletenin ni omejevala le na
športno obleko, temveč se je znala uvelja-
viti na vseh modnih poljih. Pletenine se
namreč odlikujejo po različnih in original-
nih načinih izdelave, po krasni barvitosti
in ker se izvrstno ter brez gube prilagajajo
k telesu. Zlasti v zadnjem času je moda
pletenin stvorila velik korak naprej in sicer
s tem, da je prinesla celo pleteno obleko.
Zato velja danes vsa pozornost modne pu-
blike obliki iz jerseyja, ki je izredno ele-
gantna in praktična, ker ima izvrstno linijo,
ni nikdar pomečkana in prinaša one kras-
ne barve, ki nikjer niso tako izrazite kot
v volni. Ker pa stoji letošnja moda po-
vsem v znamenju kolorita, je lahko umevno,
da so pleteni modeli deležni vsestranskega
uspeha.

Naša druga skica prinaša športno oble-
ko, ki najlepše učinkuje v novi rdeče-rjavi
barvi ali v raznih zelenih tonih. Dolgi re-
verji, lakasti pas, lakasta umetna cvetlica
in zvončasto krilo poudarjajo apatni slog
tega modela, ki ga moremo nositi pod vsa-
kim kožuhom.

Seveda ne smemo podcenjevati deljenih
modelov, kajti krilo z bluzo, ki jo vsled ši-
roke, patentno pletene pase imenujemo »pa-
tentni jumper«, je še vedno prav aktualno.
Tu opazimo razne originalne ideje, ki se
opirajo zlasti na barvne kontraste in do-
sejajo lepe učinke z intarzijsko tehniko.

Tako n. pr. sta krilo in jumper modela na
naši prvi skici zelena, pas in gornji del ro-
kavov sta pešene barve, nijnase obeh to-
nov pa prinaša intarzirani venec na jum-
perju.

Za smučanje si izberemo grobo pleten
»shaker«, čigar patentno pletena široka pa-
sa se tesno oprijemlje bokov. Posebna no-
vost so tudi impregnirane smučarske hlače

Krzneni plašči:

pristni murmel
bisam
fohlen

I. t. d. ter vsa modna
krzna za ovratnike in
obšive v veliki izbori in
solidnih cenah.

L. ROT

Ljubljana, Mestni trg št. 9

iz jerseyja, ki bodo morda povzročile revo-
lucijo na modno-sportnem polju. (Skica 3.)
Na drsališču nosimo zvončasto pleteno
krilo v zvezi z patentnim jumperjem kon-
trastne barve. Čedna je pletena čepica v
dveh tonih in mladostni pleteni šal. (4.
skica.)

Najbolj nas preseneča dejstvo, da so se
pletenine uveljavile tudi v popoldanski mo-
di in da nam tu prinašajo res mnogo lepe-
ga. Tu vidimo modele z zanimivo drapir-
nim prednjim delom života, z modernimi
balonastimi rokavi in vzorčastim plastron-
om ter manšeti (predzadnja skica). Naj-
bolj zanimivi pa so modeli, ki jih krasi ple-
tena čipka. V zvezi s tem najdemo zani-
mive oblike tunik, ki v jerseyju jako lepo
padejo in so zato zelo priljubljene (zadnja
skica).

Krzneni komadi v bidermajerskem slogu

so še pred kratkem veljali za pravo maške-
rado. Ko pa se je izkazalo, kako dostopno
je občinstvo napram novemu slogu, so tu-

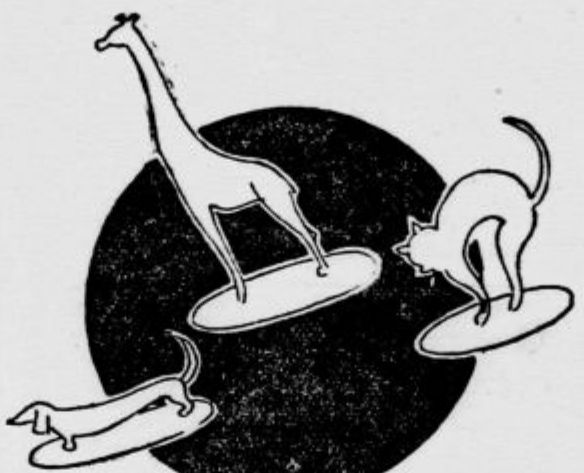

di krzneni saloni z večjim pogumom začeli
zastopati novo modno smer. Izraziti pre-
stavniki starega sloga so bidermajerski ke-
pi, ki so za vsako dnevno dobo drugačne
oblike. Trotteurski komadi so navadno
dvoobarvni, kakor vidimo na naši prvi skici,
ki predstavlja kep iz črnega in sivga
perljanca. Popoldanski kepi so daljši in
navadno iz učinkovitega progastega krzna.
(Skica desno.) Večerni kepi je običajno iz
hermelina, ki pristojno k vsaki obleki. Se-

veda navadno ne uporabljamo plemenitega
krzna, ki je prav drago, temveč se po-
služujemo cemenih, a učinkovitih imitacij
(zgornja skica).

Čikomorec – novost na kadilni mizici

Mali kovinasti kipci, ki jih diči moder-
no-stvarna oblika, so postali neizogibni
spremljevalci pekelnikov. Zirafe, psička ali
mačke, stoječih na okrogli kovinasti plo-

šč, se namreč poslužimo, da s pritiskom
tega podstavka zatremo tlenje čika v pe-
pelniku. Ne glede na praktično vrednost
takega »čikomorca«, predstavlja kipec ori-
ginalen in mičen okras vsakega kadilnega
pribora.

Radio

Izvilleček iz programov

Nedelja, 15. novembra.
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glas-
be. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Pre-
davanje dr. Vebra. — 11: Salonski kvintet.
— 12: Napoved časa, poročila in plošče.
— 12.45: Prenos iz zavoda za slepce v Košev-
ju. — 17: Salonski kvintet. — 20: Violinski
koncert g. Honerleina. — 20.45: Pevski kvin-
tet. — 21.30: Salonski kvintet. — Vmes na-
poved časa in poročila.
BEOGRAD 12.05: Harmonika. — 12.30:
Radio-orkester. — 17.30: Popoldanski kon-
cert. — 20: Zborovski koncert. — 21: Orke-
stralni koncert. — 22.15: Plošče. — 23: Pre-
našanje tujih postaj. — ZAGREB 11.30: Do-
poldanski koncert. — 17: Plesna glasba. —
20.30: Večer lahke glasbe. — 22: Nadaljeva-
nje koncerta. — PRAGA 16: Prenos iz Brna.
— 17.30: Plošče. — 19.30: Prenos opere iz
Bratislava. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO
16: Glasba pred 80 leti. — 19: Prenos ope-
re iz Bratislava. — 22: Prenos iz Prage.
— VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert.
— 19.25: Plošče. — 20.15: Večerni koncert.
— 22.10: Lahka glasba. — 23: Godba za
ples. — DUNAJ 10: Zborovsko petje. —
11.05: Simfonični koncert. — 13.05: Koncert
na citra. — 15.30: Orkester. — 17.30: Ko-
morna glasba. — 19.40: Odlomki iz klasi-
čnih oper. — 21: Klavir z orkestrom. —
22.35: Plesna glasba. — BERLIN 20: Ope-
retni večer. — 22.30: Godba za ples. — KÖ-
NIGSBERG 15.45: Moderni komponisti. —
16.15: Koncert orkestra. — 19: Kabaret na
ploščah. — 20: Orkestralni in pevski kon-
cert. — 20.50: Dramski večer. — 22.30: Pre-
nos iz Berlina. — MOHLACKER 16: Zbo-
rovsko petje. — 16.45: Orkestralni koncert. —
18.50: Petje. — 19.30: Jazz na dveh kla-
virjih. — 20: Operetni večer. — 22.40: Ple-
sna glasba. — BUDIMPEŠTA 16.50: Orke-
stralni koncert. — 18: Madžarske pesmi. —
19.50: Prenos opere iz gledališča. — 21.30:
Ciganska godba. — RIM 17: Lahka glasba.
— 21: Simfonični koncert in veseloliga.

Ponedeljek, 16. novembra.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45:
Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče,
borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30:
Anatomsko predavanje. — 19: Čestčina. —
19.30: Zdravstvena ura. — 20: Drama »Me-
šetariji s slavo«. — 21.15: Samospevi gosp.
Janka. — 22: Čas in poročila.
BEOGRAD 11.05: Plošče. — 12.05: Radio-
orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 20:
Narodne pesmi. — 20.30: Violinski koncert. —
21.10: Lahka glasba. — 22.20: Poročila. —
22.50: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30:
Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. —
20.30: Rezervirano za prenos. — 22.40: Pre-
našanje tujih postaj. — PRAGA 19.25: Pev-
ski koncert. — 20: Verdijev »Requiem«. —
22.20: Lahka glasba. — BRNO 19.25: Dram-
ski večer. — 20: Koncert iz Prage. — VAR-
ŠAVA 17.35: Lahka glasba. — 20.15: Ope-
ra »La Traviata« na ploščah. — 22.50: Lah-
ka in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Kon-
cert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 17: Kon-
cert orkestra. — 19.30: Bachova Velika ma-
ša v H-molu. — 22.15: Godba za ples. —
BERLIN 20.10: Klavirski koncert. — 20.40:
Sluhogira. — 22.30: Godba za ples. — KÖ-
NIGSBERG 16: Koncert orkestra. — 20:
Prenos opere iz gledališča. — MOHLACKER
17.05: Orkestralni in pevski koncert. —
19.45: Valčkova ura. — 20.30: Komorna
glasba. — 21: Schnitzlerjev večer. — BU-

REVMATičNE BOLEČINE

zamorete zaustaviti

Brez ozira, ali so bolečine v mišicah ali sklepih,
SLOANOV LINIMENT jih bo odstranil. Brez vdrga-
vanja — takoj prodre, greje in umiri. Ne trpite —
imejte steklenico vedno pri roki.

Uporabljajte SLOANOV MAST proti revmatiz-
mu, ishiasu, bolečinah v križu, bolečinam ledij, bo-
lečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam
boleznim mišičevja.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

359

DIMPESTA 17.25: Lahka glasba. — 19: Kon-
cert orkestra. — 20.45: Večerni koncert. —
Ciganska godba. — RIM 17.30: Prenos kon-
certa iz filharmonične akademije. — 21:
Koncert lahke glasbe.

Torek, 17. novembra.

LJUBLJANA 11.30: Soliska ura. — 12.15:
Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas,
plošče, borza. — 17.30: Otroška ura. — 18:
Salonski kvintet. — 19: Nemščina. — 19.30:
Etika in sociologija evangelijev. — 20:
Uvod v radiotehniko. — 20.30: Koncert g.
Ivelje, tenorista ljubljanske opere. — 21.15:
Salonski kvintet. Vmes napoved časa in po-
ročila.

BEOGRAD 11.05: Radio-orkester. — 16:
Popoldanski koncert. — 20: Pevski koncert. —
20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.50: Poro-
čila. — Godba za ples. — ZAGREB 12.30:
Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30:
Komorna glasba. — 22.40: Godba za ples. —
PRAGA 17.55: Plošče. — 19.20: Jugo-
slovenske pesmi. — 19.40: Plošče. — 20:
Prenos iz Brna. — 21: Violinski koncert. —
21.30: Klavirski koncert. — 22.20: Plošče. —
BRNO 18.30: Plošče. — 19.05: Jazz-band. —
20: Sluhogira. — 21: Orkestralni in pev-
ski koncert. — 22.20: Prenos iz Prage. —
VARŠAVA 17.35: Simfonični koncert. —
19.30: Plošče. — 20.15: Orkestralni kon-
cert. — 22.10: Komorna glasba. — 23: Lah-
ka in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Kon-
cert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 17: Popo-
ldanski koncert. — 17.35: Plošče. — 19.35:
Večer dunajske glasbe. — 22.20: Premaša-
nje tujih postaj. — BERLIN 19.40: Kabaret-
ni program. — 21.10: Simfonični koncert. —
KÖNIGSBERG 16.15: Koncert lahke glasbe. —
19.20: Koncert kanarčkov. — 20:
Koncert zabavne glasbe. — Mešan program. —
23.30: Lahka in plesna glasba. — MOHL-
ACKER 17.05: Zabavno popoldne. — 19.30:
Prenos opere »Boris Godunov« iz gledališča
v Frankfurtu. — 22.50: Koncert lahke glasbe. —
BUDIMPEŠTA 17.30: Narodne pesmi
z orkestrom. — 19.30: Orkestralni koncert. —
20.30: Mešan program. — 21.45: Violina,
čelo in klavir. — 23: Lahka glasba. — RIM
17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. —
21: Mešan glasbeni program. — Godba za
ples.

Ha ipsilon

Odlomek iz zbirke: Med padarji in
zdravniki.

Čudni učinek imajo nekatere besede.
Podoben so rdečemu robu, ki ga zamahne
rasposajen fantalin pred puranom. Kdo si
upa na primer reči bolni ženaki, da je hi-
sterična, če se noče postaviti v opasen po-
ložaj. Zato se vsi zdravniki kar najbolj iz-
ogibajo te besede in rabijo raje novo be-
sedo za to bolezen: ha ipsilon. Še bolj je
čudna kakor prva, toda huda ni.

Kakšna bolezen je pa to prav za prav,
je morda radoveden. Historija sploh ni
bolezen. Vsej tako so me poučili, ko sem
se vadih v zdravniškem obrtu.

Na notranjem oddelku neke bolnice je
ležal bled bolnik. Po poklicu je bil seles-
niški premikar, oženjen, star 40 let. Tožil
je za žolodcem: »Kakor da bi imel kamen
v žolodcu«.

»Ham — kamen? je zavzeto vprašal pri-
marj, ki je bil mestno deček in ni poznal
ljudske govornice, ki govori, če se je da, v
prispodobah.

»Sestra, dajte mi »apahtel«, se je obrnil
primarj k usmiljenki.

»Zinitel« je ukazal bolniku.

Bolnik je sinil, zdravnik mu je pritisnil
s tresko na koren jezika in spustil tresko.
Prav nič ni gohtil bolnik, kakor se sicer
vedno zgodi, če se draži gohtane. Treska
mu je štrlela iz ust kakor iz čelneka.

»Ha ipsilon!« se je primarj obrnil proti
meni, učencu, in se malomarno nasme-
nil. Bolniku je pa rekel:

»Né vam ni! Bolnišnica ni za lenuhe.
Delat počite!«

Široko razprtih oči je strmel bolnik brez
besede v nas. Sestra mu je napravila križ

čez nadglavno tablico: »Po kosilu pa po-
detos«.

Pri popoldanski viziti že ni bilo več ble-
dega premikača. Čez teden dni je v službi
prišel med odbijaje, ki so mu zdrobili prani
koš. Tovariši so po nesreči izpovedali, da
je radnega večkrat prijemala slabost in da
so videli, kako se je tudi pred nesrečo opo-
tekel med odbijaje.

Pri raztelesenju se je pokazalo, da je
imel ponosrečenec na želodcu velik čir. Ko
je primarj to zvedel, je skomignil s ra-
men: »Mogoče, da je imel celo raka. Da,
je bil histeričen, sem pa jaz dognal«.

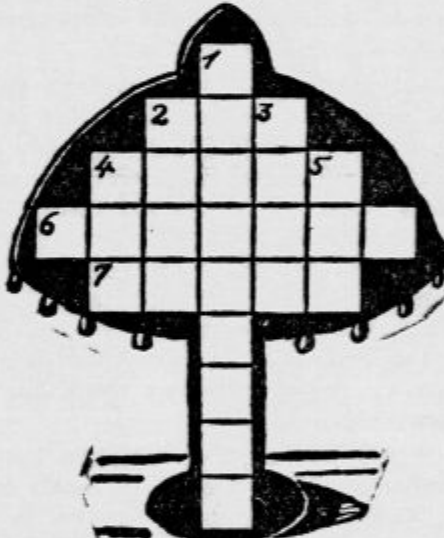
Še mnogokrat sem videl, kako so eko-
mitzavali zdravniki: Ha ipsilon, kaj ho-
čemo! Čudno se mi ne zdi, da trpi zdrav-
niška veda to besedo v svojem slovarju.
Ha ipsilon je le opravičilo za neznanje, ko-
modnost in preplitek šep bolnika, bolezen
pa to zares ni. Kakor glavobol ni bolezen
in piramidon ni zdravilo. Janko Kač.

V kratkem bo izšel

Pot k popolnosti

delo Pia Baroja, v prevodu izvrstnega
povezovalca španske književnosti dr. Stan-
ka Lebna. Splošno trdijo, da je ta roman
solčne španije eno najpomembnejših del
sodobne svetovne književnosti sploh.

Križaljka „Svetilka“

Vodoravno: 2. ženski gim. 3. Del
drobovja. 6. Kaj daje lepi ženi poseben
čar? 7. Oseba iz Dvojakeve opere. — Na-
vpično: 1. Svetilno sredstvo. 2. Mesto in
reka v Grčiji. 3. Prisoj. 4. Ostanek sva-
tbe, smotke. 5. žuželka.

Rešitev križaljke „Goslač“

Vodoravno: 2. re. 3. up. 4. Op. 5.
jek. 7. lok. 9. Lot. 10. sol. 11. roke. 14. sv.
15. dia. 17. kn. 18. va. 19. ak. 20. tr. (tr-
ček). 21. ml. — Navpično: 1. šep. 2.
Rupel. 4. of. 6. kolo. 8. kolek. 10. Stradi-
vari. 11. ovinek. 13. es. 16. Sn. 20. t. m.

Dentist JURO. H. BAUMGARTEN

MIMICA BAUMGARTEN

roj. PODBERŠČEK

poročena

TRBOVLJE LJUBLJANA

13953

Penn

Nočni napad

C. kr. stotnik Erich Maria Hartkopf
je razvil že v zorni mladosti neverjet-
ne vojaške sposobnosti. Pri napornih
operacijah, da bi se prebil skozi šolske
ovire do četrte šole, je ugonol troje
svojih največjih sovražnikov. Trije
njegovi inštruktorji so v dolgotrajnih
pozicijskih borbah podlegli tuberku-
lozi.

Kadetnico je iz precej umljivih raz-
logov dovršil brez večjih katastrof.

Pozneje se je potikal po vseh mogo-
čih garnizijah monarhije, kjer je slo-
vel zaradi svojih neverjetnih atrakcij
z monoklom. Šetajoč po promenadi je
n. pr. metal monokel v zrak in ga je
nepogrešno lovil z obrazom.

Svetovni požar ga je zalotil med
večdnevni popivanjem, ki ga je pri-
redil v proslavo našitja svoje tretje
zvezde.

Dodeljen je bil na srbsko fronto.
Zavedajoč se svojih napoleonskih
zmožnosti je gonil vojake naravnost v
koncentričen ogenj preciznih streljnic.
Uprižarjal je brezglave izpade na
lastno pest. V rekordnem času enega
tedna mu je uspelo, da je temeljito

zdecimiral svojo stotnijo.

To dejstvo je nekoliko ohladilo
vročega osvajačja. Bujnost njegovih
junških podvigov je nekam splah-
nela.

Stotnik Erich Maria Hartkopf se je
udal globokemu premišljevanju...

Svojim oficirjem je modro govoril:
»Edino, kar potrebujemo — je prava
strategija — die Strategie!«

Med tem, ko je stotnik E. M. Hart-
kopf razmišljal o pravi strategiji, so
Srbi napadli Avstrije nazaj čez Dri-
no.

Ti so se utrdili za žičnimi ovirami
in čakali višjih ukrepov.

Toda Srbi jih niso pustili pri miru.
Posebno ponoči so napadali zdaj tu,
zdaj tam.

Ta nočna presenečenja so zelo raz-
burjala stotnika Hartkopfa.

»Ne,« je govoril oficirjem. »To ne
gre več naprej! Diese ewige Unge-
wissenheit! Tu je treba nekaj ukreniti,
nekaj — ich weiss nicht was! Ich will
darüber nachdenken!«

In stotnik E. M. Hartkopf je usme-
ril tok svojih globokih strateških raz-
mišljanj v eno samo vprašanje: Kako
preprečim nočna presenečenja? —

Prešlo je več dni. Stotnik je hodil

z mrkim obrazom med vojaštvom,
uporno je molčal in gubal čelo.

Nekega večera pa je pozval častni-
ke v svoj zaklon.

Z gesto Aleksandra Velikega je
odonil pozdravom, pozval jih je, naj
sedejo.

Po par minutnem teatralnem mol-
ku je spregovoril:

»Ich habe es! Heureka! Gospoda, od
jutri naprej je moja stotnija varna
pred nočnimi presenečenji! Sie, kön-
nen mir glauben, meine Herren, es
hat mich meine Nerven gekostet! Iz-
črpan sem — es war eine übermen-
schliche Anstrengung! Toda — posre-
čilo se mi je! Moj izum je jaseen —
klar und einfach, wie alle grossen Din-
ge! Danes naj ostane stvar še tajna,
jutri se boste lahko že sami prepriča-
li! — — — Miško!«

Pucflek Miško je pritekel z kozarci
in buteljkami.

Oficirji s svojimi stotniki so se v
proslavo velikega izuma napili do čr-
ne zemlje. — — —

V pozni noči so Srbi vehementno
napadli in osvojili postojanke. — — —

V novih položajih je stotnik E. M.
Hartkopf takoj realiziral svoj izum.

Podčastniki so prebrskali po njegovem
ukazu vse hleve v sosednih vaseh in
do večera so znosili stotniku v zaklon
kajih devet — kravjih zvoncev.

Ko se je zmrčilo, je zaukazal sto-
tnikom devetim vojakom, naj razobe-
sijo devet kravjih zvoncev v enakih
presledkih na prvo žično oviro v vsej
dolžini njegove stotnije. Tako se je
zgodilo.

»Jetzt können sie kommen! Zdaj
lahko napadejo! Mi smo pripravljeni!
Ob prvem zvonjenju — koncentrični
ogjenj v smer zvonjenja!«

Tako je ukazal gospod stotnik in
oficirji so v en glas hvalili njegov eno-
stavnost, pa vendar tako učinkoviti
izum!

V pozni noči je zazvonil zvoneček.
Straže so dvignile alarm. V par minu-
tah je bila stotnija v pripravljenosti.

Zopet je zazvonil zvoneček. »Feuer!«
je ukazal stotnik. In salva je zadonela v
noč. Zazvonil je drugi zvoneček. Zo-
pet salva.

Pozvonilo je tu, pozvonilo tam. Sto-
tnija je otvorila pravi pekleni ogenj.
Zvonenje pa ni ponehalo, klenkalo
je zdaj tu, zdaj tam... Stotnija je

streljala ko ponorela, salva za salvo
je grmela v noč, streljnice so regljale
in sevale smrt v nevidnega nasprotni-
ka.

Po treh urah besne borbe je zvone-
nje potihnilo. Stotnija je ustavila
ogjenj.

Stotnik je triumfal.

V prvem jutranjem somraku so ju-
naški borci napenjali oči, da ugotove
število padlih sovražnikov. Med žični-
mi ovirami so ležale štiri temne lise...

Ko se je zdanilo, je mogel stotnik
E. M. Hartkopf ugotoviti žrtve svoje-
ga »enostavnega a učinkovitega« iz-
uma: štiri suhe, sestrane svinje, ki
so se iščoč hrane, priteple kdo ve od-
kod...

Flaubertov

Salambo

v prevodu A. Debeljaka je mojstrovina
pripovedništva, ki razgrinja vso barvi-
stost stare poganske Kartagine. Zato ga
berite!

Med nebom in zemljo

Dva monakovska dijaka, brata Franc in Toni Schmidt, sta 1. avgusta kot prva preplezala severno steno Matterhorna. Za ta svoj smeli in tvegani sportni uspeh ju je nemški državni odbor za sport in telesne vežbe odlikoval z Adlerjevo plaketo, naj-

Matterhorn

višjim odlikovanjem, ki ga lahko dobi sportnik v Nemčiji. Sama, brez tuje pomoči, brez senzacij željnih gledalcev ali vzpodbujajočih prijateljev sta šla na težko pot in jo srečno premagala. Morda se n. treba v nobeni panogi boriti s toliko ovirami in nevarnostmi, in pokazati toliko

Franc in Anton Schmidt

poiztrgovnosti in odločne volje kot ravno v turistikah. Zato mora biti vsak turist - sportnik - najboljši sportnik!

Kljub temu, da so ljudje nekako do leta 1800 smatrali gore za neprehodne in nevarne predele, kamor jih ni zanašala pot, in se nihče ni menil za plezanje po njih, je vendar dokazano, da je na številnih visokih vrhovih že v 17. stoletju odjeknila prva človeška stopinja. Po večini so bili ti neznani junaki domačini iz podnožja, katerih imena niso ostala ohranjena. Tudi podatki o tem, kdaj je človek prvič ukrotil tega ali onega gorskega velikan, so zelo pomanjkljivi.

Po l. 1880 je šla stvar nekoliko bolj sistematično od rok. Čim so se vdali Mont Blanc, Grossglockner in drugi, se je prijatelj gora lotila strast za ostalimi. Turistika je dobivala vedno več pristašev; njihovo število tudi še sedaj stalno narasta.

V množici osvajačev ledenih poljan v

Na vrhu Mont Blanca

višinah nad 4000 m so domačini kmalu zastali za tužjo. Že po nekaj desetletjih so imeli v turistikah prvo besedo Angleži, ki so mogli s svojo žilavostjo kmalu pokazati velike uspehe. Če gledamo sezname prvih turistov, ki so se na vrhove podali, vidimo, da so bili predvsem Angleži. Nekatera imena (Tukett, Ball, Kennedy, Whymper itd.) slove ravno od tod po vsem svetu. Tradicijo prvenstva v osvajanju najvišjih točk na zemlji so ohranili Angleži do najmodernejših časov, ko so se zopet s tremi odpravami — do sedaj žal brez uspeha — lotili nepremagljivega Mount Everesta.

Skoraj sto let je bilo treba za zmago nad vsemi švicarskimi velikanji. Pričelo se je pri Mont Blancu, ki je moral prvič kloniti pred domačini (leta 1786), leto dni pozneje pa pred učenjakom dr. Saussureom. 4810 metrov visoki Mont Blanc torej le ni bil najvišji oreh! Mnogo pozneje so padli pod človeško nogo drugi vrhovi, ki danes seveda ne vlečejo več. Tako so prvič prišli na Zugspitze (2963 m) leta 1820, na Jungfrau (4167 m) leta 1811, na Dent Blanche (4364 m) l. 1862, na Piz Bernina (4052 m) l. 1850 itd. Pri vsakem je bilo seveda pred zmago mnogo ponesrečenih poskusov in tudi nesrečnih žrtev!

Prav dramatična je bila borba za Matterhorn, ki se je šele leta 1865 končala z zmago angleško - švicarske odprave pod vodstvom Whympra. Priprave so trajale več let in posamezne skupine so prav tekmovali, kje in kako bi se orjaku čimprej veslele na tem. Poletni leta 1865 sta odšli proti njemu dve odpravi, italijanska in angleško - švicarska. Whymper je vodil srečnejše in je res nekaj ur pred Italijani prišel na vrh Matterhorna. Razočarani so se Italijani obrnili že pod vrhom. Na povratku je moral Whymper drago plačati svoj uspeh; štirje člani družbe so obležali mrtvi pod nedostopnimi stenami premaganega Matterhorna.

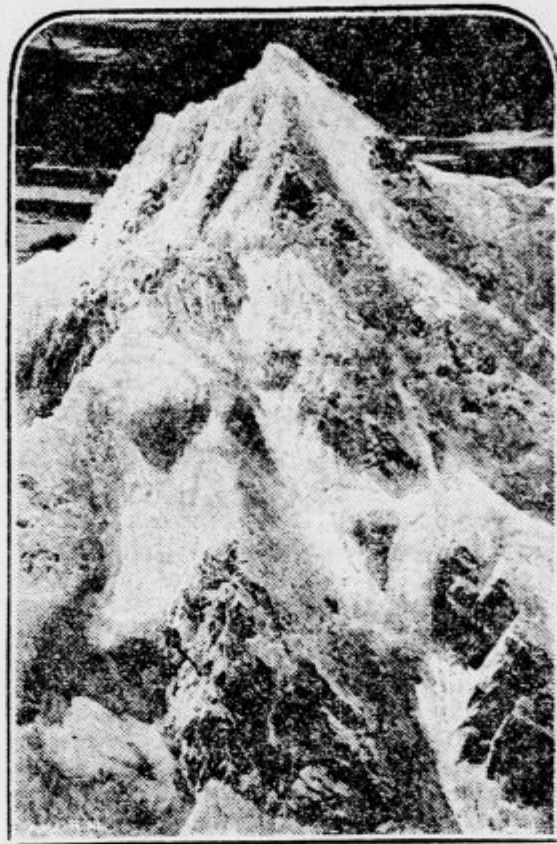
Ko so ljubitelji planin zavzeli vrhove, so začeli iskati različna nova pota, da bi splezali nanje. Pričelo se je doba tur v dolžnih smereh, kar je otvorilo turistiki zopet kopico novih ciljev. Ravno letos sta zopet monakovska dijaka po neštetihih brezuspešnih poskusih odkrila novo smer dohoda na Matterhorn — po severni steni. Šestinseddeset let je trajalo od takrat, ko je prvič stopila nanj človeška noga pa do sedaj, ko ga je dosegla po prav določen poti na njegovih severnih obronkih. Takih sten je v Alpah na pretek in mnogo jih je zaslovelo ravno zaradi tega, ker zahtevajo od turista, ki hoče po njih na cilj, popolnoma drugačnih sposobnosti in volje kot po starih potih.

Ker Evropa ni imela več vrhov, ki bi turisti ne bili splezali nanje, so pričeli iskati vrtočave višine v drugih svetovnih delih. Priprave v Alpah so mnogo koristile, da je šla stvar nekam hitro. Na vrh goro Afrike, 6010 m visokega Kilimandžaro, je prvi dosegel leta 1889 univerzitetni profesor H. Meyer iz Lipskega. Tudi najvišja vrhunca Južne Amerike sta se morala razmeroma zgodaj vdati Evropecem. Anglež Whymper je leta 1880 zapel labodjo pesem Čimborasu (6300 m), tri leta pozneje pa je moral čutili tudi oči Aconcagua (7—) Evropece na svojih rebrih. Güssefeldtova odprava pa ni prišla višje kot do 6600 m. Šele leta 1897 sta Zorbrigen in Vines končno obračunala s njim. Mnogo dalj se je upiral severoameriški (v Alaski) Mount Mac Kinley, ki je postal šele l. 1913 plen Stucka in Carstensa.

Najpomembnejši so bili gorski prvakci Astja, ki so val zbrani v Himalajskem pogorju. Na prvem mestu je treba omeniti 8880 m

visoki Mount Everest, ki se ga do l. 1954 zamenjavali s precej nižjim (7143 m) Garisankarjem. Najtežji napad na orjaka Everesta so vrtili Angleži v letih 1921, 1922 in 1924. Tri odprave so odšle navzgor, toda se tri so morale odložiti orožje. Zadnja je dosegla višino 8604 m, nato pa ušla v dolino. Nič manj trdovratno se ne drži drugi najvišji vrhunec na svetu, 8610 m visoki Dapsang. Tudi tretji orjak v metrih, 8580 m visoki Končindžinga, še ni imel človeka na vrhu. Lani in letos so mu hoteli do živga, toda poleti se je pokazalo, da ima nekako 150 m pod vrhom ledeno barijero, ki bo najbrž za vedno zadržala tohod nan njegov vrh.

Toda boj za te vrhove pojde dalje! V Aziji se bo sedaj zbirala elita turistov, in še naskočila onih sto nad 7000 m visokih gora. Pri teh turah ne gre samo za sportne uspehe, temveč mnogo bolj za znanstvene, ki pa so na tem polju brez sportnih zmožnosti nedosegljivi.

Eden izmed vrhov Kančindžinga

V Argentino

V gostilni so bili zbrani vaški fantje pri važnem posvetovanju. Pepe Šimanj, ki mu je posredovalni agent poveril to nalogo, jih je nagovarjal za Argentino. »Lahko delo — dobra plača, ne bo vam hudega,« je ponavljal agentove besede in dodal: »Kdo se vpiše?« — »Zaslužka ni, mar naj doma počepamo, kar šli bomo,« so se odločili nekateri, a Pepe Faturjev, droben in mehkosrčen fant, je dejal: »Res je, da ni skoraj nikakega dela, a jaz ne grem. Nikdar in nikoli... Ne bi prestal dalje in ločtve.«

Drugi so se vpisali, on pa je šel domov in začel pripravovati kako in kaj. »Saj sem edinec, vem, da bi vam bilo prebudo in tudi potrebe ni take.« Oče pa, ki je bil zelo pohlepen na denar: »Potreba, potreba, a tudi ostaja nam jih ne. Pravijo, da se da tam v enem letu dosti zaslužiti. In nazadnje: časi so...« Sin ni dejal nobene besede, ker je dobro razumel očetove besede, a mati: »Kaj bi hodil — kot smo dozdaj, bomo še znanprej.« — »Ne skrbite, če oče tako željo, pa pojdem. Kar vpisal se bom,« je odgovoril Pepe in odšel nazaj v gostilno ter se prijavil Pepetu Šimanjemu, ki mu je dejal: »A te je privabilo, kaj?« — »Molči, kaj razumeš, molči!«

Bilal se je čas odhoda. Fantje so hodili po vasi s šopki, ki so jim jih dala dekleta, a pred njimi godec. Pa je harmonika zvenela tako žalostno, kot bi odhajali za vekomaj. Posiljavljali so se po hišah in žalostno zatezali:

»Mi gremo od tukaj daleč v stran, mi gremo tja v tuje dežele...«
Ženske so jokale in jim stiskale v roke po nekaj lir kakor so pač mogle. Zvečer se je vsakdo poslovil od svojega dekleta; potem so se zbrali pod Mihofovo hruško in peli, da so jokala dekleta, ki so stonela na oknih, omamljena od bridkosti slovesa:

»Zakaj pa prihajaš nocoj po slovo, saj t' nisem nič žalga storila?«
»Saj bila sem vedno le tvoje dekle, le tebe sem zvesto ljubila!«

Drugi dan so se zarana odpeljali na postajo — spremljali so jih vsi fantje. Vsi so si brisali solze, le Pepe Faturjev je molčal, poljubil sestro, ki ga je spremljala, stisnil fantom roko, odšel v oddelek vlaka in se ni več ozrl. Stisnil se je v kot in tako molčal do Trsta, kjer so jih vkrcali na izseljeniško ladjo, ki je po dvajsetdnevni vožnji priplula z njimi v Argentino. Tam so odšli nekateri v kamnolome, drugi so

spet obrnili k delu, je že izginil privid izpred mene.

»Lepa reč! Kaj smo že res tako daleč, da se mi pričenjajo pojavljati prividi sredi dneva?« Sem se zavzel pomenkoval sam s seboj. Ker nisem imel prisotnosti pri delu, sem zamahnil s silo po kamnu, za celo pest debelim, da se mi je kosa grdo zvihrala. Nejevoljen sem pričel s brusnikom uravnjavati povito rezilo. Res, kar za napoto in škodo je včasih človeku tista reč, ki ji pravimo duša ali človeka, kar še lepše sliši.

V tem pa je nenadoma grdo zahreščala cirkularka, kakor pojemajoča svinja pri kolinah. Dekla na vozu s poleni je s krikom zakrilih z rokami. Jakovčevi so prav pod bregom nalagali seno. Tonce je bil na naloženem vozu in je videl, kako je zblilo Petrina od žage.

»Anza!« mi zaklical v grozi, »Toneta je zgrabilo. Leti! Leti!«

Od vseh strani so se zgrinjali na te obupne kilice preplašeni ljudje. Ko sem pritekel tudi jaz, so se razmaknili, da sem mogel do ponesrečenca, hropečega na kupu krljev.

Prvi moj pogled pa je poiskal Petrinovo desnico. Silno sem pa bil razočaran, ko sem videl, da roka ni odrezana. Zblilo mu je le vrat in glavo in je kmalu po prenosu umrl.

Recite kar hočete, vendar se mi zdi, da je ta moj privid prav podoben vsem drugim prividom, ki jih je polno narodno izročilo. Odkod, zakaj in kako nastajajo, pa ne ve nihče in ne bo vedel nikoli...
BANKO KAD.

MILIJONI

in milijoni ljudi uporabljajo

ZE VEČ KOT 30 LET po spodaj navedenem navodilu za uporabo

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

In blagoslovljajo njegov neprekosljiv čudovit učinek!

Pri revni, protinu, ishlisu natrite boleče mesto. — Pri zobnih bolečinah vdrgnite dlesno, izperite ustno votlino in grgrajte! — Pri glavobolu, nervoznosti in nespanju vdrgnite čelo in vse telo in vzemite, predno ležete spat, mlačno kopel z dodatkom levjega francoskega žganja. — Pri utrujenosti za masažo vsega telesa. Pri žledenih bolečinah vzemite kosček sladkorja z 10 kapljicami tega žganja. Pri izpadanju las in prihlaju za masažo kože na glavi. Kot ustna voda itd. — Pri potanju pod pazduho, potanju nog, rok ali telesa umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE je pristno le v tu nastikani in plombirani ORIGINALNI STEKLENIČI.

Zahtevajte izrecno LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE in zavrnite odločno vsak nadomestek!

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10, 26, 52.

Varujte se pred potvorbami!

Centralni biro: LAVJA MENTOL - DROZDIENKA, Zagreb, Marulićev trg 5. Telefon 73-52.

se raztepli po deželi. Nekateri so imeli še nekaj sreče, da so dobili začasno delo pri kakem farmarju. Pa ni bilo stalno. Po kake tri mesece so jih obdržali, potem pa dalje za novim negotovim delom, da so v tem času iskanja porabili ves denar, ki so ga prej zaslužili. Tako ni bilo mogče prihraniti prav ničesar.

Pepe Faturjev se je skupno s svojim tovarišem Fragnetom Grofičevim vdal pri nekem farmarju za pobiranje koruze in sploh za hlappa. Pod zgodim solncem sta hodila po zrelih koruznih nasadih, trgala sključene stroke, jih morala spotoma olupiti in jih nato devati v nekaj predpasnik. Sprva sta komaj prenašala večerno utrujenost. Bolel ju je križ in roke so jima bile kar odvečenele in pokrite z žulji. »Frane,« je tožil Pepe tovarišu, »bolje doma krompir v oblikah, kot tukaj mesa na preobled. Več kaj, zasluživa si toliko, da se bova lahko vrnila.«

Tako sta tudi sklenila, a Pepe ni bil dolgo kos napornemu delu. Zbolel je, porabil ves denar in Frane ga je podpiral še iz svojega. Čez dolgo je okrevljal in dejal Fragnetu: »Srečen, ker pojdeš domov in si za toliko prihranil. Jaz pa se bom klatil tod okoli in morda me ne bo Kras videl

nikoli več. Tomnov mi je danes pisal, da je v njihovem kamnolomu zasulo Birtovga iz Jasena. Bog ve, kaj bo še z menoj?«

Frane se je odpravil v domovino. Pepe ga je spremljal do parnika in je bil tako žalosten, da oni ni mogel čutiti veselja vračanja. Pri slovesu je jokal kot otrok in ko se je parnik že odmakal od obrežja, mu je mahal z robcem in s klobukom v žalosten in morda — skoraj gotovo — zadnji pozdrav.

Frane se je vrnil v veliko veselje svoje matere in srčno žalost Pepetove, ki je med tem časom skoraj posvela od samih skrbi za sinom. Nesel je Birtovim sliko pogreba njihovega Jožka in znova — solze — za daljnim, mrtvim — in nikoli pozabljenim, ki je iskal sreče, a je našel smrt. — M. S.

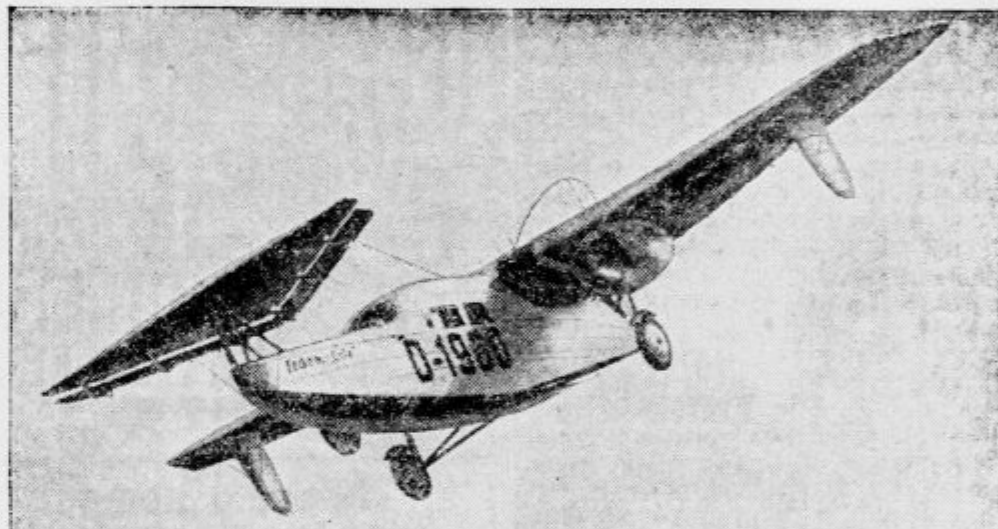
PODLIMBARSKEGA

Gospodin Franjo

je roman sočutja in ljubezni do Bosancev ter obtožbe avstrijskega prvojnega nasilstva. Šele v naši novi državi je mogel iziti v celoti.

Izdala »Tiskovna zadruga«

Nov tip letala

Tudi na Angleškem je zbudilo Focke Wulfovo letalo splošno pozornost. Letalo ima, kakor znano, krmilo spredaj in se zdi, kakor da bi letelo po rakovo

Umor carjeve družine

Nova odkritja o 17. juliju 1918

Grigorij Besedovski, bivši vodja sovjetskega poslanstva v Parizu, ki je pred dvema letoma v zadnjem trenutku ubežal molitni roki boljševiške politične policije, poroča z objavo novih dokumentov, da je prejel dragocene podatke po enem izmed carskih morilcev po imenu Vojkov, ki je bil pozneje sovjetski poslanik v Varšavi.

Vojkov je bil nekoga večera pijan in je povedal Besedovskemu, da se je hotela Moskva prvotno pogajati z Nemčijo zaradi osvoboditve carjeve družine. Ljudski komisar v Ekaterinburgu, kjer je bila zaprtja carjeva rodbina, je prejel nalog, naj na vsak način prikrrije pred berlinsko vlado justifikacijo, ki jo je bila Moskva potrdila že prej.

Potem se je vršil posvet o metodi pri justifikaciji: »Beoborodov je predlagal, da bi carjevo družino »ugrabili«, odvedli v kakšen gozd in jo tam postrelili.

Goločekin je menil, da je to ugrabitev težko izvesti. Predlagal je, da bi se izvršila justifikacija v kakšnem gozdu, truplo naj bi pa vrgli v jamo ustavljenega rudnika. Potem bi razglasili, da je car mrtev, družino pa da so odvedli na varno mesto. Končno so izbrali hišo Ipatijeva za morišče. Rabelj je bil morilec Turovski.

17. julija 1918., okrog 2% jutraj, se ena in njegovo družino zbudili in jim navedli, naj se pripravijo za odhod. Car je stopil proti Turovskemu, ki ga je smatral za zastopnika sovjetrov, in mu dejal mirno: »Mi smo vsi tu. Kam pojdemo?«

»Nikolaj Aleksandrovič, vi in vaša družina boste na povelje uralskega sovjetskega ustreljeni!«

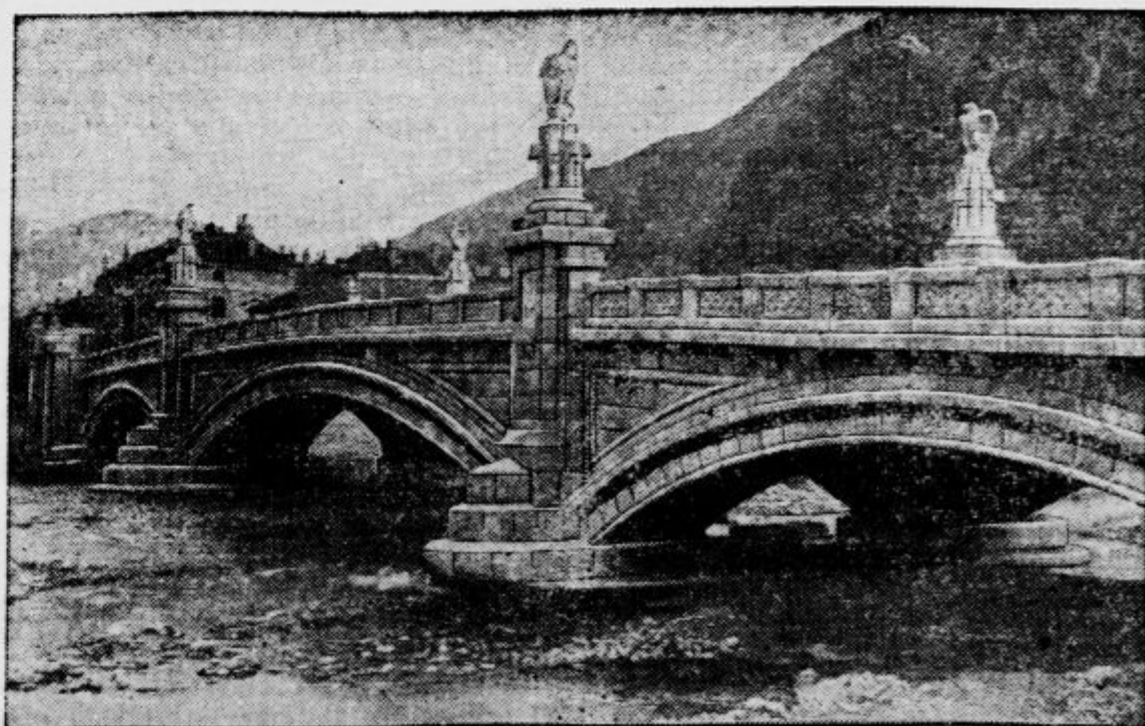
Car je bil na to tako malo pripravljen, da je samo melanholično vprašal: »Kaj?« V istem trenutku je Turovski iz neposredne bližine oddal več strelcev na carja. Car se je zgrudil. Takoj so začeli tudi drugi streljati in nesrečne žrtve so padale druge za drugo.

Naslednjega dne so trupla razkosali z mesaricami in sežgali na grnadi, ki so jo bili polni z bencinom.

Besedovski zaključuje:

»To priznanje je bilo grozotno... Vsi sem toliko bral o »heroicnem boju ruskih revolucionarjev« proti carstvu... kako oddaljeno je bilo vse tisto od tega! Takšne zločine počenja samo najpoddnejši zločinci, strahopetci in zloglasni morilci — in pred vsem umor nedolžnih otrok! Vprašam, ali more zgodovina oprostiti takšen umor?«

Italijanska asimilacija na Južnem Tirolskem

Novi Druzov most v Boznu s savjskimi orli in fašističnimi zveznjki, ki naj bi opominjali prebivalce na italijansko posest nemškega Bozna.

Privid

Ena izmed čudnih zgod.

Moj stari oče je bil mizar. Umrl je nenadoma. Menda ga je zadela kap pri večerji. Prav tisti čas sta se napotila k njemu oba cerkvena ključarja, da bi napravili nekaj novih klopi za cerkev. Blizu naše hiše sta srečala čokatega možakarja, ki ni odzval na njun pozdrav.

»Kaj ni bil ta človek v burmuzu Košmeri?« se je zavzel ključar Valaj. »Tudi meni se je zdelo. Toda, če bi res bil on, bi ne bil tih na: Dober večer!« je pripomnil Korun.

Ko sta pa stopila v hišo in sta videla, kako so Košmerka ribali z jesihom, sta se zgrozila: »Privid sva imela.«

Se kot dete sem šlihal to zgodbo, vendar je nisem mogel nikoli verjeti, kakor tudi nebroj drugih sličnih »spominov« nisem jemal za resnico. Pred leti se mi je pa pripetilo nekaj podobnega, česar si vsa ta leta nisem mogel pojasniti in mi še danes prihaja pogostoma v spomin naslednja čudna zgodba.

Lep poletni dan je bil takrat. Ljudje so pridno spravljali seno. Tudi jaz sem jo mahnil s koso na rami na njivo tam za Matjačem, da pokosim vagan (ogon) lucerne, ki se je pravkar spuščala v cvet. Na Cajnjarjevem dvorišču je pela cirkularka. Tona Petrin je ročno pritiskal suha polena na nevidne zobe stroja, da je vidoma rasel kup krljev ob strani. Seveda niste vsi poznali Toneta Petrina. V mladosti je bil žagar, pozneje rudar, dokler ga ni pod-

sulo in se je moral ozreti za lažjim kruhom. Sestro sta pričela trgovino in sta si pozidala lep dom.

»Gre dobro?« ga govorim mimogrede.

»Kakor repa se reže,« se je povaljal in se spet zopet v delo. Tak posel zahteva pač vsa pozornost.

Že kakšno uro sem se pozabaval po nji. Svist ostre kose in zategli kriki cirkularke so se spajali v nekaj omenen takt. Roke zamahavajo same, noge lezejo počasi za njimi. Oke gleda padajoče bilke detelje in pazi, da se kosa izogne kamenju, ki leži belo, kakor kokošja jajca raztreseno, po njivi, kamor ga je narij krt in ga je nategnila zima iz ruše. Slednja misel v možganih počiva. Za možgane je košnja kakor osvetožujoča kosa za izmučeno telo.

Tedaj pa vidim različno prav s telesnimi očmi, še danes se spominjam, da ni bila le misel, tale prizor.

Sredi zelenja detelje stoji pred menoj cirkularka, nad njo se sklanja Petrin. Poleg kup krljev in voz s poleni, na katerem stoji mlada dekla in podaja Tonetu polena. Kar Tone nenadoma spusti poleno in dvigne desnico, ki je bila odrezana v zapetu, da je brizgala kri v silnem curku v zrak.

Kakor odvrenel sem strmel nekaj trenutkov v ta prizor, nakar sem se sunkoma obrnil, bil sem namreč obrnjen s hrbtom proti Petrinu, oddaljenem od mene kakšnih tri sto metrov. Višel sem ga, kako se je v enakomernem taktu priklanjal nad polico žago.

Na mah sem se bil streznil. Ko sem se

GOSPODARSTVO

Trošarinjenje vina za domačo porabo

Da se nekoliko ublaži vinski kriza, ki že tretje leto vedno bolj tlači vinogradnika, je vlada dovolila izjemne olajšave glede prodaje in zatrošarinjenja vinskega mošta in vina za domačo porabo. Največjo pažnjo so letošnje jesei posvetili prodaji grozdja ne samo namiznega, marveč tudi v svrhu predelave v mošt, odnosno v vino za domačo potrošnjo.

Do 20. novembra nabavljeni in na dom prepeljani letošnji vinski mošt (letošnje vino) je prost vsakršne državne in tudi banovinske trošarine, ki znaša skupno 1.50 Din za liter. Ne velja pa ta oprostitve za obične naklade ali užitnine, čeprav si mošt ali vino nabavi privatnik za svojo potrebo.

Po 20. novembru nabavljeno vino za domačo potrošnjo je seveda še podvrženo, enako kakor pri gostilniških in drugih prodajalcih na drobno, celotni trošarini, to je državi, banovinski in občinski, ki znaša n. pr. v Ljubljani skupaj 3 Din za liter, torej več kakor znaša v mnogih primerih skupna cena. Privatne stranke (kakor tudi vinogradniki, ki stanujejo izven občine, kjer je vinograd) so za vino, ki so ga preskrbele do 20. t. m. in ga rabijo izključno za domačo porabo, oproščene tudi po 20. novembru vsake državne in banovinske trošarine, seveda če določeno vino ali del tega vina ne oddajo kakim drugim stranki in če na katerikoli način ne kršijo trošarinskih predpisov.

Seveda je po trošarinskem pravilniku količina vina, ki jo sme imeti posameznik za domačo porabo, omejena, in sicer za družino 2 do 4 odraslih preko 15 let starih oseb (vsevišji tudi eventualno služničar) na 400 litrov, za družino 4-8 oseb na 600 l, za družino 8-12 oseb na 800 l in preko 12 oseb na 1000 l letno. Ako privatnik od te, za domačo porabo dovoljene pijske odprave kakor koli množino drugim osebam, izgubi trošarinsko ugodnost, ter se še z globa kaznuje, ker se smatra tako početje za tihotapstvo.

Vinogradniki so seveda glede potrošnje v lastni vinogradski kleti ne stavijo nikake meje. Drugače pa je, če vinogradnik biva v drugi občini. V tem primeru sme prepeljati mošt lastnega pridelka na dom neomejeno, vino po 20. novembru pa le do 200 litrov mesečno; to prepeljavo pa mora seveda sprosti naznaniti finančnim oblastvom, odnosno si mora izposlovati pismeno dovoljenje finančne kontrole. Dasi ravno je tak postopek še vedno komplikiran, je vinogradnikom, ki stanujejo v drugih občinah (mestih), dana ugodnost, da se že takoj po trgatvi preskrbijo z zadostno količino nezatrošarinjene pijske lastnega pridelka za vse leto. Ugodno pa se lahko do 20. t. m. preskrbijo z dovoljeno količino nezatrošarinjene pijske za vse leto tudi mestni in drugi privatniki, čeprav niso lastniki vinograde, če se ravna po opisanih trošarinskih predpisih.

Kdor se torej še ni poslužil ugodne prilike, naj se podvzda, da spravi potrebno množino še pred 20. novembrom na svojo dom, oziroma v svoj stalni bivališki kraj, kajti letošnja vina niso samo prav dobra, temveč tudi poceni. Zlasti dobri pa so mošti iz grozdja, trganege v drugi polovici oktobra. Nekateri večji posestniki na Štajerskem so trgali celo prve dni novembra.

Ker so ponekod naziranja glede oprostitve od banovinske trošarine v znesku 1 Din za liter od privatnih zalag nejasna, naj opozorimo na odredbo finančnega oddelka dravske banovine od 29. avgusta (VII št. 7982/2), po kateri se nanaša finančnim in mestnim kontrolnim organom, da po 20. novembru papišejo vse zaloge vina pri točilih in prodajalcih na drobno. O popisu privatnih zalag treh dni govora.

Dobre posledice pozne trgatve

Zadnja tri leta nadkriljuje vsak vinski letnik svojega prednika, toda letošnji letnik je dosegel osobito v kakovostnem oziru svoj vrhunec. Morda bo poteklo dolgo število let, preden bomo zopet imeli v dravski banovini kakovostno tako dobro leto, kakor letos, zato bi bilo treba letošnje kapljice očuvati tudi za pozneje. Komur gmojne razmere dopuščajo, naj z letošnjim izbranim blagom nikar ne sili preveč na trg.

Povprečno so vsebovali letošnji mošti sredi oktobra trganege grozdja 20 odst. sladkorja, kar odgovarja 12 odst. alkohola v dozorlem vinu. Sortirano, koncem oktobra in začetkom novembra v lepem vremenu trgano grozde je pa je doseglo izredno sladkobo od 27-30 odst. in v nekaterih štajerskih gorah celo do 35 odst. Ako bi taki mošti popolnoma pokopeli, bi lahko dali vino s 16 - 18 odst. odnosno z 21 odst. alkohola, torej vino izredno jakostno.

Pri taki visoki sladkorni gostoti pa mošt ne pokopijo popolnoma, marveč do razvoja kvečjem 14 - 15 odst. alkohola, ker preobilica alkohola zamori kipele kvasne glivice, t. j. ona bitja, ki pretvarjajo sladkor v alkohol in ogljikovo kislino ter v druge vinske sestavine.

Mošti s tako vsebino sladkorja kipljo počasneje od navadnih, malomodrostnih moštov in ko dosežejo prekomerni odstotek alkohola, se vrenje ustavi, mošt se prične sam čistiti in se ustali vkljub precejšnji množini še nepokipelega sladkorja. Tako nastalo vino je torej prav močno, a razmeroma še sladko. V tem oziru nekako slično dalmatinskemu »Prošek« z razliko, da so slovenska vina finjšega, aromatičnega okusa.

Čeprav se taka vina navidežno popolnoma očistijo, mirujejo pa ne, tudi če zimo, ker sladkor se še vedno prav počasi in tiho razkaja. Zato sodov s tako nepopolno pokopelimi vini ne smemo niti čez zimo trdo zabiti. Spomladi, ko postane bolj gorko, se ta proces še nekoliko pospeši, osobito po pretakanju, ko se vino več ali manj skafi, a se čez nekaj tednov zopet popolnoma ustali. Čim pa tako vino popolnoma dozori, t. j. da več ne kipi in da ostane tudi na traku stanovitno, torej naravnim potom po preteku par let, tvori prvovrstno buteljsko vino.

Kljub vsem tem dobrotam, je pa naš vinogradnik vendarle težko prizadet, ker zaradi splošnega kritičnega gospodarskega položaja ne more spraviti svojega pridelka v promet niti po pridelovalni ceni. Konzum v mestih vedno bolj narašča, čemur pa so velike krive razne obremenitve, deloma pa tudi ponekod prodajalčeva nevednost.

Strokovne nadaljevalne šole v novem obrtnem zakonu

Novi obrtni zakon, ki je bil proglašen v »Službenih Novinah« 9. t. m. in dobi obvezno moč 4 mesece po objavi, to je 9. marca 1932, vsebuje tudi važne določbe glede strokovnih nadaljevalnih šol.

V občinah, kjer je registriranih najmanj 50 učencev, si bo ban prizadeval, da se osnuje strokovne nadaljevalne šole, ki imajo namen, strokovno in praktično izobraziti učence. Strokovne nadaljevalne šole se morajo osnovati tudi za več občin. Vsi učenci so dolžni, da obiskujejo to šolo. V kolikor ne bi bilo drugega kritja, so občine dolžne, da vzdržujejo strokovne nadaljevalne šole. Za njihovo vzdrževanje se bo uporabljal fond za pomoč tem šolam, uporabljala pa se bo tudi pomoč, ki jo bodo odredile zbornice, obvezna udruženja in občine. V kolikor poedine občine nimajo dovoljnih sredstev za vzdrževanje teh šol, moreta minister za trgovino in industrijo in ban nuditi potrebno pomoč iz svojih kreditov.

V šolah, v katerih je iz obrtniške (odnosno tovarniške) in trgovske stroke po 40 učencev ali če je tolikšno število učencev ženskega spola, ki so obvezani da obiskujejo šole, se osnuje posebni oddelki (obrtiški, trgovski, možni in ženski oddelki). Ako je zadostno število učencev iz posebnih strok navedenega oddelka, se bodo osnovali še posebni oddelki za take stroke. Ako je v posebnih občinah nad 25, a vendar izpod 50 učencev, se osnujejo po odobrenju bana na breme občine posebni časovni strokovni kurzi (tečaji). Če osnovane strokovne nadaljevalne šole morajo nadaljevati z delom, če se število učencev začne zmanjšati in pade izpod označenega števila obveznikov; ukiniti pa se morejo samo, če se v času dveh zaporednih let število učencev zniža pod označeno število.

Solsko izobraževanje učencev v občinah, v katerih ni strokovnih nadaljevalnih šol ali kurzov, bo reguliral minister za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrom prosvete tako, da bodo učenci obiskovali višje narodne šole, ki obstojajo v mestih.

Strokovne nadaljevalne šole morejo snovati tudi zbornice, okrožni odbori obrtniških udruženj, obvezna udruženja, udruženja osnovana po zakonu o udruženjih, zborih in dogovorih in podjetja. Kadar se osnujejo take šole, jih njih učni načrt se sklada z učnim načrtom občinske strokovne nadaljevalne šole, tedaj se občine lahko osvobodijo obveznosti osnovanja in nadaljnega vzdrževanja šole. V takim primeru se morajo zbornice, okrožni odbori, obvezna in neobvezna udruženja in podjetja v vsem držati navodil tega zakona. Prav tako lahko osnujejo posebne kurze (tečaje) zbornice, okrožni odbori, obvezna in neobvezna udruženja, podjetja in privatne strokovne osebe. Osnovanje teh šol in kurzov odobri po zahtevi učne zbornice ban, ki bo v okviru določil zakona odobral učne načrte.

Osnovanje strokovnih nadaljevalnih šol in kurzov na banovinski ali državni račun in prevzem teh šol pod banovinsko ali državno upravo, bo odobril ban, odnosno minister za trgovino in industrijo. V tem primeru so občine dolžne, da nudijo šolske prostore, kurivo in razsvetljavo.

Tolmačenje pojma razprodaje

Ministrstvo za trgovino in industrijo je 21. oktobra (pod št. 11/28.812 U) izdalo tolmačenje členov 12. in 14. zakona o razprodajah, ki pravi med drugim.

Pri izvajanju odredb čl. 12. zakona o razprodajah se opaja v praksi neenako poslovanje. Nekatera oblastva dovoljujejo v okviru teh odredb objavljanje inventurnih, oksijskih, sezonskih in sličnih prodaj. Zato se opozarjajo pristojna oblastva, da 1. odstavek 12. člena zakona o razprodajah prepoveduje vsako reklamo, s katero bi se v javnosti lahko ustvarilo prepričanje, da gre za razprodajo. Oglaševanje inventurne, sezonske ali oksijske prodaje, kakor vsake druge prodaje, pri kateri se navaja določen razlog za prodajo večjih partij blaga po navedeno izjemno nizkih cenah, lahko v javnosti ustvari naziranje, da se vrši razprodaja; tako oglaševanje ima tudi tak namen. To je tem bolj jasno, če upoštevamo čl. 1. zakona o razprodajah, ki smatra za razprodajo vsako postopanje, ki ima namen, da se izjemno in brzo razproda blago. Glede na gornja dejstva odreja ministrstvo za trgovino in industrijo, da morajo pristojna oblastva v vseh omenjenih primerih postopati po določbah člena 12. in 14. zakona o razprodajah. Gornje omejitve pa se ne nanašajo n. pr. če se oglašja samo znižanje cen, brez navedbe kakšnega razloga, ki bi mogel v javnosti ustvariti naziranje, da gre za razprodajo.

— Odlikovanje. Predsednik grške republike je odlikoval predsednika Zbornice za TOI v Ljubljani g. Ivana Jelčiča z redom Feliksa III. stopnje.

— Druga izdaja »Privrednega adresarja kraljevine Jugoslavije« Zavod za pospeševanje znanje trgovine pri trgovinskem ministru je prišel izbrati gradivo za II. izdajo svojega »Privrednega adresarja«. Poleg rubrik, ki so bile vnesene že v prvo izdajo (industrija, izvoz, uvoz, denarni zavodi, pomožna trgovska podjetja), bo druga izdaja izpopolnjena z novimi rubrikami, kakor obrt, trgovina po strokah, zdravilišča in letovišča, odvetniki itd. Naslovno gradivo za II. izdajo bo zavod redigiral v sodelovanju z našimi gospodarskimi zbornicami, zato je potrebno, da vse tvrdke, ki slučajno niso bile vnesene v I. izdajo adresarja in niso naknadno na to opozorile zbornice ali zavod, da dostavijo zbornici ali neposredno zavodu podatke o nazivu tvrdke po protokolarni, točni naslov, če je industrijska tvrdka, kakšne predmete proizvaja, izvaža ali uvaža in če je trgovska s kakšno trgovino se peča. Druga izdaja adresarja bo obsegala okrog 800 strani velikega formata in bo stala v predprodaji 250 Din. Za vse informacije, naročila in oglašje, se je treba obrniti na naslov: Privredni adresar kraljevine Jugoslavije, Zavod za uspeševanje splošne trgovine, Miloša Velikog 42, Beograd.

— Pojasnilo. Naproseni smo za objavo naslednjega pojasnila: Ko je »Jutro« pred dnevi objavilo odlok o imenovanju novega zastopstva pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, je bilo pri imenu gosp. Franchettija, novo imenovanega zborničnega podpredsednika, pristavljeno, da je načelnik

Obrtne zveze (mišljeno Zveze obrtnih za drug), kar pa ne odgovarja dejanskemu stanju. Gosp. novo imenovani zbornični podpredsednik je le častni načelnik Zveze obrtnih zadrug, dočim je faktični načelnik Zveze gosp. Lovro Pičman. — K temu pojasnilu pristavljamo s svoje strani, da vest o imenovanju novih članov Zbornice za TOI ni bila »Jutrovac« vest, temveč službena objava kr. banske uprave, sporočena listom po Agenciji Avali.

— Ponovno povišanje slatega sklada Francoske banke. Najnovejša stanja Francoske banke izkazuje poglobljeno znatno povišanje slatega sklada za 2,9 milijarde frankov na 67,6 milijarde. Seveda pa so na drugi strani devizne rezerve nazadovale za 1,6 na 23,5 milijarde frankov. Od srede junija 1. 1929, torej v dobrih dveh letih, se je zlati sklad Francoske banke skoraj podvojil; dvignil se je za 31 milijard frankov (69 milijard Din), kakor je razvidno iz naslednje primerjave (v milijardah frankov):

konec	zlati devizi skupaj
junija 1929	36,7 25,8 62,5
decembra 1929	41,7 25,9 67,6
junija 1930	44,1 25,7 69,8
decembra 1930	53,6 26,2 79,8
junija 1931	56,4 26,4 82,8
julija	58,4 26,6 85,0
avgusta	58,6 26,1 84,7
septembra	59,8 24,5 84,3
oktobra	64,4 25,1 89,5
7. novembra	67,6 23,5 91,1

Zlate in devizne rezerve so skupaj dosegle 91 milijard frankov, kar je več kakor znaša oblok bankovcev (82,8 milijarde). Seveda pa se je oblok sam precej dvignil. Ob koncu junija pr. leta je znašal oblok bankovcev in živornih obveznosti 87,9 milijarde frankov, danes pa znaša že 113 milijard; ves oblok se je v tem času dvignil za 25 milijard, torej za znesek, ki nosi nevarnost tako zvane zlato inflacije.

— Brezposelnost se je v Nemčiji v teku oktobra zopet povečala za nadaljnjih 267.000 na 4.622.000 (lani v oktobru 3.253.000). Od konca junija, ko je bilo doseženo letošnje najnižje stanje brezposelnosti, se je število brezposelnih povečalo za 768.000, vendar pa je bilo tudi lani v isti dobi zabeleži prirastek od 617.000. — V Češkoslovaški se je v oktobru število brezposelnih povečalo za 25.100 in je doseglo 253.500 nasproti 122.400 pred enim letom in 34.700 pred dvema letoma. — Parški občinski svet se je te dni pečal z vprašanjem rastoče brezposelnosti. V samem Parizu je bilo ugotovljenih 150.000 brezposelnih, vrh tega pa je še okrog 500 tisoč delavcev, ki so zaposleni le 2-3 dni tedensko. Gospodarska kriza se torej močno občuti tudi v Franciji.

— Nova ureditev uvoza madžarske živine v Avstrijo. Kakor poročajo iz Dunaja, je, prišlo pri pogajanjih za novo ureditev uvoza madžarske živine v Avstrijo do sporazuma med zastopnikom avstrijske vlade, ki se mudi v Budimpešti in madžarsko vado. Ta sporazum bo urejal v obliki dodatka k trgovinski pogodbi. Madžarski se zajame, da dosedanj letni kontingent, ki je določen v trgovinski pogodbi, glede na uveljavljenje zakona o prometu za živino v Avstriji, ki veže tudi dovolj zozemske živine na trg na dovoljenje centralnega urada za promet z živino, pa se ta letni kontingent ne bo odel izkoristiti v obliki fiksnih tedenskih kontingentov, temveč bo avstrijsko kmetijsko ministarstvo po potrebi druga odobrilo za vsak teden poseben kontingent.

— Dobave. Splošni oddelki direktorije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 55.000 pol konceptnega papirja, 74 pol rjavega kartona in 11.000 pol finega knjižnega papirja 40 do 20. t. m. glede dobave litografske barve, tiskarske mase in 500 pol berlinskega papirja; gradbeni oddelki pa do 20. t. m. ponudbe glede dobave 200 komadov borovih mostov in do 24. t. m. glede dobave razne železnice. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direktorija državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 9500 m motova, 10 kg blank usnja, 7 m nepremokljivega platna in 40 m lanenega platna. Direktorija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 100 kg vijakov z maticami. Direktorija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 100 plošč črne pločevine in 900 kg vijakov. Direktorija državnega rudnika Kreka sprejema do 3. decembra ponudbe glede dobave azbestnega materiala. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Položaj na naših borzah

14. novembra. Na Ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet za malenkost večji kakor zadnji teden; znašal je 14,7 milijona Din, nasproti 12,1, 15,4, 15,1, in 12,5 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Tečaj deviz se v teku tedna niso bistveno spremenili. Deviza London je nekoliko bolj popuščala, deviza Newyork pa se je po zadnji oslabilosti zopet okrepila. Dinar se je v Curlihu pod vtisom nedeljskih volitev dvignil od 9,05 na 9,10, vendar je navzile temu tečaj devize Curliha na naših borzah, ki odgovarja paritetu 9,08, ostal nadalje nespremenjen. V petek je notacija v Curlihu nazadovala o to paritetu in je znašala 9,08, danes pa notira dinar zopet 9,10, torej nad paritetom naših tečajev.

Na zagrebški efektnejem tržišču je bila tendenca v Volni škodi ves teden zelo mirna. Sredi tedna se je Volja škoda okrepila na 284 in se je po tem tečaju tudi trgovala, kasneje pa je zopet nazadovala na 275-276 kakor je notirala zadnji teden. Dolarški papirji so ostali nadalje razmeroma čvrsti; zadnje dni pa so se tečaji ponovno dvignili, in sicer zaradi uvedbe stroge kontrole nad prometom obveznic državnih inozemskih posojil. Na večerajšnjem borznem sestanku ni bilo v 8 odstotnem Blairovem posojilu blaga čepod 70, v 7 odstotnem Blairovem posojilu pa izpod 63.

Devise. Carli. Beograd 9,10. Pariz 20,115, London 19,25, Newyork 51,35, Bruselj 71,40, Milan 26,40, Madrid 44,20, Amsterdam 206,15, Berlin 121,70, Dunaj 71,50, Stockholm 109,50, Oslo 107,50, København 109,50, Sofija 3,72, Praga 15,19, Varšava 57,50, Budimpešta 90,025, Bukarešta 3,07.

Žitni trg

+ Chicago (14. t. m.) Začetni tečaj. Pšenica: za december 58,76, za marec 61,50, za maj 63,75, za julij 63,50; koruza: za december 42, za marec 44,875, za maj 46,875; riž: za marec 58,25; oves: za december 25,875, za maj 28,375.

+ Winnipeg (14. t. m.) Začetni tečaj. Pšenica: za december 63, za maj 67,50, za julij 68.

+ Novosadska blagovna borza (14. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 30 vagonov. Oves: sremski, slavonski 130 - 132,50. Ječmen: baški, sremski, 63/64 kg 120-125. Kuruza: baška stara 102,50 - 105; baška, sremska nova za dec-jan. 67,50-72,50; za mare-maj 84-86; gornjebaška stara 95 do 97,50; južnobanatska stara 90-92,50; sremska stara, okolica Indija 102,50 - 105; okolica Sid 102 - 107; baška sušena 83 - 84; sremska sušena 83-85; banatska sušena 78 do 80. Moka: baška in banatska postaja 305 - 315; 360-380; 320-340-360; 350-385-315; 360-255-265; 370-190-200; 380-122,50-127,50.

+ Budimpeštanska termalna borza (14. t. m.) Tendence neenotna; promet srednji. Pšenica: za december 10,61 - 10,63, za marec 11,63 - 11,65; riž: za december 12,70-12,80, za marec 13,56 - 13,57; koruza: za maj 13,98 - 14.

Sport

Nogometni derby drugega razreda

Danes se odigra odločilna tekma v ljubljanskem II. razredu med SK Korotanom in NSK Sparto. Oba kluba sta se dobro pripravila na to srečanje, ker zmagovalce bo prvak v jesenski sezoni.

Moštvo Korotana, katerega tvorijo mladi, tehnično zelo dobri igralci, je znano po svoji lepi in fair igri, dočim pa je moštvo Sparte sestavljeno s starejšimi in bolj rutiniranimi igralci, tako da je težko preokovati, kdo bo zmagal.

Tekma se odigra na igrišču Primorja ob 13.30.

Na igrišču Hermesa se bosta vršili naslednji tekmi:

ob 13.30 Jadran : Ilirija II.

ob 15. Hermes : Grafika.

Tekma Ilirija : Primorje odgodena

Zaradi izredno slabega vremena zadnjih dni sta se kluba dogovorila, da prijateljsko tekmo, ki bi se morala odigrati danes, odloži. Tako je zaenkrat zopet onemogočeno našemu občinstvu, da bi prisostvovalo lepi in zanimivi borbi.

RAZPIS

teka »Ujedinjenja« za Vahtarjev pokal, ki ga priredi I. SK Maribor dne 1. decembra t. l. sklozi mesto Maribor pod pokroviteljstvom g. komandanta mesta.

Start ob 11. uri; proga Ljudski vrt (Igrišče I. SKM). Korosčeva ulica-Malostrova ul. Kolodvorska ul.-Aleksandrova cesta-člji Trg Srobove, skupna dolžina proge cca. 2200 m. Pravico do udeležbe imajo člani vseh klubov v območju J. L. A. S. verificirani in neverificirani, kakor tudi dijaki, vo. ki in ostali sportniki slovenske narodnosti. Tekmuj se po pravilih J. L. A. S.

Pokal brani g. Herić Josip (SK Željeznikar). Pokal je preložen in preide v stalno posest po trikratnih zaporednih ali petkratnih zmagah v presledkih. Pet ostalih plasiranih tekmovalcev prejme spominska darila.

Jurija: vodja teka g. Evgen Bergant, vrhovni sodnik g. Vlado Venuti, zapiskar g. Danilo Vahtar, sodniki in časomerilci gg. Vesnaver, Bekar, Fišer, Marušig, Smerdelj in Šef.

Prijave brez prijavnine je nasloviti do 30. novembra t. l. na g. Danila Vahtarja, Maribor, Gosposka ulica 37.

Službene iz LNP. Zaradi nenadne zadržanosti g. Grošlja vrši službo službojočega odbornika LNP pri današnjih prvenstvenih tekmah Sparta : Korotan in Svoboda II. : Slovan na igrišču Primorja g. Grzetič. — Tajnik II.

Nogometni program na igrišču Primorja. Ob 13.30 po prvenstveni tekmi Korotan : Sparta, ki bo dala jesenskoga prvaka II. razreda. Ob 15. po prvenstveni tekmi Svoboda II. : Slovan. Slovan bo nastopil v običajni postavi, s katero je odigral dosedanje prvenstvene tekme. Svoboda pa bo svojo rezervo ojačila z nekaj igralci I. moštv.

TSK Slovan (nogom. sekcija). Za prvenstveno tekmo s Svobodo morajo biti na igrišču Primorja ob 14. Lipovek I. II. Marchiotti I. II. Grm. Schlegl, Volkar, Dolfi, Lumar, Globelnik, Thuma, Vidic, Rögel. Stranski sodnik: Legat; reditelji Srebotnjak, Globelnik, Znidarič.

2SK Hermes (nogom. sekcija). Danes ob 14. v garderobi Frankopanska 26: Mikuš, Serbec, Prešern, Glavič, Klančnik, Košenina, Kos, Skrajnar, Zupančič, Fluhar, Mokorel, Kariz, Lošič, Daneu, Sterle, Lorbec. V primeru levega vremena se vrši dopolne trening tekma ob 9.30 med B in C teamom. Vabijo se Notar, Sočan, Ložar M., Martinček.

SK Jadran. Za današnje prvenstveno tekmo z Ilirijo II. naj bodo naslednji igralci točno ob 12.30 na igrišču SK Ilirije: Logar I., Logar II., Bracar, Sandi, Kos, Kotar, Zajc, Kern, Zadel, Benedetič, Zor, Dubravc. Rezerva Sušteršič I.

NSK Sparta. Danes ob 13.30 naj se javijo na igrišču Primorja: Humer, Otič, Novak III., Vlaj, Janec, Podobnik, Čemažar, Grabrijan, Volfart, Vrhovec I. in II. rez. Klančar, reditelji Kahne, Kukovca, Petrovič. Točno!

Gozdni tek SK Ilirije je zaradi slabega vremena preložen na prihodnjo nedeljo.

Hazenska sekcija Ilirije ima jutri od 18. dalje trening v dvorani. Udeležba je za vse igralce obvezna. Pri treningu je poravnati vso zaostalo članarino.

Ping-pong ure TKD Atene se bodo vršile v najkrajšem času v Unionu, ako se javi dosti interesov. Prisrček za tri mesece, dvakrat tedensko 150 Din. Na vsako uro se želi vsaj 8 igralcev. Prijave sprejema pisarna Atene. Kreditna banka.

Kuharski weekend tečaj za mladino, sportnike (deklice in dečke) otvori v prihodnjih dneh prehranjevalni odsek Atene v Prečni ulici št. 2, Solska kuhinja. Učenci si skuhalo večerjo, katero skupno pojedo in plačajo samo efektivne stroške za isto. Prijave sprejema vodstvo kuhinje vsak delavnik dopoldne in pisarna Atene Dunajska c. 1 a-II.

Smučarski klub Ljubljana obvešča vse članstvo, da ima pravico do polovične vožnje na državnih železnih v skupinah po 6 oseb. Voljajo svezane legitimacije, ki pa morajo biti noddlašne. Za nove legitimacije je potrebna slika 6 krat 6 cm, ter 10 Din. Podaljšanje stane 5 Din. Ugodnost

polovične vožnje imajo pa samo oni člani, ki so poravnali članarino. Vsi, ki želijo legitimacije, naj se obrnejo na našega odbornika g. Kurnerja Oskarja v trgovini Gorec na Dunajski cesti št. 1. Tam se sprejemajo tudi novi člani. Vse članice in tudi ostale naklonjene smučarje prosimo, da klubu podarijo staro opremo (predvsem smuči), ki je sami ne bi več rabili. Opremo bomo razdelili med revno šolsko mladino, ki si opreme ne more nabaviti sama.

Danes ob 14. naj bodo na igrišču ASK Primorja naslednji igralci: Zupančič, Novak, Kobal, Potratro, Stupica I., Zagar, Mekina, Trobešek, Bezan, Strojmar, Stupica II., Pungertar, Brumen; reditelji: Kobal, Pipan, Čepar. Začetek ob 15. Reditelji morajo biti ob 13. na igrišču 2SK Hermesa.

Sportni drobci

Norveški smučarji in drsalci, ki se bodo udeležili zimskih olimpijade, bodo zapustili Bremen že 29. decembra.

Za boljše spoznavanje japonske lahke atletike prinašamo rezultate, ki se jih doseglji pri nedavnem državnem prvenstvu. 100 m Joshioka 10,7; 200 m Anno 22,3; 400 m Nishi 50,2; 800 m Ameshika 1,58,6; 1.500 m Hamada 4,10,4; 10.000 m Tando 32 minut 4 desetinke; maraton: Shiwa 2 uri 34,04,4; 110 m lese Foujita 15,2; 400 m lese Muguti 56; daljava, Nambu 7,51 m; višina Kimura 1,94; kroglja Takata 14,30 m; disk Nahashi 43,76 m; kopje Sunayoshi 61,08 m. Kakor vidimo, so v sprintu še precej dobri, dočim pa v srednjih proгах zaradi majhne postavne ne morejo doseči boljših časov. Presenetljivo dober je spet maraton. Zelo dobri so tudi v skokih, dočim jim postava pri metih ne dopusti boljših rezultatov. Kakor pri tekih mar

Iz življenja in sveta

Francoska proslava obletnice premirja

Ob enominutnem molku... Pred grobom neznane ženske v Parizu se klanjajo zastave v prisotnosti predsednika republike, predsednikov poslanske zbornice in senata ter članov vlade

V najsamotnejšem koncu sveta

Admiral Byrd poroča o doživljajih svoje ekspedicije na južnem tečaju

Admiral Byrd, vodja ameriške letalske ekspedicije na južni tečaj, je izdal novo knjigo o tej ekspediciji pod naslovom: »Letalci nad šesto celino sveta.« Iz te knjige posnemamo naslednji zanimivi odlomek:

Mnogo zabave, pa tudi mnogo jeze so nam prirejali mladi psi, ki so prosto tekali po taborišču in se hranili z grizljaji, ki smo jim jih metali pod zobe. Prenašali so najnižje mrzlotne stopinje, ne da bi jim škodovalo. Paica Amy je nekoč vrgla pet mladičev, ko je kazal toploter 55 stopinj pod ničlo. Goodale jim je podložil slame, ki pa je bila vedno vlažna zaradi njihovega dihanja. Da bi jim bilo toplejše, jih je Goodale vzel v svojo koč, od koder pa jih je odnesla samica ob prvi priliki. Ko je pozneje poskušal, da jih odvadi z ovsnim zdrobom, so tega prezirali in so rajši začeli kar z zmiznjenim tujnovim mesom. Nekoliko tednov pozneje so se že pridružili divji tolpi svoje vrste in so dorasli za največje in najmočnejše eksemplare. Pri vsem tem so ostali prijazna bitja. Če sem se šel in sem zavpil »Halo!« — so pritekli in me spremljali do zaliva.

Poleg dela nam je krajšala čas igra, celo poker, čeprav je izgubil denar vsakršno vrednost. Nikomur ni padlo na um, da bi igral za denar. Nadomestilo so ga velikokrat dragocenejše cigarete. Ko so proti koncu zime tobačne zaloge pohajale, so igralci dobivali divje obraze, kakor da gre za Morganove milijone. Nazadnje so dobili, ki razdelili svoj plen, da se je mogla igra nadaljevati. Tudi bridge je bil zelo priljubljen.

Telovadna »divorana«, globoka smežnja jama s streho iz jadrnine, je merila kakšnih 7 m². Do deset rednih obiskovalcev si je tu dnevno urilo mišice, ne da bi se bali mraza 45 stopinj pod ničlo. Vsek teden sta imela Strom in Bakchen svoj boksarski match.

Ko je postal sprejem proti pomladi bolj šil, je Masonu in Petersenu uspela zveza s postajami v Wellingtonu, Pittsburgu in Shenectadyju. Prenos je bil večinoma izborn. Tu in tam so bile hude ozračne motnje. V sobotah smo ob določenih uri poslušali program, ki je bil prirejen nalašč za nas. Pri vsej hvalečnosti za dobri namen moram pripomniti, da so naši ljudje sprejemali gniljivo pomaziljene nagovore z mučnimi občutki. Takšne stvari ne spadata v robati jezi led.

Ob nedeljah sta Rucker in Van der Beer predvajala filme. Spominjam se jih z me-

šanini občutki. Prijaznega darovatelja teh filmov, neko uradno mesto, je vodila po priliki ljubezen do starinskega. Za srečo je bil vmes tudi nikoli zastarajoči Charlie Chaplin, ki se ga ni mogel nihče med nami dovolj nagledati. Včasih so manjkali najbolj glavni in najbolj razburiljivi prizori. Predvajalca sta jih nadomestila hitro s kakšnim drugim odlomkom, kar je vodilo do najbolj neverjetnih zapletkov usod. Dostojnostna pravila za gledalce tu niso imela nobene veljave in prav tako strokovnjaške, kakor škandalne opazke našega

Počatitev spomina vojnih žrtev

Spomenik padlim v Londonu, pred katerim so se na dan obletnice premirja (11. t. m.) zbrali najrazličnejši predstavniki angleških oblasti s člani kraljeve rodbine, da počaste žrtve svetovne vojne. Istočasno je vladal po vsej Angliji dveminutni molk

Mac Donald v uniformi

Velikega banketa v londonski Guildhalli na čast novemu londonskemu županu se je udeležil tudi ministrski predsednik Mac Donald v tradicionalni uniformi. Ob njem stari in novi londonski župan

zdravnika so skrbele trajno za smeh.

Dvakrat na teden so na Antarktičnem vseučilišču imeli učeni glavni petelin predavanja o znanstvenih nalogah ekspedicije. Dr. Gould je govoril o geologiji, Mc Kinley o posnetkih v zraku, Ynne o letanju, Mason in Hanson pa o brezžičnih prenosih.

V upravnih hiši je igral gramofon skoraj neprestano jazzovske plošče ali klasične kose. Oboje je imelo svoje poslušalce. Vsakih toliko dni sta prišla Span Gould ali Bursay in si izbrala svojo najljubšo ploščo, ki sta jo ponavljala brez konca. »Zvono iz Sv. Marije« ne bom tako zlahka pozabil. Ker je bila moja delovna miza zraven, sem imel občutke obupnega ubežnika, ki si zaman prizadeva utesiti znozelemu pevcu.

Preko oceana in ledovja je prihajala civilizacija do nas. Marsikdo je stal ob zvočniku, ko je Vaughan zvedel za smrt svojega brata. Nekdo je hotel prekiniti sprejem, a je bilo prepozno. Celo borzni polom smo občutili v Mali Ameriki (Byrdov taborišču ob južnem tečaju). Smith, ki smo ga imenovali mojstra južnih finančnikov, je čul, kako so padale akcije in se je krčevito trudil, da bi počul svojega zastopnika. Mrke in žalostne so bile noči, kadar Masonu ali Petersenu ni uspelo, da bi ujela kurze. Sprejemali smo dnevno tudi poročila nekega newyorškega lista.

Če so vse druge zabave odpovedale, je pomagal »Pestri oder«, ki je z močjo nadomestoval, kar je manjkalo lepoti. Crockett, Goodale, Fenry in Bubier so nastopili kot zbor; oblečeni v krila iz serviet in z lasuljami iz zadnjega predvaja, so kazali voleno in nič preveč čisto spodnje perilo. Humor brez rdečega svinčnika se ni ustrašil ničesar. Da-li so bile predstave kdaj drugod sprejete s takšno razposajenostjo in hvalečnostjo kakor na najglobljem jugu, bi dvomil. Posebnosti tovarišev in dogodki v Mali Ameriki so rabili kot tarča dovipom. Samo ob sebi umevno, da smo uganjali potegavščine, kjer smo mogli. Kmalu po prihodu se je odprla ledena razpoka nedaleč od hiš, ki sta se ji pridružili še ena na vzhodu, druga na zapadu, tako da je bilo videti, kakor da bomo izrezani iz ledene celote. Mnogi so menili, da smo na premikajočem se ledeniku, ki razpada končno v plavajoče otoke. Nekega jutra ob 4. in pri 40 stop. mraza je Demas nenadoma zavpil: »Ledena pregrada se lomi!« Tisti, ki so vstali najbolj pozno, so bili prvi na nogah. Previdnejši so segli po oblekah, a večina ni segla nikamor, temveč je silila k vratom. Hanson je hitro zgrabil nosljivo radioaparaturu in orodje, da bi mogel zvati na pomoč. Zunanaj je bilo vse tiho in nespremenjeno. Šklepetajoč z zobmi od mraza in besni smo zlezli v postelje. Demas ni tri noči zatislil očesa, ker se je bal osvete.

Božansko je bilo tudi, kadar je Russell Owen imel nočno stražo. Ko je ogenj v kuhinji ugasnil, so se splazili nekateri iz norveške hiše sem in privezali vrečo za premog nad dimnik. Zjutraj so se skrili na hodniku, da bi opazovali Russella, kako neti ogenj. Bilo je peklensko mrzlo. Drgetajoč je stal ob ognjišču, cepil drva, jih tlačil noter in prižgal žveplenko. Najprej je zaprasketal vesel ogenj. Potem pa se je začelo grozovito kaditi. Težki oblaki so splavali od stropa, potem pa so se spustili kakor zastor navzdol. Možje v najvišjih kotah so se zbudili in pljuvali na pretege, oni v nižjih kotah so jim sledili. Kletvice in najbolj neprijazni nasveti so deževali na nesrečnega nočnega stražarja, ki je poskušal s trmasto petjo vse mogoče. Pa ni hotela vleči. Možje z močno voljo so plnili s posteljo, da bi pomagali. Med tem so priduževali zlikovci ob vratih in se božansko zabavali nad ropotom obupa v notranjosti. Že je hotelo vse iz sobe, ko je iskra zažgala vrečo in se je vse uravnalo. Prisrge za maščevanje so zaključile za deva.

Smuk!

Smučarske drese kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najcenejeje tvrdka

Drago Schwab, Ljubljana

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe za leto 1931?

Švedski Klondyke

Iskalci zlata ob polarnem krogu — Največji evropski rudnik zlata

Sredi močvar in pragozdov severne Švedske je zrastle na kraju, kjer ni bilo še pred petimi leti skoraj žive duše, svojevrstno mesto s stotinami lesenih hišic in mogočnimi vrtnimi stolpi. To je Boliden, najbogatejši zlati rudnik v Evropi. Seveda, kdor bi pričakoval, da bo, stikajoč po tej zemlji, mahoma zadel ob kepo zlata, ki bi pomenila njegovo srečo, ta bi se hudo zmotil. Zlata tukaj ne kopljejo v tej obliki, temveč ga morajo pridobivati kot primes nekega žveplena kršca, ki vsebuje poleg žvepla v glavnem arzen. Treba je cele tone te rude, da pridobijo 17 g zlata in 70 g srebra, poleg tega še nekaj večjo količino bakra. Ta čas nakopljejo letno 8500 kg zlata kovine, kar predstavlja vrednost kakšnih 300 milijonov dinarjev.

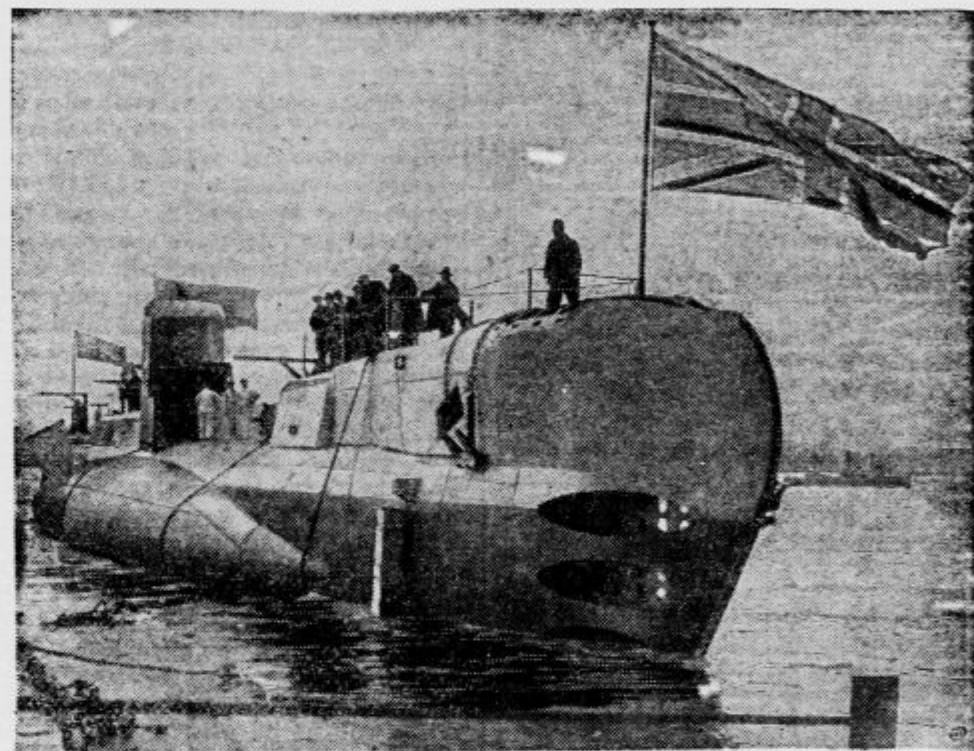
Za tisoč del te vsote je pred mnogimi leti kupila vdova Margareta Lundbergova zemljišče, pod katerim je ležalo 11.000 m² zlata rude. Neki kmet je zadel pri oranju na čuden kos rude, ki ga je pokazal veliko let pozneje nekemu učenjaku. To je bil začetek švedskega Klondyke.

Treba je bilo prej pa še mnogo let težkega znanstvenega dela, meritev, vrtnanj in podobnega, da so ugotovili obseg zlatega ozemlja in njegovo donosnost. Samo vrtnaj so izvršili več sto v skupni dolžini 20.000 m.

Doslej so kopali rudo v globini, ker so jo pa med tem razkrili, se bo delo kmalu pričelo na dnevnem kopu. Odnesti so morali milijon kubičnih metrov zemlje. Zgradili so že specialno topilnico in v nekoliko letih se bo produkcija počela vrtila.

Švedski Klondyke je zrastle prav tako brzo kakor zlatokopna mesta na Aljaški in v Afriki, samo da je bil že od vsega početka trezno zamišljen, urejen po vseh predpisih, z javnimi vrtovi, šolami, cerkvami, higijenski napravami itd. Le pred pričetkom pravega dela je bilo nekaj romantičnega vrvenja in bližnja vas Strömfors je dočakala dobo pravičnega razcveta, ki se je pa takoj nehala, ko se je poleg rudnika ustanovilo mesto Boliden. Doslej pa ni v Bolidenu še nihče postal milijonar...

Ogromna podmornica

V Chatamu so spustili v morje najnovejšo angleško podmornico »Mečarico«

Čuden otroški blagoslov

Ameriški trgovec Frederick Smith je bil oče osmih otrok, pred kratkim pa ga je žena obdarovala še s trojčki. V znanstvenem svetu je to zbudilo veliko pozornost, kajti žena je stela že 42 let. Smith se je nad novim darom samo jezil. Sedaj pa se je izkazalo, da sploh ni oče teh 11 otrok, temveč da si jih je žena, ki jih sama ni mogla imeti, priskrbel na skrivaj iz najdenišnice. Povedala mu je, da je to storila, ker so ji otroci edino veselje na svetu in si druge »zabave« tudi res ne privoščil.

Smith pa je bil seveda mnenja, da morajo otroci, ki niso njegovi, iz hiše. Vendar ima žena toliko vpliva nanj, da je pristal na to, da grede »trojčki«, ostalih osem otrok bo posinovil in mir se bo povrnil znova v njegovo hišo.

Rasmussenov povratek

Znani danski raziskovalec Groenlanda Knud Rasmussen se je vrnil s svojega potovanja po vzhodnem Groenlandu, kjer je odkril važne arheološke predmete. Med drugim je našel bivaljske prve prebivalcev Groenlanda v 10. stoletju. Slika kaže Rasmussenov povratek v Kodan, kjer ga pozdravlja danski princ Knud, drugi kraljev sin

Poglavar korziških banditov

Spada, o čigar roparski romantiki smo obširno poročali

Poroka pravilničnega princa

Prince Azam Djah, sin hajdarabadskega nizama (cesarja) in njegova nevesta princeza Duru Shevar, hči zadnjega kalifa Abdula Medžida

Zastrupljeni blazniki

V bratislavski norišnici je zdravnik tedaj na treh pacientih, ki so zboleli, luminala. Pacienti so zaspali in se niso zbudili več. Preiskava je dognala, da injicirana tekočina ni bila luminal, temveč morfin in da se je bila zgodila usodna zamena za v lekarni, ki jo je dobavila.

Zora voda

proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača
sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseda pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si-guren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radičeva (Duga) ul. 32.

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Iz uredniškega koša

Grad. V nekem časniku smo brali: »Pred kratkim je padel delavec, ki je bil zaposlen pri popravilih naše cerkve, s ogrodka v njeni notranjosti in se je smrtno nevarno poškodoval. Sploh se za olepšanje naše lepe cerkve v njeni notranjosti mnogo dela.«

Vsak dan ena

V kavnici
»Gospod plačlini! Kava diši po bencinu!«
»No, potem pa imata čaj. Naša kava diši po petroleju.«

NAŠI KRAJI V NARODNEM TABORU

Uspeh v Kranju in okolici

O poteku volitev v Kranju in okolici je »Jutro« kot kratko že poročalo. Da je mesto Kranj kot trdnjava državnosti in narodne zavesti prednjačilo z 90% udeležbo volilnih upravičencev je uspeh, ki nadkrijuje vsa naša mesta. Kranj se pa ni briga samo zase, ampak je predvsem s pomočjo svojega odličnega kandidata, g. poslanca župnika Janka Barleta in poštvalnih posameznikov oznanjal idejo državnega edinstva in narod. Slove ter geslo reda in dela v vsej okolici, kateri je bil na številnih shodih in sestankih razložen manifestacijski značaj. Odziv volilnih upravičencev je zaradi tega nadkrilil najoptimističnejša pričakovanja. Ni moremo se baviti z uspehom vsakega volišča posebej, vendar pa je treba omeniti nekaj posebnosti. Na volišču v Trbojah so zavedni volilci s 60% udeležbo dokazali, da jim je blagor države več kakor obzira na domačina bivšega narodnega poslanca g. Brodarja, ter so s tem odobrili njegovo nesmiselno abstinenčno politiko. Posebno močan je bil pritisk nasprotnikov državnega edinstva in složenega dela v občini Naklo, kjer so zapeljivci naredili delati skrajno previdno in prikrito; jasen odgovor, da volilci odklanjajo zabavljajo in nezrelo politiko takih elementov, je bila 50% udeležba. Za vzgled naj služi vsem obmejna občina Jezersko, kjer je manifestiralo za dosedanje politiko reda in dela 92% volilnih upravičencev. Najhujši je bil teror abstinenčnih zapeljivcev v občini Cerklje, a tudi ta se je častno odrezala.

Veststoglavna množica je v Kranju po 18. uri pričakovala pred mestnim županstvom izida volitev, ki ga je raz balkona mestne hiše razglasil g. župan Ciril Pirc, po čegar zanosnem in državne misli in ljubezni prepojenem govoru je množica navdušeno vzdikala kralju in domovini.

Sreski akcijski odbor v Kranju nas naproša, da se na tem mestu zahvalimo vsem posameznikom, posebno še zavednim Sokolom in gasilcem, ki so delali za najlepši uspeh volitev ter pomagali pri vzdrževanju vzornega reda.

Sedaj pa čvrsto na delo za dobrobit naše ljubljene Jugoslavije!

Prvo pravo volilno navdušenje

Toliko volitev smo že imeli, ali v Smartnem pod Šmarno goro še nobene volitve niso privabile na volišče toliko občanov, kakor so jih sedanje. Volilo je 70 odst. volilnih upravičencev, kar je prvič v tej občini. Ta volilna udeležba je pomembna še posebno zaradi tega, ker so nasprotniki volitev v svojem sebičnem pohlepu iz nekdajnje strankarske dobe podvzeli vse sile, da bi ljudi odvrgli od volitev. Uspeha pa, kakor se vidi, niso imeli. Najbolj se je odrezala vsa Tacen, rojstni kraj pokojne Franje Koširjeve. Na volišče je prišlo 94 odst. svojih volilcev. Močito je glasoval tudi najstarejši občan in naprednjak 90 letni Franc Sustaršič, kar naj bo vzgled mlajši generaciji, malodušnim pa v vzpodbudo, da bodo drugje vedeli, kaj je dolžnost vsakega državljanca. Velika zavedna večina odpušča zapeljivcem v prepušljanju, da bodo prej ko slej sprevideli svoje zmote.

Višek navdušenja je bil, ko je predsednik volilnega odbora poročal o volilnih izidih ter se zahvalil volilem. Zaorile so patriotične pesmi in bilo je sploh slavnostno razpoloženje, kakršnega še ni bilo nikdar. Te volitve so občini v ponos, obenem pa jemanstvo, da je naš narod sedaj, ko je rešen strankarskih spon, na potu boljše bodočnosti.

Gorenjci v ospredju narodne fronte

Kakor vedno in povsod, so tudi pri volitvah pokazali naši vrli Gorenjci svojo ljubezen do domovine in do svojega kralja. V velikem številu so javno manifestirali za našo narodno in državno edinstvo. Obmejna občina Rateče, ki prednjači v radovoljskem srezu, je spravila na volišče 93,8% volilcev. Sedaj pa pogledajmo še nadaljnje občine, ki imajo nad 80% glasov: Kranjska gora 85,5%, Dobje 85,4%, Bled 83,6%, Gorje 82%, Srednja vas 80,9%. — Nad 70% glasov imajo: Koroška Bela 75%, Lesce 74,8% in Koprivnik 70%. — Nad 60% glasov pa jih ima cela vrsta: Breznica 67,6%, Boh. Bistrica 67,4%, Begunje 66,2%, Ribno 64,9%, Blejska Dobrava 63%, Jesenice 61,7%.

Iz navedenih volilnih rezultatov je razvidno, da so šli vrli Gorenjci složno v boj za svojo domovino. Kakor je razvidno iz prej navedenih podatkov, jih je le malo, ki so našli ostali doma, kajti upoštevati je treba, da je tudi dosti bolnih in oslabilih, ki se v tako slabem vremenu niso mogli podati na oddaljena volišča. Poleg tega pa ni kraja, kjer ni ljudi, ki se že od nekdaj ne brigajo za splošne zadeve. Onim malodušnim, ki stanujejo v bližini volišča, a niso šli volit, pa bodi povedano, da so med nami tudi ljudje, ki se ne strajojo ne truda in ne stroškov pri izpolnjevanju svojih državljanjskih dolžnosti. Bivši postajenačelnik g. Mio Prosen je prišel volit iz Ljubljane ter se je živo zanimal za organizacijo volilne agitacije. Bilo je tudi precej sivolasih starčkov, tovarniških upokojencev iz Koroške Bele, ki so šli ob tako slabem vremenu na volišče v zavesti, da je bodočnost države tudi njihova in njihovih potomcev.

Loški potok — 98 %

V občini Loški potok je znašalo število volilnih upravičencev 654, na volišču pa je oddalo svoje glasove za kandidata g. ministra Pucija 456 volilcev. V hrvaško-slovenske in bosanske šume je odpotovalo že oktobra, deloma pa prve dni novembra med drugimi tudi 168 volilcev na delo, kakor je to navadno vsako leto. Zaradi bolezni in ostarelosti pa v tako slabem vremenu ni moglo voliti 20 volilcev in tako zaznamuje občina le 10 volilcev, ki so ostali doma, kakor da bi manifestirali namstvo želje po boljši bodočnosti, po složni Jugoslaviji, za nekdajnje brezplodne strankarske razprtije.

Obnašanje občanov je bilo hvalevredno že pred volitvami in tudi dan volitev je potekel v vzornem redu in miru. Točno ob 18. je pričakovala velika množica pred občinsko hišo izid volitev. G. župan je po kratkem rodoljubnem govoru razglasil volilne rezultate, ki so bili sprejeti z velikim navdušenjem. Domači pevci so zapeli, potem pa se je množica razšla, da svojim do-

mačim razglasi časten zaključek najpomembnejšega dne v zgodovini ljubljene Jugoslavije. Močasti našop občanov kaže pot do srečnejše bodočnosti naše države.

Zavedni notranjski volilci

Pri volitvah je vsa Notranjska dokumentirala svojo jugoslovensko zavednost. Pretežna večina volilcev se je dobro zavedala, da niso to navadne volitve, temveč, da je to plebiscit za močno in srečnejšo Jugoslavijo. Navzlic veliki agitaciji za volilno abstinenco in slabemu vremenu se je preko polovice volilnih upravičencev udeležilo volitev. Vsa čast zlasti onim, ki so preko vseh groženj, naperjenih celo proti eksistenci, šli na volišče ter so s svojim glasom pripomogli k boljši bodočnosti Jugoslavije. Zavedni volilci so dokazali, da znajo pozabiti na prejšnje strankarske boje in da se zavedajo samo svojih državljanjskih dolžnosti ter da jim je na srcu samo boljša bodočnost naše uduhujene domovine. Oni, ki so ostali doma, pa so pokazali, da ne vidijo preko domačega plota in da se ne zavedajo, kako se presoja njihovo ravnanje onkraj meje.

Na čelu Notranjske je manifestiral Rak. k. kjer je glasovalo 642 volilnih upravičencev od 724 ali 89 odst. Potem sledijo Planina s 83 odst., Logatec 71 odst., Grahovo 68 odst., Ziri 67 odst. itd. Zadnje so Begunje in pa Nova vas. Na vsak način pa je Notranjska častno volila in volilna udeležba bi bila še številnejša, če ne bi bili nasprotniki uporabljali sredstev, ki jih še ni bilo v nobeni volilni borbi.

Resni in smešni iz celjske okolice

Precej se je že poročalo o poteku volitev v celjskem srezu, sedaj pa naj sledi

Enotno siromaško pravo

Država načeloma ne daje brezplačno pravne zaštite v civilnem postopanju. Kolikoli je treba vsako tožbo ali predlog, pa tudi nekatere zapisnike in vloge. Toda to principijelno pravilo ima v vseh modernih zakonodajah važno socialnopolitično izjemo, ki je vsebovana v predpisih o siromaškem pravu.

Dobrih 15 mesecev že imamo v Jugoslaviji nove enotne predpise o siromaškem pravu pri sodnih postopanjih vseh vrst. Kljub temu pa imajo sodniki in odvetniki še zelo pogosto priložnost opaziti popolno neznanje teh predpisov ne samo pri posameznih siromašnih strankah — kar se da razumeti in opravičiti — temveč tudi pri raznih organizacijah, korporacijah in celo občinskih oblastvih, ki so po zakonu v neki meri policlancne sodelovati pri ugotavljanju, komu bo pripoznati siromaško pravico in komu ne.

V današnji dobi skoro vsesplošnega ubojožanja, ko potrebuje pri iskanju sodne zaštite siromaško pravico nele kajžar in preprosti delavec, temveč poleg takozvanega nameščenceva višje vrste prav tako tudi uradnik — ne bo odveč, če si v novinah, ki so pristopne današnjemu malemu človeku bolj kot kakšni učeni sistemi, pobliže ogledamo veljavne predpise o siromaškem pravu.

Zakon z dne 9. julija 1930. (Službene Novine kraljevine Jugoslavije z dne 30. julija 1930) spremenjen z zakonom z dne 3. septembra 1931 (Službene Novine z dne 5. septembra 1931) pravi, da dobi novi jugoslovenski civilni pravdni postopnik (zakon z dne 13. julija 1929, Službene Novine z dne 3. avgusta 1929, XLIII snopič zbirke zakonov Tiskovne zadrage v Ljubljani) za vso državo obvezno moč sicer šele 1. januarja 1933., da pa dobi sedmo poglavje prvega oddelka drugega dela civilnega pravnega postopnika, ki ureja siromaško pravo, obvezno moč za vso državo z dnem, ko se razglasi uvodni zakon. Ta zakon je bil razglašen 30. julija 1930., ker smatramo oni dan za dan razglasitve zakona, ko je zakon objavljen v »Službenih Novinah« kraljevine Jugoslavije v Beogradu, ne pa morda ko izide njegov službeni slovenski prevod v »Službenem listu« kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani. Mimogrede rečeno je tudi za razlaganje in ugotavljanje pomena zakonskega predpisa merodajno le besedilo, obnarodovano v »Službenih Novinah«, ne pa ono v »Službenem listu«.

Po prejšnjih predpisih se je utegnulo pripetiti pravdni stranki, da je bila sicer oproščena plačila taks, da ji pa niso bile pripoznane ostale pravice, ki bi ji šle po § 64. avstrijskega civilnopravnega reda in ki jih navaja jugoslovenski civilnopravni postopnik v § 165. Zakon o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923 je namreč določal v členu 5. točki 6., da takse ne plačajo siromašne osebe, če dokažejo svoje siromaštvo s potrdilom pristojnega oblastva. Po tem zakonu so se smatrale za siromašne osebe (le glede plačila taks!) one osebe, ki ne plačujejo na leto več nego 10 Din neposrednega davka brez osebnega davka in doklade. Če je tedaj občina izdala potrdilo, da stranka ne plača več kot 10 Din neposrednega davka, je sodišče moralo stranko oprostiti plačevanja taks, a je še vedno po svoji uvidevnosti odločalo, jeli dovoliti stranki pravico ubogih po § 63. avstrijskega civilnopravnega reda in ji s tem pripomoči tudi k ostalim ugodnostim, ki jih navajamo nižje.

Po danes veljavnih predpisih taki ločeni primeri niso več možni. Kdor si je pridobil siromaško pravico, uživa poleg oprostitve taks tudi vse ostale v zakonu našete ugodnosti. Merodajno pa je vedno subjektivno merilo, dočim je veljalo po starem glede taks objektivno merilo. Jugoslovenski civilni pravdni postopnik namreč določa v § 164.: »Skrbno

še nekaj iz naknadnih poročil, da se bo videlo, kdo je resen in kdo smešen. Kakor nam poročajo iz Polzele, so bili tam volilni abstinenti deloma zmedeni, deloma pa tudi podivjani. Uporabljali so sredstva, ki nikakor ne spadajo v današnje dobo. Najbolj vnete si bo treba zapomniti, ne da bi se kdo hotel nad njimi zanašati, temveč samo zaradi tega, ker so s svojim početjem ob volitvah pokazali, da bi znali postati nevarni svoji mirni okolici.

Tudi v Braslovčah je podobno, neresni in smešni pa so vsi potisnjeni v kot od premoči razsodnega in zavednega ljudstva. Mirno in impozantno so nastopili volilci iz Letuša. Mnogo se jih je z vozom gasilnega društva pripeljalo na volišče in nihče se ni zmenil za protivolične letake. Častno se je volitev udeležil tudi trg ter Orla vas, Sv. Rupert in Rakovlje. V vrsti zavednih, mož in mladeničev so bili tudi sivolasi starčki in vsi so mirno in dostojanstveno manifestirali za Jugoslavijo.

V Dramljah so se smejali mlečozobim fantičem, ki so s protivoličnimi letaki rlinili celo v hribe, kamor jih drugače ne spravi še tako važno delo. Ponoči so nastavljali te papirje na okna ter jih vtičkali skozi vse mogoče špranje. Vsem tem ljudem so se Dramljičani smejali ter izkazali svojo resnost in zavednost s častno udeležbo pri volitvah, ko so oddali 151 glasov. Na volišče je prišel tudi 78 letni starček Janez Zidansek, po domače Potokški Janez. H. dil je ob dveh palicah in ko mu je službovali orožnik pojasnil, da s palicami ne sme na volišče, je odvrnil: »Jih bom pa zmag pustil, samo pomagajte mi notri, ker hočem voliti tistega gospoda, ki je bil tako priazen z menoj, ko sem bil v bolnišnici.« — Iz njih primerov domoljubja bi lahko navedli še več.

poznavanju siromaške pravice je ošlo za sodnika sicer mnogo enostavnije in komodnejše, a je utegnulo biti za stranko prav krivično. Saj pride lahko stranka, ki plačuje recimo 1000 Din neposrednega davka, pa kljub temu ne bi zmogla stroškov pravde v kakšni večji stvari. Razumljivo je tedaj, zakaj § 166 jugoslovenskega civilnopravnega postopnika ne govori nič o kakšnih davkih, temveč določa:

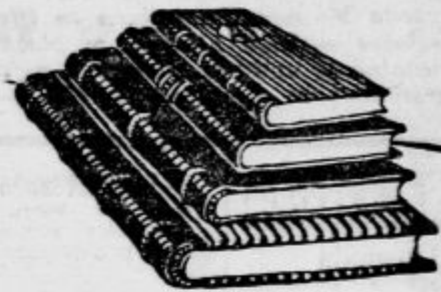
»Prošnja za pripoznavo siromaške pravice se vloži pisмено ali pa se poda na zapisnik pri pravdnem sodišču prve stopnje ali na zapisnik pri sreskem sodišču, v čigar območju ima siromašna stranka domovništvo ali stalno bivališče.

V prošnji se navede pravdna stvar, za katero je treba pripoznati siromaško pravico in priloži se ji potrdilo o imovinskih razmerah siromašne stranke. V potrdilu je treba navesti dohodek, ki jih ima stranka od svojega zaslužka ali iz drugih virov, kakor tudi osebe, ki jih mora pravdna stranka vzdrževati; razen tega je treba izrecno potrditi, da stranka ne zmore stroškov postopanja.

Za ugotovitev vseh merodajnih okoliščin pa bo seveda še vedno lahko služila tudi navedba, koliko davka plača stranka, le da ni večji ali manjši davek že sam na sebi merodajen za odločbo sodnika, ali naj pripozna siromaško pravico ali ne.

O drugih važnih vprašanjih priložnič enkrat.

Vsakovrstne trgovske knjige, strace, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke I. t. d.

studij po skrajno ugodnih cenah!

NA OBELO - - - NA JMO

Anton Janežič

LJUBLJANA Florjanska ul 14

Knjigovoznica in črtalnica trgovskih knjižic

Za kleparske mojstre pomočnike, vajence

in obrtno nadaljevalne šole pripravne strokovne risbe I. del proda: Ing. Rudolf Treo, Ljubljana, Gospodstva cesta 12, cena Din 62.—. 13873

Zahvala

vsem, ki so nam izkazali svoje sožalje, vsem, ki so nam pomagali s tolažbo, vsem, ki so počastili s svojo navzočnostjo poslednjo pot pokojnega, predobrega nam soproga, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta, gospoda

KARLA FLERINA

mesarja, posestnika in cerkvenega kijačarja v Domžalah

Prav posebno zahvala pa gre pred g. župniku F. Berniku za njegovo tolažbo v pokojnikovi boleznini ter za prelepe spominke besede ob grobu rajnega. Dalje g. dr. M. Hočevarju za njegovo pozornost, uslužnost in prizadevanje, s katerim je skušal lajšati pokojniku težko bolezen, g. Jezerniku J., za prijateljsko slovo od nepozabnega, al. domžalski godbi, vsem gg. pevcem, gg. članom požarne brambe, vsem darovalcem cvetja in vencev in še vsem onim, ki so pripomogli k tako lepemu, svečanemu slovesu pokojnikovega trupa od nas. Še enkrat se vsem zahvaljujemo, pokojnega pa ponovno priporočamo v molitev in blag spomin! 14003

ŽALUJOČI OSTALI

Vaš odjemalec je Vaš gospod!

Zato skrbite, da se bo v Vaši trgovini in poslovalnici dobro počutil in se bo rad vrnil vanjo.

Obložite stene, izložbe in mize v Vaši trgovini

Z marmornatim steklom

Poslovalnica bo lepa, higienska in svetla. Marmornato steklo je trše in prožnejše od keramičnih ploščic za oblaganje sten in ga lahko snažite s mokro krpo. Oblaganje se lahko izvrši v poljubnih arhitektonskih oblikah in barvnih vzorcih.

Tudi lepa ogledala so kras Vaše trgovine in pozornost, izkazana Vašim odjemalcem. 14004

Zahtevajte ponudbe pri tovarnah ogledal in brušenega stekla

„KRISTAL“ d. d.

CENTRALA: MARIBOR, Koroška cesta 32. Telefon interurb. 21—32.

PODEBUZNICI: LJUBLJANA VII, Medvedova cesta 38. Telefon interurb. 30—75.

SPLIT, Zrinjska ulica 6. Telefon interurb. 368

Slaščičarna-

Wolfsova ulica

priporoča
za MIKLAJZA
bogato zalogo bonbonjev, čokoladnih punč, muck itd., posebno pa izvrstno čajno pecivo in razne druge slaščice lastnega izdelka po najnižjih cenah. 13894

-Pelicon

Wolfsova ulica

Zahvaljujemo se

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako lepem številu spremili našega blagopokojnika, gospoda

FRANA GOLOBA

tovarnarja na Viču in v Vintgarju

na njegovi zadnji poti.

Prav posebno zahvalo pa smo dolžni izreči čč. duhovnikom, Ljubljanskemu Zvonu za žalostinke, Sokolom z Viča, gasilskim društvom, predstavnikom naših gospodarskih in kulturnih ustanov, uslužbenstvu tvrde Vintgar in viške tovarne ter dijakinjam ženske realne gimnazije. Končno iskrena hvala vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic.

Ljubljana, dne 14. novembra 1931.

Žalujoci ostali.

Cene malim oglašom:

Zentive, dopisovanje, naznanila ter oglašitve trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za št. 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglašitvi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za št. 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašitve oddelka »Jutra«, je plačati št. pristojbino 2.— Din. Pri stojbine je vplačati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842.— Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamenkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Gorenjskem, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Luzbo dobi

Gospoda
vernežnega v elektroteh-
nični stroki, sprejemam
v trgovino to stroke, kot
pomagalno moč pri prodaji.
Ponudbe z navedbo plače
naj se blagovito poslati
pod šifro »Elektrika« na
oglasni oddelk »Jutra«.
53074-1

Trgovski pomočnik
spevski stroke, dober
prodajalec, ki zna s str-
kami obsevat, prikupljive
sunažnosti, vajščine prost
do 25 let star, ki ima so-
berski izpit, dobi službo.
Ponudbe z navedbo plače
naj se blagovito poslati
pod šifro »Elektrika« na
oglasni oddelk »Jutra«.
53074-1

Pisarniški moč
vešč razen državnega
tudi nemškega jezika in
književnosti, sprejemam
v trgovino to stroke, kot
pomagalno moč pri prodaji.
Ponudbe z navedbo plače
naj se blagovito poslati
pod šifro »Elektrika« na
oglasni oddelk »Jutra«.
53074-1

Trg. vajenca
sprejme boljša specijal-
izacija in delikatesna tr-
govina v Ljubljani. —
Vsa okrasja pri starših.
Naslov v ogl. odd. »Jutra«.
53074-1

Dekle
vešč mešanske kuhinje,
posreduje gostov in vasa
hiskoga dela, takoj spre-
jemam. Ponudbe pod »Čed-
na in zelo zanesljive na
oglasni oddelk »Jutra«.
53074-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

26.
Čprav sta bila v svoji drevesni lopi raz-
meroma vna, je lady Greytoke mahoma
zgrabila soproga za roko. »Poglej!« je za-
šepetala. »Kaj je to? Človek?« Na robu
jase je stala pokoncu velika postava ki se
je nerazglašeno odražala od temnega ozadja.
V deti je bilo, da prisluškuje, čez nekaj
časa se je obrnila in izginila v temi.

27.
»Kaj je bilo?« je začepetala lady. — »Ne
vem,« je resno odvrnil mož. »Pretema je.
da bi bilo moči videti tako daleč; morda je
bila samo senca kakre reči — saj vidiš, da
mesec vzhaja!« — »Ne, John, to ni bil člo-
vek, bil je nestvor, spachea podoba člo-
veškega bitja. Oh, kako se bojim!« Lord je
čutil razbijanje njenega srca, ko se je tre-
petaje privila k njemu.

28.
Nočni žumi velike džungle, v kateri je
mrgolelo raznolikoga živalstva, niso dali
mjunim živcem miru. Spet in spet ju je
splašila prihujujo gibanje velikih teles,
ki so se plazila pod njima. Lord je ležal
pri sprednji odprtini lope, s pripravljen
puško in dvema samokresoma zavrnil sebe.

Damski salon

Klysee, Sv. Petra cesta
št. 2. Iščo samostojno
dobro pomočnico.
53328-1

Vajenca

se sprejema za klerikar-
ke, ključavničarsko in kotlar-
sko obrt. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«.
53331-1

Slaščičar. učenca

se hrano in stanovanjem
v hiši sprejme Eman Rih,
slačičar v Mariboru, Slo-
venska 5.
53049-1

Nadlovca

za lovišče in sverinjak
v Hrvatski, sprejemam. Biti
mora vešč v odreži nizke
in visoke divjačine, poleg
tega pa tudi v čebelar-
stvu, vrtarstvu in sadjar-
stvu, pošten, energičen in
dober organizator. Reflek-
tira samo na omenjene
posle. Ponudbe poslati na
Publitas, Zagreb, Ulica
št. 9 — pod »B.« 53672-1

2 slikarska in plesk.

pomočnika
sprejme Bokal v Medvo-
dih.
53093-1

Zlatar. vajenca

sprejme Kajo Dolž, zlatar.
Ljubljana, Vidovanska c.
št. 2.
53278-1

Kot gospodinj

sprejme starejši vdovec
hobnarskega mlade vdove
ali točenke, ki se imela
otrok. Ponudbe s sliko,
ki se vrne, na naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
53309-1

Učenca

za klobučarsko obrt, moč-
no postava, zdravega, po-
štenih staršev, starega nad
15 let, sprejemam s takoj-
nim nastopom. Hrana in
stanovanje v hiši. Adrijane
Franc, klobučar, Tbov-
lje II.
53154-1

Trg. učenca

krepek, prednost par-
zredni mešanske šole, z
okrobo v hiši sprejemam ta-
ko v trgovini mešanskega
blessa. Ponudbe na oglasni
oddelk »Jutra« pod šifro
»Pošten 1000.«
53297-1

Dobro pletilo

za nogavice, proti plači
po dogovoru sprejme Ri-
fio Krapez, Zagreb, Ka-
čeva ul. 22.
53067-1

Stalnega dobavljaja

prevoznega mizarskega
lesa, borovnice in smre-
kovine isčemo: »Spona«,
trg. grad. mat., Zagreb,
Sirovska Jerov trg 8.
5314-1

Mlado postrežnico

isčem na več ur dnevno.
Kolodvorska 28-II. 53271-1

Skladiščnik

kateri vloži svoto 10-15
tisov Din gotovine proti
garanciji, dobi takoj stal-
no mesto. Plača po dolo-
čenju. Ponudbe na oglasni
oddelk »Jutra« pod »Ma-
terijale«.
53255-1

Izurnjeno pletilo

sprejemam. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«.
53286-1

Dekle

pridno in pošteno spre-
jemam takoj k trem osem
Naslov v oglasnem oddel-
ku »Jutra«.
53396-1

Manufakturis.

popolnega strokovnjaka —
dobrega prodajalca in iz-
lozbenega aranžerja s do-
brimi referencami, polo-
nega in zanesljivega spre-
jemam pod ugodnimi pogoji
v večjo manufakturno tr-
govino. Ponudbe na oglas-
nem oddelku »Jutra« pod šifro
»Zanesljiv 25-30.«
53061-1

Nov poklic

za dame in gospo-
de z opremo strojne
pletljivosti v hiši. Zajemam
zaslužek cca. 1500
Din mesečno, ker
kupujemo izgovor-
ljano pleteno blago,
plačamo mezdo za
pletenje in dobav-
ljamo prejo v po-
delovanje. Pišite
še danes po gratis-
prospekte na Ju-
gosl. Rudolf Mos-
er d. d. Zagreb, br.
30, Jelačićev trg
št. 5.
13897

Spretna natakarka

kavčije zmožna, dobi
stalno mesto s 1. janua-
rom 1932. Ponudbe s sliko
na podružnico »Jutra« v
Novem mestu pod šifro
»Spretna in poštena.«
53218-1

Pošteno dekle

vešč običajne kuhe, nem-
ščine, Evranja perila, pra-
nja, likanja in drugega
ročnega dela, isčeta dve
osebi. Nastop takoj ali po
možnosti. Pisemne ponu-
be na Slušniški zavod,
Gajeva 27, Zagreb.
53328-1

Trgov. pomočnik

marljiv in samostojen de-
lavec, vajščine prost,
dobrih referencami, dobi
mesto s 1. januarjem 1932
v trgovini z mešanim bla-
gom na delu v industrijs-
kem kraju. Ponudbe z
navedbo plače na oglasni
oddelk »Jutra« pod »Do-
bre reference«.
53323-1

Učenca

za klobučarsko obrt, moč-
no postava, zdravega, po-
štenih staršev, starega nad
15 let, sprejemam s takoj-
nim nastopom. Hrana in
stanovanje v hiši. Adrijane
Franc, klobučar, Tbov-
lje II.
53154-1

Trg. učenca

krepek, prednost par-
zredni mešanske šole, z
okrobo v hiši sprejemam ta-
ko v trgovini mešanskega
blessa. Ponudbe na oglasni
oddelk »Jutra« pod šifro
»Pošten 1000.«
53297-1

Dobro pletilo

za nogavice, proti plači
po dogovoru sprejme Ri-
fio Krapez, Zagreb, Ka-
čeva ul. 22.
53067-1

Stalnega dobavljaja

prevoznega mizarskega
lesa, borovnice in smre-
kovine isčemo: »Spona«,
trg. grad. mat., Zagreb,
Sirovska Jerov trg 8.
5314-1

Mlado postrežnico

isčem na več ur dnevno.
Kolodvorska 28-II. 53271-1

Skladiščnik

kateri vloži svoto 10-15
tisov Din gotovine proti
garanciji, dobi takoj stal-
no mesto. Plača po dolo-
čenju. Ponudbe na oglasni
oddelk »Jutra« pod »Ma-
terijale«.
53255-1

Izurnjeno pletilo

sprejemam. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«.
53286-1

Dekle

pridno in pošteno spre-
jemam takoj k trem osem
Naslov v oglasnem oddel-
ku »Jutra«.
53396-1

Kontoristinja

z 10letno prakso v vseh
poslovnih poslih, isče na-
mestive. — Sprejme tudi
mesto blaginčarke. Po-
nudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod šifro »Konto-
ristinja 382.«
53317-1

Izvrstna eksistenca

Mednarodno podjetje
pri velikih dohodkih! I-
šče za veliki stvar (no-
vost) nekaj gospodinj-
stev in odlično potni-
ško podjetnost. Vpelja-
va po preizkušnih mo-
čeh, državni in nemški
tekst pogol. strokovno
znanje in kapital nista
potrebna. Predstaviti se
je v ponedeljek, torek
od 10. do 12. in od 15.
do 17. ure na Central-
nem birofu. Rimska ce-
sta 13, prtiličje, dnevno.
53228-1

1 ali 2 gšč. učenci

sprejemam na brano in sta-
novanje v najmodernejši
vili pod Rožnikom. Cena
zelo ugodna. Naslov pove
oglasni oddelk »Jutra«.
53352-1

Postrežnico

sprejemam. — Ponudbe pod
značko »Pomoč gospodinj-
ni na šlensko ekspanzijo
»Jutra«.
53383-1

Kuharica

perfektna, samostojna,
v spretnosti mizne in
tople kuhinje, se spre-
jme za večji bife odd.
Maribor na oglas. odd.
»Jutra«.
53375-1

Vajenca

sprejme Ivan Maglič, kija-
vničarstvo, Ljubljana, Du-
najska 22.
53408-1

Vzgojiteljica

za 5-letnega sinčka, ve-
ščo slovenskega, srbo-
hrvaškega, nemškega,
francoskega jezika ter
glasovito sprejemam.
Ponudbe pod značko:
»Srednji leti na oglas.
odd. »Jutra«.
53395-1

Kontoristinja

zmožno pravilne nem-
ščine sprejemam. Ponu-
be na oglasni oddelk
»Jutra« pod šifro »Konto-
ristinja 11.«
53423-1

Frizersko učenko

samo od strogih star-
šev sprejemam. Brivski
in česalni salon Josip
Gorupce, Ljubljana, Du-
najska cesta št. 31.
53389-1

Mlad šofer

vešč vseh popravil in vo-
jašne proste, isče službo.
Naslov v oglasnem oddel-
ku »Jutra«.
53382-1

Prvovrstna retušerka

ter dobro izveščena v
vseh spadalni delih.
dobrih spadalni delih.
žel premeniti mesto. Nastop
s 1. decembrom t. l. Cenj.
ponudbe na podruž. Jutra
v Mariboru pod šifro »Do-
bra moč«.
53093-2

Kot šofer

isčem službo. Vsem sem
tudi popravil. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
pod »Večji kraj Slovenije«.
53288-2

Trgov. praktikant

pošten, značajan, primer-
no naobrazen, vešč nem-
ščine, korespondence ter ob-
hajanja s strankami in
poslovnih zadevah, isče
katerokoli namestila za
tako, ali s 1. januarjem.
Cenjene ponudbe prosim na
oglasni oddelk »Jutra«
pod značko »Praktikant«
53213-2

Sirota

marljiva, zmožna vseh pi-
sarniških del, strojnojača,
perfektno slovenske, srbo-
hrvaške, nemške in itali-
janske korespondence, sa-
mostojnega knjigovodstva,
bilance in kalkulacije, žel
spremeniti mesto s 1. janua-
rom 1932. Ponudbe pod šifro
»Marjota« na oglasni oddelk
»Jutra«.
46467-2

Reprezentativen

vsestranski trg. naobrazen
trgovce, inteligent in
družabno oglašen, do sedaj
posloval v trgovini, do-
govorim nastopim, vešč
vseh pisarniških in denar-
nih poslov, prosi za pri-
merno namestilo, kjer bi
se lahko dejstvoval na
odgovornem mestu. Po-
nudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Dejstvoval-
nje na odgovornem mestu«
53216-2

2-3000 Din nagrade

dobi takoj tisti, ki pre-
kaži knjigovodni in ko-
respondenčni tuji jezi-
kove, s lesne prakso, pi-
sarniško mesto. Ponudbe
na oglasni oddelk Jutra
pod šifro »Mesto kjer koli«.
53288-2

Pletilja

izvrjena v vseh vrstah
pletenin, isče službo. Na-
slov pove oglasni oddelk
»Jutra«.
53297-2

Postrežnica, perica

isče službo za nekaj dni v
tednu. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«.
53191-2

Kuharica

samoizolna, ki je služila
25 let pri isti družini v
tej lastnosti, isče mesto
pri dobri družini. Reflek-
tira na dobro ravnanje. —
Ponudbe na M. Dolenc,
Maribor, Prečna ul. 37.
53310-2

Kot prodajalca

v trafiki, pekarni ali v
drugi trgovini isče službo
gospodinja, zmožna slo-
venske in nemščine. —
Event. tudi malo
kavčije. Dopine pod »22
letna« na podr. »Jutra«
Maribor.
53329-2

Brivski pomočnik

in bubi ščecar, izurjen,
star 27 let, isče namestila
v Sloveniji. Ponudbe
poslati na D. Zlatović,
Kačičeva 19, pri. Ljeto.
53294-2

Trgovski pomočnik

vošč slovenskega in nem-
škega jezika, marljiv in
zanesljiv, bil je že tudi
del časa kot poslovodja.
Želi nastopiti službo v ka-
ki trgovini s mešanim bla-
gom v mestu ali na de-
želi. Naslov se izve v po-
držnici »Jutra« v Celju.
53178-2

Sluškinja

vajenca hitrega dela in ku-
he ima vselej da trga, žel
primerne službe v
mestu, privatno, a tudi
gostilne ali okolišne, za
tako, kakal poseje. Po-
nudbe pod šifro »Sluški-
nja« na oglasni oddelk
»Jutra«.
53300-1

Natak-aranger

se priporoča cenjenemu
občinstvu ob priliki doma-
nih banketov, pojedini itd.
za aranžiranje in servira-
nje istih. Prvovrstna moč,
skromne zahteve. Cenjena
naročila sprejema oglasni
oddelk »Jutra«.
53135-2

Mesto gospodinj

ali kaj sličnega, isče mlada
inteligentna, vedri pri-
marni v oglasnem oddelku
»Jutra« pod šifro »Inteli-
gentna«.
53171-2

Fant

vajščine prost, pošten
kmečke družine, vajen
vseh dela, isče službo
pri kakem obrtniku ali tr-
govcu. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«.
53148-2

2 plačilni natakari

19 do 20 let star, izvešč-
ni, poštini in pridni,
želita mesta najraje v
Ljubljani ali boljši
ali restavraciji. Ponudbe
pod »Priprane« na oglasni
oddelk »Jutra«.
53145-2

Trgov. pomočnica

mešane stroke, ki bi bila
tudi lahko v pomoč go-
spodinjstvu, žel službo
tako, kakal poseje. Ponu-
be na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Trgovska
pomočnica 100 Ljubljana«.
53198-2

Prodajalca

starejša, zmožna samostoj-
nega, zmožna trgovine s
mešanim blagom, žel pri-
merne službo v mestu ali
na deželi. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«.
53084-2

Mlad šofer

vešč vseh popravil in vo-
jašne proste, isče službo.
Naslov v oglasnem oddel-
ku »Jutra«.
53382-1

Prvovrstna retušerka

ter dobro izveščena v
vseh spadalni delih.
dobrih spadalni delih.
žel premeniti mesto. Nastop
s 1. decembrom t. l. Cenj.
ponudbe na podruž. Jutra
v Mariboru pod šifro »Do-
bra moč«.
53093-2

Kot šofer

isčem službo. Vsem sem
tudi popravil. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
pod »Večji kraj Slovenije«.
53288-2

Trgov. praktikant

pošten, značajan, primer-
no naobrazen, vešč nem-
ščine, korespondence ter ob-
hajanja s strankami in
poslovnih zadevah, isče
katerokoli namestila za
tako, ali s 1. januarjem.
Cenjene ponudbe prosim na
oglasni oddelk »Jutra«
pod značko »Praktikant«
53213-2

Sirota

marljiva, zmožna vseh pi-
sarniških del, strojnojača,
perfektno slovenske, srbo-
hrvaške, nemške in itali-
janske korespondence, sa-
mostojnega knjigovodstva,
bilance in kalkulacije, žel
spremeniti mesto s 1. janua-
rom 1932. Ponudbe pod šifro
»Marjota« na oglasni oddelk
»Jutra«.
46467-2

Reprezentativen

vsestranski trg. naobrazen
trgovce, inteligent in
družabno oglašen, do sedaj
posloval v trgovini, do-
govorim nastopim, vešč
vseh pisarniških in denar-
nih poslov, prosi za pri-
merno namestilo, kjer bi
se lahko dejstvoval na
odgovornem mestu. Po-
nudbe na oglasni oddelk
»Jutra« pod »Dejstvoval-
nje na odgovornem mestu«
53216-2

2-3000 Din nagrade

dobi takoj tisti, ki pre-
kaži knjigovodni in ko-
respondenčni tuji jezi-
kove, s lesne prakso, pi-
sarniško mesto. Ponudbe
na oglasni oddelk Jutra
pod šifro »Mesto kjer koli«.
53288-2

Pletilja

izvrjena v vseh vrstah
pletenin, isče službo. Na-
slov pove oglasni oddelk
»Jutra«.
53297-2

Postrežnica, perica

isče službo

**Za: DOM
OBRT in
INDUSTRIJO**

Dijakop

šivalni stroji

15 letno jamstvo

**ZALOGA:
LUDV. BARAGA
Ljubljana**

SELENBURGOVA UL. 6

TELEFON 29-38

Tračnice, vagonete

in hašpel
proda Franjo Gerkman v
Laškem. 53045-6

Strešna opeka

(obokrovo) po splošni ceni
proda. Naslov v oglas.
oddelku »Jutra«. 53044-6

Kupim

Diro
halke, na poroči, na eno-
stonsko, dobro ohranjeno
kupim. Ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra«. 53088-7

Več števcev

30 Voltov, izmenični tok
R. 5, 10 Amp., rahloje
ali nove kupim. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra
pod značko »Hlo«. 53077-7

Avto-plasče

merabne, do 10 kg težine
komad kupujem. Dopise na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Avto«. 53086-7

Parni kotel

težak, 24 - 30 m² kuril-
ne plošče, 7 atmosfer in
6 električnih tovarniških oken
kupim. Ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra«
pod »Parni«. 53080-7

Krojaško peč

kuhalno, kupim. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
pod »Krojaško«. 53091-7

Elektroštevce

30 Voltov, kupim. - Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Sobota«. 53053-7

Radio

trikovni, s priključkom,
na izmenični tok, v naj-
boljšem stanju, 2 svetil-
niške aluske, vredne pro-
dam. Naslov pove oglasni
oddelku »Jutra«. 53049-6

Motorna vozila

Avto »Puche«
špe VIII, sestavne dele,
kot n. pr. cilindri, hladil-
nik, ventile itd. kupim.
Cenji. ponudbe na Celjsko
avto in strojno delavnico
v Celju, Ljubljanska 5.
53066-10

Tovarni avto

3 kabine nove tipe, male
vzhajne, 3 tonski, v naj-
boljšem stanju, ugodno
prodam ali zamenjam za
povsem novi »Ford« avto
nove tipe, limuzino s štiri-
mi vrati ali malo rablje-
no »Bentley« ali »Fiat«
limuzino. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 53094-10

Novo kolo

na gospoda, za polovico
cene napreda na mizni-
ski cest 7/111 - lero. 53048-11

Pohištvo

Lepo spalnice 2200
Omar 500
Postelje 250
Kuh. opreme 1100
Kuh. gredece 580
Tudi na obroke. Vse dru-
go pohištvo se dobi naj-
ceneje. Sprejema se vna-
kovna naročila in po-
pravlila. Mizarstvo »Sava«,
Kolodvorska 18. 53054-12

Postelja

in več druga pohištva
kakovostnega in cenovno
4 stoli, pisalna miza,
omara s predali, manj-
ša miza, zofa, se v naj-
boljšem stanju prodaja.
Kje, pove oglasni oddelku
»Jutra«. 53082-12

Proizvedenci

voščini partij neobrobljene
bukovine monta, za suhe-
stvene dobave - stavite
skrajne ponudbe na naslov
Josip Bojnik, Celje. 53077-15

Kapital

RO-LEX
RO-LEX
RO-LEX
RO-LEX
RO-LEX
RO-LEX
RO-LEX
RO-LEX
KNJIGOVODSTVO
»Kartoteka«
Ljubljana
Selenburgova ul. 6.

Hranilne knjižice

verane in sevezane, same
velikih knjigovodstev
vse do realistični, ali
najboljše sicer in
vestitrali. Pisane ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra
pod »Hlo«. 53094-16

Skladišče (lopo) ali

parcelo v Sp. Šiški
vzajem na par let v na-
jem. Naslov: Šiška, Mur-
nova ulica 6. 53075-17

Za mesarsko

podružnico
oddaja nov lokal na do-
brem prostoru. Dopise na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Dobra podružnica«. 53013-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Gostilno

dobre kolo, na Gorenj-
skem oddelku. Po-
trebno 8000 Din karvije.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Gorenjski«. 53092-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Za mesarsko

podružnico
oddaja nov lokal na do-
brem prostoru. Dopise na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Dobra podružnica«. 53013-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Gostilno

dobre kolo, na Gorenj-
skem oddelku. Po-
trebno 8000 Din karvije.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Gorenjski«. 53092-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Za mesarsko

podružnico
oddaja nov lokal na do-
brem prostoru. Dopise na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Dobra podružnica«. 53013-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Gostilno

dobre kolo, na Gorenj-
skem oddelku. Po-
trebno 8000 Din karvije.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Gorenjski«. 53092-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Za mesarsko

podružnico
oddaja nov lokal na do-
brem prostoru. Dopise na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Dobra podružnica«. 53013-19

Lokal

primerno za vnebo obet,
tako pečen oddelek, pro-
stor, Maribor, Frankopanova ul.
št. 1. 53087-19

Gostilno

dobre kolo, na Gorenj-
skem oddelku. Po-
trebno 8000 Din karvije.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Gorenjski«. 53092-19

Družabnika

za vožjo kijužavniškega
delavnice sprejem. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Dobra
oskrbovan«. 53020-14

Kot sodelujoč

družabnik
pristopim za 15.000 Din
aventa, tudi več. Vja,
kjer je vložen denar in
uspeh popolnoma sigu-
ren. Ponudbe pod »Lahko
takoje na oglas. oddel-
ku »Jutra«. 53032-16

Družabnika

sprejem s kapitalom na
100.000 Din v gotovini ali
jamčevini s sodelovanjem
na nadziranje. Cenji. po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Družabni-
ka«. 53033-16

Otroka

sprejem na hrano. Plača
po dogovoru. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
53063-14

Denar

Din 15.000 posodim po
10 odst. na l. mesto
primerne nepremični-
ne. Ponudbe do 20. t.
m. na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Denar«. 53032-16

Družabnika

s potrebnim kapitalom
1500 večak - tujece,
specijalist v pitelini in
tkalni stroji, ki tudi
že poseduje lepo in po-
polnoma urejeno kova-
nico. Tuzadnje dopise
na oglasni oddelku »Ju-
tra« pod »Družabni-
ka«. 53035-16

Posojila

tudi manjša proti za-
stavi ali poročstvu. Ale-
ksandrova cesta 5.
53046-16

10-15.000 Din

posojila
15000 takoj za 3 mese-
ce proti obrestim ali
po dogovoru na sigurno
mesto za razširjenje ze-
lo dobičkonosnega pod-
jetja. Cenjene ponudbe
na Aloma Company,
Ljubljana, Aleksandrova
2, pod »Garancije zmo-
žene«. 53091-16

7 % stabilizacijsko

posojilo
prodaja. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »7%«. 53074-16

Kam pa kam!

Na Martinovo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Kam pa kam!

Na martinovo nedeljo
ved na plošne vesolice v
gostilno »Dalmacija« (v
gostilni pri Anžoku), kjer se
bo dobil na razni počen
praseček in tudi martin-
ova goska; vse to pa se bo
založilo s pristno dalmat-
insko kapljico, ki je lasti-
ni proizvod. - Za obilno
udeležbo se priporoča Ivan
in Danica Laca. 53088-18

Na martinovo gosko

kuhalne, potice in kuhinjske
vse valjane danes. Marja
Jalen, gostilničarka. Viš
št. 12. 53086-18

Manjši lokal

za skladiščenje, na prometni
industrijski točki, pripra-
ven za trgovino ali vsko-
drugo obrt, oddam takoj
v najem. Naslov pri po-
držišču »Jutra« v Celju.
53180-17

Dobrodošlo gostilno

restavracije ali kavarno v
Ljubljani, Mariboru ali
Celju vzajem v najem. Po-
nudbe pod »Dobra« »Kapi-
tal« na oglasni oddelku
»Jutra«. 53015-17

Trgovsko hišo

z vsebino trgovinskega
stanovanja in vrtom od-
dam v najem proti nakli-
najem. Naslov v oglas-
ni oddelku »Jutra«. 53061-17

Lep hlev s sobo

na hlapec takoj oddam.
Istotam na razpolago tudi
delavnica. »Jutra«
v Mariboru. 53038-17

Upokoje ali

maži rentnik!
zaradi obojestrane potre-
be oddam v najem vso
tako kot v najem vilo na
lebovščini in znanjimi
posojilniki tik železnice
in 10 opremljenih sobami te
kuhalne. Ponudbe na ogi-
sni oddelku »Jutra« pod
»Upokoje«. 53032-16

Priljučno hišo

na nekaj starejši, blizu
prometne točke, prodaja
ali odda v najem Josip
Dolar, Stara vas, Velenje.
53084-17

Gostilno in trgovino

s trafikom, 2 orali zemlje,
inventarjem, konji in vo-
zovi, v mariborski okolici
prodaja za 170.000 Din.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« v Ljubljani pod
»Ugodna prilika«. 53082-19

Vpejano mesnico

v Ljubljani oddam. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 53094-19

Tvorniške prostore

večje in manjše odda
Franjo Gerkman, Laško.
53048-19

Gozdne parcele

na Rožniku ugodno na-
prodaja. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 53057-20

Vinograd. posestvo

lepo, na Bistolskem, ob-
sega 10 orlov, travni-
ki in ajrva, zasajene s
sadnim drevesjem, hlev
s sidra, vinčarija po-

Gospoda peazlonista
sprejemam v svojo sobo
v Lepem kraju Posav-
ja. Ponudbe pod »Krasen
razgled« na oglašni oddelek
»Jutra«.
53323-23

1 ali 2 gđ. učenci
sprejemam v svojo sobo
v Lepem kraju Posav-
ja. Ponudbe pod »Krasen
razgled« na oglašni oddelek
»Jutra«.
53323-23

Lepo sobo
takoj oddam na Mirju št.
25/II.
53373-23

Veliko sobo
opremljeno s posebnim
vzhodom, v centru mesta,
blizu oddam. Naslov pove
oglašni oddelek »Jutra«.
53306-23

Veliko sobo
opremljeno s 2 sobi, z
vse sobe, v centru mesta,
blizu oddam. Naslov pove
oglašni oddelek »Jutra«.
53306-23

Sobico
opremljeno ali prazno, z
električno razsvetljavo, od-
dam takoj pošti ceniti. So-
bo se lahko ogleda na
Sv. Petra c. 71 od 10. —
11. in od 2. do 3. 53306-23

Sobo
okoliš oddam s 15. decem-
brom. Ogledati od 10. —
12. in od 14.30 — 17. Na-
slov v oglašnem oddelku
»Jutra«.
53372-23

Blizu Tabora
oddam mirno, opremljeno
sobo — z ali brez hrane
— solidno, v centru mesta,
blizu oddam. Naslov pove
oglašni oddelek »Jutra«.
53372-23

Sobo in kabinet
oddam družini dveh oseb.
Ogledati m. 39. Meste.
53377-23

Opremljeno sobico
s posebnim vzhodom, v
električno razsvetljavo, od-
dam gospodu s 1. decem-
brom. Jernjeva c. 24/I.
Ljubljana VII. 53376-23

Sobo
prazno, veliko, dvorazno,
oddam. Rimska c. 17.
53344-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom s hr-
ano, oddam. Rimska c. 31.
53348-23

Sobo
lepo opremljeno, svetlo,
zračno in solčno, v sre-
dini mesta, s posebnim
vzhodom, oddam. Naslov
pove oglašni oddelek »Jutra«
53327-23

Gospoda
sprejemam po nizki ceni na
stanovanje in hrano, ali
brez. Naslov pove oglašni
oddelek »Jutra«.
53340-23

Lepo sobo
oddam na Resljevi cesti 9
vsojo pritrjuje, levo dr-
ga. Vrata.
53329-23

Lepo sobo
komfortno, oddam gospo-
dični na Mestnem trgu št.
13/II.
53320-23

Sostanovalka
sprejemam. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«.
53371-23

Veliko in malo sobo
takoj oddam na Bleiweis-
ovi cesti št. 2/III. desno.
53325-23

Prazno sobico
separirano, lepo, solčno,
parketirano, oddam. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«.
53307-23

Opremljeno sobo
v bližini glavnega kolo-
dvoza oddam. Prataška
ulica št. 10, pritrjuje, levo
53344-23

Prazno sobo
lepo, parketirano, elek-
trično razsvetljavo in po-
sebnim vzhodom, blizu glavnega
srednjega oddam. Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra«
53329-23

2 sostanovalko
sprejemam na Sv. Petra
c. 43. pritrjuje. 53379-23

Opremljeno sobico
malo s posebnim vzhodom
v centru mesta oddam
gospodu takoj. Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra«.
53320-23

Opremljeno sobico
s centralno kurjavo, sredi
mesta oddam ter dan od-
stoji oseb z 300 Din. —
Dalmatinova ul. 10/II.
desno.
53340-23

Sobo
s centralno kurjavo odda
takoj gospodu Kurent, Vr-
tača, vila Costaperrara.
53333-23

Lepo sobo
malo in čisto oddam gospo-
dični v Jernjevi ulici
št. 8. pritrjuje, levo.
53345-23

Stalno sostanovalko
sprejemam takoj v Mirski
ulici št. 27. desno.
53354-23

Opremljeno sobo
blizu magistrata oddam
gospodu s 1. decem-
brom. Naslov v oglašnem oddel-
ku »Jutra«.
53362-23

Opremljeno sobo
lepo, parketirano, z elek-
trično razsvetljavo in po-
sebnim vzhodom, sredi
mesta takoj oddam. Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra«
53429-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom takoj
oddam na Starem trgu 11a
53403-23

Elegantno sobo
v centru mesta oddam. —
Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«.
53379-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim
vzhodom in centralno
kurjavo ter drugim odbo-
nostim oddam. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«.
53381-23

Opremljeno sobo
elegančno, s centralno kur-
javo, liftom, elektriko in
kopeljo po dogovoru, v
centru mesta oddam takoj
solidnemu gospodu. Naslov
pove oglašni oddelek »Jutra«.
53418-23

Opremljeno sobo
s hrano oddam dvema
solidnim gospodom. Kot
Din 650 za oboje. Kot
sostanovalko.
53365-23

Sostanovalko
z vso opremo sprejemam
solidno gospodino po
500 Din. — Florjanska
ulica 40, pritrjuje.
53365-23

Zračno sobo
z električno razsvetljavo,
v središču mesta takoj od-
dam dvema gospodom. Naslov
v oglašnem oddelku
»Jutra«.
53393-23

Sostanovalka
s hrano ali brez sprejemam
na Cankarjevem nabrežju
št. 7/II. levo.
53402-23

Sobe oddam
v Rotni dolini, cesta IV4.
53433-23

Sostanovalko
sprejemam za 150 Din. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«.
53407-23

Sobo
v centru mesta oddam
2 gospodinjama. — Naslov
pove oglašni oddelek »Jutra«
53436-23

Solčno sobico
s parketom, posebnim vzhodom
in elektriko oddam. V
sredini mesta, blizu pri-
slova 4. 53446-23

2 gospoda
sprejemam v čedno pritrje-
no sobo v sredi mesta. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«.
53420-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim
vzhodom, v središču mesta
oddam. Blizu oddam. Naslov
pove oglašni oddelek »Jutra«
53431-23

Tako, solčno sobo
takoj odda Protnar, Mestni
trg 17/III. 53432-23

Komfortno sobo
in kabinet, v strogem cen-
tru mesta takoj oddam. Sprejemam
tudi abonentne na
dobro domačo hrano. —
Tavčarjeva ulica 4/II. levo
53476-23

Prazno sobo
zračno, suho, parketirano
in z električno razsvetljavo
oddam takoj po zmerni
ceni za Bežigradu
v vili Zvonka, Podmiljska
kova ulica 7/I. 53450-23

Veliko sobo
lepo opremljeno, delje-
no s stekleno steno v
dva prostora, med sobo
vezana na Mestnem trgu
oddam takoj dvema
solidnim gospodom. Naslov
pove oglašni oddelek »Jutra«
53404-23

Lepo, zračno sobo
oddam 1 oziroma 2 gospo-
dina. Posebni vhod.
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«.
53459-23

Sobe
iščejo
Sobo
preprosto opremljeno s
stehtnikom ali s so-
uporabo kuhinje iščem
v bližini Sp. Šiške za
1. decembra. Ponudbe
na oglašni oddelek »Jutra«
pod znako »Zmer-
na cenar.«
53296-23

Majhno sobo
s separatnim vzhodom išče
gospodinja s 1. decem-
brom. Ponudbe na oglašni
oddelek »Jutra« pod šifro
»Z navedbo cene.«
53333-23

2 opremljeni sobi
že moge vsako s sepa-
ratnim vzhodom, iščem s
1. decembrom. Eno bi upo-
rabila za spalnico, drugo
za pisarno. Ponudbe pro-
sim na oglašni oddelek
»Jutra« pod »Trgovce.«
53332-23

Mirno sobico
v mestu išče gospodinja.
Ponudbe na oglašni oddelek
»Jutra« pod »Sobice.«
53391-23

Elegantno sobo
strogo separatni vhod,
z kopalnico, iščem v
bližini Aleksandrove ce-
ste. Ponudbe na oglašni
oddelek »Jutra« pod
»Separirani vhod.«
53344-23

Student tehnike
išče lepo, elegantno in
odbojno sobo pri boljši
ohitlosti, z ali brez oker-
be, za takoj. Ponudbe s ceno
na oglašni oddelek »Jutra«
pod šifro »Montanier.«
53424-23

Opremljeno sobo
z kuhinjo ali souporno
s štehtnikom za zakona-
ko iščem. Ponudbe pod
»Čedno in čisto na ozi-
oddelek »Jutra«.
53437-23

Majhi gospod
išče s 1. decembrom v bli-
žini tovarne »Saturus«
sobo s hrano. Naslov pove
oglašni oddelek »Jutra«.
53438-23

Dopisi
Ženitve in poroke
posreduje najbolj vestno
in diskretno koncesionar-
ni Zavod za sklepanje
zakonov »Retro« Zagreb.
pošta 3. Informacije in
perspektive pošilja proti
vpisani poštni znamki za
10 Din. 213-24

Grafolog in hirosoi
N. Sadlucak odpotuje
v Celju ostane samo še
do 16. novembra. Naslov:
Celje, hotel »Evropa«, so-
ba št. 17. Od 16. novembra
v Kranju, hotel pri »Je-
lenju.«
53068-24

Obrtnik
srednjih let, stalno na-
meščen, visoke postavbe, z
nekaj kapitala, želi radi
pomagati znanja, dopi
sovati s pridno, pošteno
in preprosto gospodino
redne zunanosti in mirne
ga značaja do 30 let.
Din 650 za oboje. Kot
sostanovalko. 53302-24

Vdova
lastnica osebne pravice in
dobrodoletne trgovine, išče
znanja z izjemno inteli-
gentnim gospodom od 40
do 50 let z nekaj premo-
ženja in dobro namene-
ga. Ponudbe na oglašni
oddelek »Jutra«, Mari-
bora pod »Sloga.« 53312-24

Mornar, podčastnik
mlad, inteligent, želi
doploviti v svojo pri-
teljstvo z mlado gospo-
di. Cenj. dopise s sliko
na oglašni oddelek »Jutra«
pod »Morje.« 53305-24

Mlajša dama
talca, inteligentna samo-
voja, muzikalna, išče
znanja z neozanimljivim
in obraznim gospodom, sta-
rim od 30 let naprej. Ne-
anonimni dopisi pod »Kre-
menj« značaj »Jutra«
pod »Ing.« 53306-24

Kateri
od Vas inteligentnih
gospodov bi bil priprav-
ljen doploviti v nem-
ščini z istotakimi gos-
podinjama v starosti
22 in 25 let in s tem
olepšati njihov prosti
čas. Dopisi se naproša-
jo pod šifro: »Winter-
glocke.« »Sonnenstrahl«
na oglašni oddelek »Jutra«
53401-24

V podružnici Jutra
v Celju
je dvignila sledeča pisma:
Dobra žena, Fotomater v
Ljubljani, Marjiv, Mogoča
ženica, Namizna jabolka,
Kopeljski, Rudič, Rudič,
Sigurno 33, Takoj 3, Ta-
košen prevzem, Teočilica
Varno, Varen kapital, Več-
je mesto Slovenije, Vestna
v dela, Zmožna, Značaj,
nost, 1000. 53463-24

Zas. uradnica
40 let stara, s premo-
ženjem, želi poznati
dobrodoletno, starejšim,
solidnim državnim urad-
nikom. Dopise pod »V
Ljubljani, na oglašni
oddelek »Jutra«.
53195-24

Anica Hr
Dvignite pismo na glavni
pošti pošto leto. 53193-24

Večje poučno
potovanje
želi napraviti mlad, nade-
sodan ljubitelj narave in
sporta, ki bi mogel s svo-
jega potovanja nuditi kot
dopisnik reviji ali dnevniku
lepe članke s slikami.
Želo želi spoznati gospoda
ali damo, ki bi mu pomo-
gel s dobrim nasvetom ali
z drugo podporo omogočiti
izvedbo tega načrta. Do-
pise pod šifro »Pot v svet«
na oglašni oddelek »Jutra«
53392-24

Neizmerno
ste obrodili Vaše Siro-
delje za nam izjeto. Ja-
vite se kad zmognete, —
ja ne mogu odgovoriti od-
mah, nemam prilike. —
Srdčne pozdrave. 52869-24

Z gospodom
želim korespondira-
ti v svojo razvedrilo v
dolgih jesenskih in zim-
skih večerih. Tisti, ki so
izpolnili 40 let, naj se ja-
vijo s točno naslovom na
oglašni oddelek »Jutra«
pod znako »Zelim razvedrilo.«
53008-24

Samostojna gđ.
inteligentna, na dežel-
ni, trgovalni, z izjemno
znanja z resnim boljšim
gospodom. Le resne, ne-
anonimne dopise s sliko
na oglašni oddelek »Jutra«
pod šifro »Skrbno, nese-
bično prijateljstvo.«
53007-24

S 500.000 Din
želi znanja 30-letni
samski z gospodino ali
vdovo brez otrok od
25 do 40 let, ali se pri-
ženi na lepo posestvo,
mesarstvo, trgovino, gos-
podstvo ali lesno trgov-
no. Reflektirani samo
na resne ponudbe s sli-
ko in natančnim naslo-
vom. Diskretnost za-
jamčena. Pod »Solidne-
na oglašni oddelek »Jutra«.
53367-24

Gospodinja
ki bi bila namenjena
14. t. m. ob 12. uri opo-
de po Prešernovi ulici in
Miklošičevi c., proti Del-
niški tiskarni, naj sporo-
di sestanek pod šifro »V
vsem plašcu, roza barva.«
53419-24

Čedro
dvignite pismo v oglaš-
nem oddelku »Jutra«, 53342-24

Gospodinja
simpatična zunanosti in
smešneževane preteklosti,
stara 28 let, želi radi po-
magati znanja upoznati
boljšega z 35 let star-
ega gospoda. Neanonimni
dopise na oglašni oddelek
»Jutra« pod »Lep značaj.«
53358-24

Gospa
išče prijatelja. Ponudbe na
oglašni oddelek »Jutra«
pod »Diskretnost.« 53294-24

Iskren prijatelj
Čakam v ponedeljek točno
ob 5. uri. Znak pismo v
roki. 53396-24

Pošten delavec
želi prijateljstvo z do 38
let starim dekletom, pri-
jetno zunanosti. Dopise z
naslovom in sliko na oglašni
oddelek »Jutra« pod šifro
»Zvesto srce 30.« 53152-24

Inteligentno damo
mlado, elegantno, išče
dobro situiran inomec
za slovensko konverza-
cijo v popoldanskih
urah. Ponudbe po mož-
nosti s sliko na oglašni
oddelek »Jutra« pod
»Avtoizlet.« 53294-24

Mlada vdova
brez otrok, simpatična,
z dobro vpeljano obrtjo
želi tem potom znanje
z boljšim gospodom
starišim od 32 do 42
let. Prednost imajo dr-
žavni uradniki. Ponudbe
s polnim naslovom
na oglašni oddelek »Jutra«
pod »Veseli bo-
žič.« 53252-24

Vsem iz okolice
priporočam pedikerja
Dokančiča v kopalski
»Sloga«, ki mi je odstranil
v meso rastočo hobot-
no brez krvi in bove-
čin in se mi najpote-
je zahvaljujem. Res
je strokovnjak za »ka-
sela. Jan, poštar, Zg.
Sisa. 53311-24

Ženitve
Dve natakariči
agovorni in simpatični —
kavciji zmožni, v starosti
20-35 let, iščem za gos-
tinstvo na deželi. Ponudbe
na oglašni oddelek »Jutra«
pod šifro »Rudnik.«
53086-25

Želim se priženiti
k 35-40 let starim gos-
podinjam ali vdovi. Sam
samošten čevljarški moj-
ster, s 40.000 Din kapitala
Dopise na oglašni oddelek
»Jutra« pod šifro »Jesen-
ska.« 53664-25

Trgovce
33 let star, išče v svojo
ženitvo dobrodoletno gos-
podinjo z večjim premo-
ženjem. Diskretna, zaje-
mačena, sama resna, ne-
ponudbe, po možnosti s
sliko, katera se vrne, na
podružnici »Jutra« v Celju
pod šifro »Božič.« 52737-25

Gospodinja
želi znanja z do 40 let
stari gospodom, Sloven-
ci, ki stalno biva v Dalmaci-
ji, imajo prednost. Ponudbe
na oglašni oddelek »Jutra«
pod šifro »Adie.« 53570-25

SPRETNEGA STROJNIKA
ki je dobro vešč v hantiranju stabilnih parnih strojev, loko-
mobil in električnih naprav, iščemo za veliko podjetje.
Reflektanti naj naslovijo pisarne ponudbe in prepise spr-
čeval o dosedanjem delovanju s sliko na Jugosl. Rudolf Mosse
d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5, pod »Mašinist 4644.« 13895

Senzacija — Senzacija!
Epohalen izum za povečanje ekonomije električne luči
pri enaki uporabi toka.
»GRAL-PRIZMA« stopnjevanje največje svetlobne ja-
kosti za več kot 150 %. — Kapitala zmožne podzastop-
nike sprejemam. — Glavni zastopnik Jozahim Šapira,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 14017

TRGOVINA
14010

MARIJA ROGELJ
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

priporočam svojo veliko zalogo PLEŠČEV, OBLEK, PREDPAS-
NIKOV in PERILA, ODEJE, TRIKOTAJE in MANUFAK-
TURE. — Vabimo Vas, kupite pri nas po svojem okusu!

Zahvala
Ker nama ni moglo posebej zahvaliti se vsem mno-
gobrojnim prijateljem od blizu in daleč, ki so se naju
spominjali povodom najine srebrne poroke, se tem po-
tom kar najiskrenejše zahvaljujemo vsem in vsakemu
posebej.

V Ljubljani, dne 13. novembra 1931.

13976 **Matevž in Julija Krušič**

Rajonske zastopnike iščem!
Doseženo je
Največja izraba kuriva
s popolno izrabo o-
lotne kurilne plošče.
Peč za velike in
največje prostore
RAPID
je patentirana
DO 50% prihranka
na katerikoli
kurivu

TEHNIČNI BIRO LJUBLJANA, GRADIŠČE 13
Telef. 2796

Danes zadnji dan v
Celju. Glasoviti grafo-
log in astrolog

KARMAH
sprejema obiske vsak
dan od 8. do 12. in od
14. do 19. v hotelu
»Zvezda« (žumer),
soba št. 3/I. 16. no-
vembra odpotuje v
Slovenjegraec, hotel
»Goli«, nato v Šostanj
hotel »Union«.
14016

Milka!
Veš koliko stanejo zdrave
noge, brez kurjih
očes in obušancev? Sa-
mo 8 Din. Pedikjer ko-
palska hotela Sloga, ki
mi gre vse priznanje,
mi je šele omogočil, už-
ivati veselje do plesa.
Milka odloči se tudi Ti
in na prihodnji plesni
vaji ne boš več tožila
bolečinah. Troja Zinka.
53419-24

Ženitve
Dve natakariči
agovorni in simpatični —
kavciji zmožni, v starosti
20-35 let, iščem za gos-
tinstvo na deželi. Ponudbe
na oglašni oddelek »Jutra«
pod šifro »Rudnik.«
53086-25

Želim se priženiti
k 35-40 let starim gos-
podinjam ali vdovi. Sam
samošten čevljarški moj-
ster, s 40.000 Din kapitala
Dopise na oglašni oddelek
»Jutra« pod šifro »Jesen-
ska.« 53664-25

Trgovce
33 let star, išče v svojo
ženitvo dobrodoletno gos-
podinjo z večjim premo-
ženjem. Diskretna, zaje-
mačena, sama resna, ne-
ponudbe, po možnosti s
sliko, katera se vrne, na
podružnici »Jutra« v Celju
pod šifro »Božič.« 52737-25

Gospodinja
želi znanja z do 40 let
stari gospodom, Sloven-
ci, ki stalno biva v Dalmaci-
ji, imajo prednost. Ponudbe
na oglašni oddelek »Jutra«
pod šifro »Adie.« 53570-25

SPRETNEGA STROJNIKA
ki je dobro vešč v hantiranju stabilnih parnih strojev, loko-
mobil in električnih naprav, iščemo za veliko podjetje.
Reflektanti naj naslovijo pisarne ponudbe in prepise spr-
čeval o dosedanjem delovanju s sliko na Jugosl. Rudolf Mosse
d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5, pod »Mašinist 4644.« 13895

Senzacija — Senzacija!
Epohalen izum za povečanje ekonomije električne luči
pri enaki uporabi toka.
»GRAL-PRIZMA« stopnjevanje največje svetlobne ja-
kosti za več kot 150 %. — Kapitala zmožne podzastop-
nike sprejemam. — Glavni zastopnik Jozahim Šapira,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 14017

TRGOVINA
14010

MARIJA ROGELJ
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

priporočam svojo veliko zalogo PLEŠČEV, OBLEK, PREDPAS-
NIKOV in PERILA, ODEJE, TRIKOTAJE in MANUFAK-
TURE. — Vabimo Vas, kupite pri nas po svojem okusu!

Zahvala
Ker nama ni moglo

C. Schmidt

Mesto mrtvih v Jukatantu

Roman

»Kako vam ugaja?« me je vprašal.
»Dobro, izvrstno,« sem odgovoril, »toda ne zamerite mi, da odgovorim povsem odkrito. Noči so tukaj že same po sebi dovolj tople in tolikšna suša jim gotovo bolj škodi kakor pa koristi.«
»Ali niste prijatelj čaja?« se je zasmejal. »Prav imate, preteto prazen je. Na žalost moramo pri takih prilikah vedno čakati, da Commander odide. Navadno odhaja ob enajstih. Vendar sem drage volje pripravljen, da vam že prej postrežem. Tudi jaz sem že žejan.«

»Tim!« je zaklical in v naslednjem trenutku je pritekel eden izmed črnih slug.

»Postregel boš gospodu in meni v paviljonu. Razumeš?«
Črnc se je globoko priklonil, ne da bi črnil besedico. James me je peljal v zadnji konec parka. Tam je stal ličen paviljon, ki je bil na vse strani odprt. Sedla sva k majhni okrogli mizici.

Kmalu nato je prišel Tom s steklenico in dvema kozarcema. Natočil nama je in spet izginil po stranski stezici v par.
»Bordeaux,« je pojasnil James, ko sva trčila.

Delal sem se, kakor da me vino zelo zanima, in pripomnil:
»Želel bi, da bi imeli pri nas na severu enako dobre dobavatelje kakor vi.« Vzdihnil sem.

»To je nevaren poklic! Mislim, da vam kot detektivu ne more biti neznano, kaj tvegajo ti ljudje,« mi je odgovoril.

»Mi detektivu nimamo s tem skoro nobenega posla. To je delo prohibicijske policije,« sem rekel, »in kolikor je meni znano, najdete tudi med njimi ljudi, ki ljubijo dobro kapljico.«

Napravil sem požirek in počasi postavil čašo na mizo.

»Ali me ne bi mogli seznaniti s svojim virom? Rad bi dobil kakih dvajset steklenic za našo »Palomo,« sem dodal z neprisiljenim glasom.

»Srečen bom, če vam morem postreči. Stvari bodo jutri na ladji,« je odgovoril. Njegov obraz je žarel od veselja, da vidi pred seboj »pametnega« človeka.

Uštel sem se bil! To sem na tistem dokaj ravnodušno ugotovil. Vedel sem, da živijo detektivu, katerim se zmerom vse posreči in ki nikoli ne napravijo neumnosti, samo v knjigah. Jamesu je bilo težko priti do živga. Nocojšnji večer je bil po tem takem zame izgubljen. Tedaj sem začel rahel šum in pogledal okoli sebe. Bilo mi je, kakor da bi bil slišal lahen sik.

James je poskočil in videl sem, da je postal mahoma bled kakor smrt.

»Trinajsti dan!«

»Kaj vam je?« sem ga ves prestrašen vprašal.

James je stal kakor vkopan in z izbuljenimi očmi strmel nekam v park. Pogledal sem v tisto smer in zapazil med gostim listjem divjega bršljana svetlo paličico. Skočil sem tja in potegnil paličico iz lista. Bil sem nepopisno presenečen. V roki sem držal dolgo, tenko puščico s kovinasto konico.

Obrnil sem se k Jamesu, da bi ga prosil pojasnila, a on je odstopil za korak.

»Sveta kača — nikar!...« Tak je bil videti, kakor da se je pravkar zbudil iz sanj: »Pozor, puščica je strupena!«

Potem se je sesedel na svoj stol in si z drhtečimi rokami natočil poln kozarec vina. Izpil ga je na dušek.

Sedel sem k njemu in položil puščico na mizo.

»Ali ste bili že večkrat tarča takim nevarnim šalam, gospod Wellesley?« sem vprašal.

Srečo me je pogledal in glasno vzdihnil:

»Gospod Stornish, morate mi pomagati! Samo vi mi lahko pomagate!«

»Dobro, sprejemem vašo ponudbo, zakaj ta stvar me zanima. Upam, da bom našel toliko časa, da kaj napravim za vas,« sem rekel s pomirljivim glasom, ne misleč nato, da mi ostane le še nekaj ur.

»Odkod je prišla puščica?«

»Ne vem,« je zastokal.

Neodločno me je pogledala, nato je dejala:

Vstal sem in nesel puščico tja, kjer sem jo bil našel. Njena konica je merila tik mimo Jamesa.

»Pojdite z mano,« sem pozval Jamesa in šel pred njim v tisto smer, odkoder je morala prileti puščica.

Okrog in okrog paviljona se je širila s cvetjem okrašena livada,

približno petnajst metrov v premeru. Na koncu livade, natančno v tisti smeri, kamor je merila konica puščice, je stalo srednjeveliko, košato drevo.

Pod drevesom sem zapazil lahne sledove, ki so kazale, da je moral nekdo splezati na drevo in od ondod izstreliti puščico. Previdno sem zasledoval stopinje, ki so vodile po travi k zidani ograji. James je šel tik za menoj in z veliko napetostjo spremljal moje početje.

»Kdo stanuje tam?« sem vprašal in pokazal na sosednji park.

»Morrison,« je odgovoril; »a kaj pomeni to?«

»Pridite!« sem velel. »Dovolj vem. Vrniva se k paviljonu.«

Ko sva sedla vsak na svoj prostor, sem ga pozval:

»Pripovedujte!«

Pogledal me je boječe in obenem zmedeno.

»Pripovedujte!« sem ponovil. »Pomagati vam morem edino tedaj, če bom vedel vso zgodovino!«

»Preveč razburjen sem, da bi mogel pripovedovati,« je zajecel. »Izprašujte me! Vse bom povedal.«

In res mi ni ostalo nič drugega, zakaj James je bil videti navadno razburjen. Takle pogovor se je razvil med nama:

»Ali poznate svojega sovražnika?«

»Ne. Niti slutim ne, kdo mi streže po življenju. Prav to je najstrašnejše...«

Obotavljal sem se, češ, ali naj verjamem njegovim besedam.

»Ali imate koga na sumu?«

»Ne. Kdo naj bi streljal z zastrupljenimi puščicami — tukaj, v Floridi!«

»Hm. Kdaj je priletela zadnja puščica?«

»Pred trinajstimi dnevi. Danes res nisem mislil na to. Vsakih trinajst dni prileti po ena. To je grozno!«

»Tak vsakih trinajst dni. Kolikokrat je že bilo tako?«

»Današnja je osma.«

»Ali ste dobili kako grozljivo pismo?«

»Enkrat. Trinajst dni pred tisto prekleto prvo puščico.«

»Ali še imate pismo?«

»Ne. Sezgal sem ga.«

»A vsaj vsebino mi lahko poveste, kaj?«

»Da. Bilo je zelo kratko in — človek si tako reč zapomni. Stavljeno je bilo takole:

ZAHTEVAJ

SANA čokolado

253/3

ZAHTEVAJ

M. Drenik Ljubljana

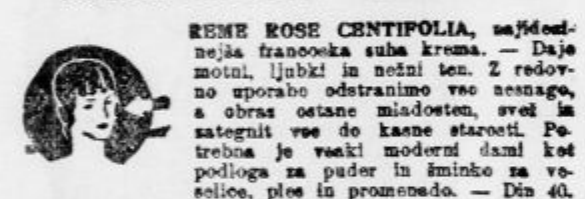
Kongresni trg 7.

13989

Ustanovljeno leta 1860

Ogromna izbira ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Smirna, perzijske in kelim preproge, volna, blago ter vzorci. Brokat - prtiči, zlate čipke, vložki in vsakovrstne vrvice. — Predtiskarija, entlanje, plisliranje, montiranje blazin, torbic itd.

MLADOSTNA LEPOTA

REME ROSE CENTIFOLIA, najmodnejša francoska suha krema. — Daje moč, ljubi in nežni ten. Z redovno uporabo odstranimo vse nesnoge, a obraz ostane mladosten, svetel in sategnut vse do kasne starosti. Potrebna je vsaki moderni dami kot podloga za puder in šminke za vsakodnevno, ples in promenade. — Din 40.

GOLD CREME originalna angl. radioaktivna masna krema, katere dovornost prodra v vse gube in tako točno brani in dneveno pomlađa obraz. Z naravnost izpazne hitro odstranijo vse gube in naravnost kožo izpod olja in na slepote, pa je treba, da bo na vsaki toaleti miri moderne dame. Din 42.

REDCILO močan in odoben dnevni vlažilec grdega. — S preprosto prosto redi kožo odpravi rdečico. Nos in obraz postanejo spet bela. — Din 65.

CENTIFOLIA, kozmetički savod, Zagreb, Juršičeva 8. Zahtevajte brezplačne ilustracije cenik! 201

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

BELI ZOBJE

KOLYNOS DENTAL CREAM

Zobje bolj beli za tri nijanse v treh dneh

Klešar ni bolj sopnega kot zobje. Zobje, grdi, rumenkasti, pojavljajo. To stanje povzroča mišični trobi v ustih, zoper katere se mora vsi modni navadno paste za zobje. Kolynos agonijska vse mikrobe in zobje za 3 nijanse v 3 dneh. En centimeter Kolynosa na suhi kletki za zobje. V trenutku se paste pretvori v antiseptično peno in izvede, ki popolnoma čisti in uklje v vsaki bolni. Uporabite to paste vsake večere. Vaš nasmeh bo odprl vaše velikanstvene zobje.

Antiseptična

KREMA ZA ZOBJE: KOLYNOS

Import svežega cvetja Eksport

Cvetličarna P. Cutič

Ljubljana, Dalmatinova ulica 13, dvorišče, poleg hotela »Štrkelj«

Cenjenemu občinstvu in društvom naznanjam, da imam dnevno sveže cvetje ter izvršujem vsa v cvetličarsko stroko spadajoča dela, kakor poročne šopke, aranžirane in nagrobne vence hitro in solidno. 346

Cene nizke! Postrežba točna!

Važno za trgovce!

Stara, zdrava, dobro vpeljana trgovina kratkega in modnega blaga in manufakture, v centru mesta Maribora, s hišo vred zaradi smrtnega slučaja po zelo ugodnih pogojih **NAPRODAJ**, eventualno tudi brez hiše. Ponudbe pod »Angesehene Firma« na ogl. oddel. »Jutra«. 13956

Kozmetički zavod

Zagreb, Jelačićev trg 6/1. Nega telesa in obraza po najnovejšem sistemu s najmodnejšimi aparati. Odstranjevanje sojedov, solčnih in drugih peg. Odpravljanje vseh nadležnih dišav s elektrodo. Elektrina in ročna masaža obraza in telesa. Parafinski obloži, manikura in pedikura. Sprejem vajeke. Toplo se priporoča Magda Pap, diplomirana kozmetičarka. 356

LUTZ-ove PEČI

po izdatno znižanih cenah stalno na zalogi samo

Ing. Guzelj Ljubljana-Siška Beljaska ulica št. 4

LASTNA LIVARNA IN TOVARNA ZA »EMAJLE«

LUTZOVE PEČI za galvanično ponikanje in izdelavo emajliranih predmetov kakor: hišne številke, občinske in uradne napise itd.

Sprejmejo se zastopniki! Tel. 3252 Lutzove peči 343

raznovrstne knjigovodske potrebščine: platno, usnje, marmor papir, zlato, sukanec itd. Vam nudim po najnižjih cenah

NA DEBELO! NA DROBNO!

A. JANEŽIČ

LJUBLJANA, FLORJANSKA ULICA

HOTEL v Omišu pri Splitu

dobro vpeljan, izletišče Splita, s higijenskim komfortom, električno razsvetljavo in kurjavo, s tekočo vodo v sobah, z balkoni, verandami in terasami za solčenje in odpočitek, z lastnim kopališčem na morju

dam v zakup. Informacije daje na licu mesta Josip Avdič, lastnik hotela Bellevue. Omiš. 13909

„HOBBY“

amer. univerz. preparat za pranje, čiščenje, za higijeno in čistočo v hiši in povsod. Tisoče šahvalnih priznanj in odlikovanj. Vsaka škaflija ima obširno navodilo za uporabo. Zahtevajte povsod!

Glavno zastopstvo Beograd »HOBBY« A. R. Cara Uroša 19, telefon 23-0-13. 310

Prva specialna mehanična delavnica

za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. Postrežba točna, delo garantirano in 20 % ceneje kakor pri nestrokovnjakih.

EMIL KLOBČAVER, specialni mehanik LJUBLJANA, Sv. Petra 47 264

PARNO LOKOMOBILLO

znamke Wolf, Magdeburg, s kondenzacijo, 35 KS, 12 atm., PRODA Parna Pivara a. d. v Skoplju. 13942

Zlahtne kanarčke

v istini fine pevce znamenite harske mojstrske šole Mark 6 n. višje. Predpevce, pare za ples, kletke, krmo, ptičja zdravila. Velezanimljiv cenik z dragocnimi navodili pošlje brezplačno Grosszucht Heydenreich, Bad Suderode 150, Harz.

Mladí in močni lju-dje se vam smejejo,

ker ste slabi. Znameniti zdravnik dr. Schmedler in njegovi sodelavci so pokazali, kako se mora vsak slab in starejši moški (a tudi ženska) pomladiti, odnosno okrečiti. Pišite takoj, dokler je še čas, za brezplačno pojasnilo na: 13933

»Apotheken-Bedarfs-Kontore« Abteulung 1, Berlin SW 48, Friedrichstr. 19

VATA

za odeje in v tablah najboljša in najcenejša. Zahtevajte vzorce in cenik.

TOVARNA VATE Maribor, Dravska 15

Dr. JAN JURO

ADVOKAT V MARIBORU je preselil svojo pisarno

↓
v novo palačo OUZD nasproti sodni je
Sodna ulica št. 9.

Ni je duhovitosti, ki bi preseгла Voltai-rejevo! — Zato berite

Kandida

ki ga je prevel Oton Župančič. — Tudi oprema je biser slovenske knjige.

Strokovnjak za tekstilije

Izurjen v vodstvu že obstoječih ali na novo ustanovljajočih se podjetij, išče mesta. Je perfekten v izdelovanju, opremljen blagov za mobilije, preprog, hladnega blaga, v predmetih iz bombaža in volne na brniski ali severoškotski način. Cenjene ponudbe pod »Kranj« na ogl. oddel. »Jutra«. 13970

VS. GLASBENI INSTRUMENTI = GRAMOFONI-HARMONIKE =

DIREKTNIZ TVORNICE = Izredno pocenitve =

Violina od Din. 68
Mandoline • 129
Gitar • 169
Ročne harmonike 69
KROMATičNE HARMONIKE,
HARVJSKE GITARE I.T.D.
Zahtevajte brezplačni tvorniki
CENIK:
HEINEL-HEROLD
MARIBOR št. 101

Elegantne

modne tkanine vseh vrst si lahko nabavite po zelo nizki ceni v

TRGOVSKEM DOMU STERMECKI Celje št. 20

Zahtevajte vzorce v turja in plaša za damske plašče, svilne, baržuna, popelina, flanelne in barhenta za obleke ter drugega manufakturnega blaga! Cene globoko znižane!

Cenik in vzorec zaštonji!

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

TIVAR

Ljubljana, IVAN KOS
Sv. Petra cesta 23, Celovška cesta 63

KRANJ
Glavni trg 101

MOŠKE OBLEKE 240.- 290.- 340.- 390.- 480.- 580.- 660.- 750.-
OBLEKE ZA MLADENIČE 200.- 240.- 290.- 330.-
OBLEKE ZA DEČKE 210.- 260.- 300.-
OTROŠKE OBLEKE 110.- 120.- 130.- 150.- 180.- 250.- 280.-
HLAČE 90.- 140.- 150.- 170.-
KRATKI PLAŠČI IN RAGLANI od 250.- do 750.-

POZNANI NAŠI **HUBERTUS-PLAŠČI** od **Din 200.-** do **Din 340.-**

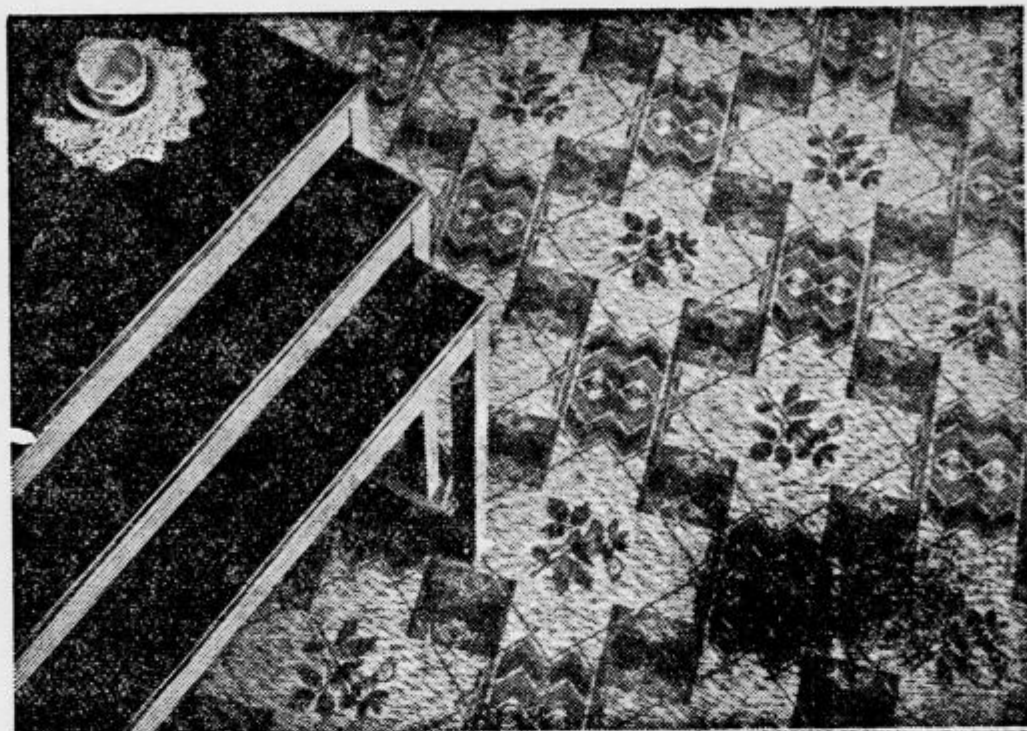
Kje se kupi
radio
in gramofon?

Najugodnejše vendar le pri:

„Tehnik“
Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva c. 20

Velika izbira
Najnižje cene

LINOCEJ

v veliki izbiri priporoča tvrdka

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

PERJE

kokošje, purje, gosje,
naravno in s strojem
čiščeno, dobavlja v vsaki
množini

E. VAJDA, ČAKOVEC

Telefon številka
59, 4, 3, 60

THERMOGÈNE

proizvaja topoto in je obrambno
sredstvo zoper

KASelj, KATAR v SAPNIKU, HRIPO,
REVMATIZME IN ŽIVČNE BOLEČINE.

Navodilo uporabe: Doseže mesto
se obloži s Thermogène in je
treba paziti, da leži vata čvrsto
na koži. Da dosežete močnejši
učinek, zadostuje, da prepojite
vato z malo vode ali alkohola.

Zavoječek: Din 16/50

Dobiva se vsaki lekarni

Pijančevanje

Te grozne strasti morete zanesljivo
odvadiati pijanca z »Avinalom«,
preparatom berlinskega lekarnarja
Franka.

»Avinale« lahko daste, ne da bi pi-
janec o tem kaj vedel. Jamčimo, da
je sredstvo popolnoma neškodljivo za
zdravje.

S pomočjo »Avinale« so rešili tudi
v naši državi že več stotin oseb.
Zavoj, zadosten za uspeh, stane s
poštino vred Din 237. Glavni de-
pot: lekarna mr. Rožmana, Beograd,
Terazija 5. 13971

Suknjeni ostanki

za površine suknje in obleke

pod ceno

R. Miklauc,
„Pri škofu“, Ljubljana

Izdelujejo se naj-
novejši modeli o-
troških vozičkov,
razna najnovejša
dvokolesa, šivalni
stroji in motorji.
Velika izbira. Naj-
nižje cene. Cenik
franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otro-
ških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

80 PRVORAZREDNIH KAMENOREZCEV

lahko zaposlimo še v našem KAMENOLOMU
JOŠANIČKA BANJA

za izdelovanje GRANITNIH KOCK.

Stanovanje in cenena prehrana sta z jamče-
na, kakor tudi pravilno izplačilo. — Akordno
delo s 15dnevni izplačilom. 13950

Javiti se v Beogradu, Kralja Milana 24/II
ali Upravi kamenoloma Jošanička Banja.

Trepalnice

obrvi

izredno naglo porastejo z uporabo prepa-
rata »Azijatski sok za obrvi«. Obrvi po-
stanejo goste, a trepalnice dolge in svilene,
radi česar dobe oči ono pikantno dražest
in privlačljiv izraz. . . . Cena Din 40.—
»WIBRA« ima enake sestavine kot sok za
obrvi, obenem temnejše barva. Cena Din 50.

Bleščeč sijaj ognjevitost in svežost do-
be oči z uporabo prepa-
rata »DIAMANTE«. Truden in moten pogled izgine, oči po-
stanejo živahne, bleščeče, lepe in polne izraza. Cena Din 50.

Originalne preparate **SCHRÖDER-SCHENKE** razpošilja po povzetju
SAMO depo za Jugoslavijo: ali plačilo v naprej

»OMNIA« oddelek I/7 ZAGREB, Draškovičeva ulica 27.
Zahtevajte brezplačno ilustrovani cenik!

Bele in barvaste
PLOŠČICE

ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnice, kuhinje, mesnice itd. dobavlja
in izvršuje najceneje

„MATERIAL“
trg. dr. s. o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON: 27-16. — BRZJOVAJ: MATERIAL

OBLAČILNICA

Zakaj mnogo besed?

Kar je pripravila „Ilirija“ za Miklavža in za Božič,
niste še videli. Eden kos je lepši ko drugi, vsak v
priznani kakovosti in vsak poceni . . . poceni . . .
Prepričajte se. Mi Vas pričakujemo!

„ILIRIJA“

NA OBROKE I LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

Najnoveša slušinska pa-
tetna železna zelo prak-
tična slojlija postelja s
tapeciranim madracom —
praktična za vsako hišo,
hotele, za putujučo oso-
bo in nočne službe. Sta-
ne Din 398.— Razpošil-
jam poštom in železni-
com po povzetju.

Lesena slušinska patent-
na zelo praktična sloj-
lija postelja s tapecira-
nim madracom. — Stane
Din 298.—

spaljni.
patent
fotelj
stane
Din 1300

Liegestuhl praktičen na
ležišče in sedenje. Sta-
ne Din 158.—

Po tem imam čisto ču-
bano perje kg po Din
48.— čisto belo gosje
kg po Din 130.— in čisti
puh kg po Din 258.—
L. BROZOVIĆ, ZAGREB
Ilica št. 111.

Radio
Vam
popravili ali
preuredi
najbolje
v tej stroki
dipl. teh.
Tone
Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova 5

VREČE
dove in rabljene
vseh vrst ter
juto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Miškar
Ljubljana
Slomškova ulica 11.
Telef. 59-47

**Palace Hotel
Beograd**

Hotel prvega reda,
lega edinstvena in
mirna. Z ozirom na
krizo nove cene.

Sobe počeniš od 50 Din
s kopejlo 90 Din
Za daljše bivanje
cene po sporazumu.

Menu od 20 Din naprej
Novo ravnanje:
F. Lautenschlager
iz Petit Palais - Atene
13946

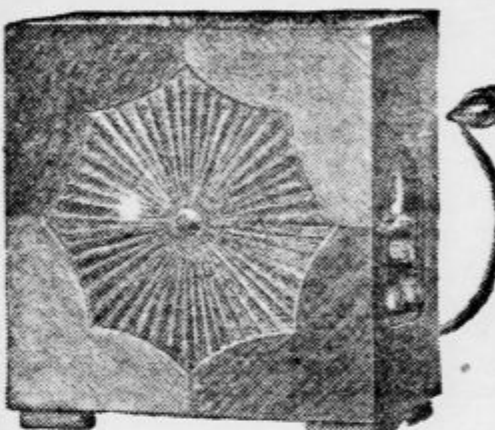
**Ženske +
ne togujete**

ako vam izostane pe-
riod? Ne imejte stra-
hu! Pišite nam samo
in mi vam pošljemo
od tisoč dam stalno i
veseljem in sigurnostjo
uporabljeni 178

Periodolin
in tekoni ene are do
ste rošeni vseh skrb
in strahu! Nikako raz-
očanje — kot mnogi
tisoč drugih dam, bo
ste tudi vi zadovoljni!
Osvobodite se vseh
neugodnosti in sramu
z 90 Din. za močno
nature in v zastarelih
slučajih močnejši pe-
riodolin za 150 in 180
Din. Izključna raspo-
siljatev po
laboratoriju
W. H. OLXVIDT,
Praga-Vrbovice XIII.
Ruska 12. V.
Pošt pred 12.

Pozor! Pozor!

RADIO

Oglejte si naše RADIO aparate s
vdelanim močnim zvočnikom, s pri-
ključkom na mrežo, za izmenični tok
110, 125, 150, 220 volt in enakosmer-
ni tok 150 volt. Omare iz ameriške-
ga orehovega lesa, zelo lepo izdelani
in prvovrstna kvaliteta.

3cevn aparat kompl. Din 1.890.—
3cevn aparat kompl. Din 1.980.—
4cevn aparat kompl. Din 3.500.—

Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER

LJUBLJANA 5
Dunajska cesta 1 b/II.

Ob prvem kihnu, ob naj-
manjšem sčeganju v
nosu ali grlu zatecite se
takoj k razkužilnim pa-
stilam

VALDA

ki preprečujejo, lajšajo
in odpravljajo vnetje
sluznic ter krepe njihovo
odpornost zoper preha-
jenje, nahod, vnetje
krljaja, katar itd.

Pastile VALDA

zabranjujejo nahodu raz-
širjenje na prsa. Toda
pazite, zahtevajte vedno
samo izvirne

Pastile VALDA

Prodajajo se izključno le
v škatlicah z napisom
»VALDA« v vseh lekar-
nah in drogerijah.

GOSTILNO ZA TUJCE

v Mariboru, s hlevi in vsemi pritlikla-
mi, zelo pripravno za mesarje, DAM v
NAJEM za daljšo dobo kavcije zmo-
nim. — Naslov v podružnici »Jutra« v
Mariboru. 13912

TVRDKA

JAKOB FLIGL dediči

KLEPARSTVO IN VODOVODNA

INSTALACIJA

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica šte. 5

Telefon 33-53 — Rimska cesta 2

se priporoča cenjenemu
občinstvu

za popravila kopalnih peči, izdelavo
kopalnih banj, bakrenih kotličev za
štedilnike itd.

Dalje izvršujemo vsa v stroko spadajoča
popravila solidno in ceno. Najkulant-
nejša postrežba. Odgovarjajoči material.

